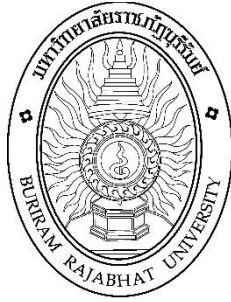

โครงการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
LANDSCAPE IMPROVEMENT DESIGN FOR BURIRAMB BUDDHIST COLLEGE

จิรวุฒิ มีพิช
JEERAWUT MEEPIT

งานวิจัยทางสถาปัตยกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีการศึกษา 2565

LANDSCAPE IMPROVEMENT DESIGN FOR BURIRAMB BUDDHIST COLLEGE

JEERAWUT MEEPIT

A RESEARCH IN ARCHITECTURE SUBMITTED PART FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF SCIENCE
PROGRAM IN ARCHITECTURAL TECHNOLOGY
FACULTY OF INDUSTRIAL TECHNOLOGY
BURIRAM RAJABHAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2022

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ใบรับรองงานวิจัยทางสถาปัตยกรรม

ชื่องานวิจัย ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
ชื่อผู้วิจัย นายจีรฤทธิ มีพิช
รหัสประจำตัว 610112555001
ปริญญา วิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชา เทคโนโลยีสถาปัตยกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย รองศาสตราจารย์ สมบัติ ประจัญสานต์

คณะกรรมการสอบงานวิจัยทางสถาปัตยกรรม	ลายมือชื่อ
รองศาสตราจารย์ สมบัติ ประจัญสานต์	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยชนม์ สังข์ศักดิ์ดา	
อาจารย์กฤษณ์ ปิตาทะสังข์	
อาจารย์วิสาข์ แฝงเวียง	
ดร.दनัย นิลสกุล	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ วันที่ 18 เมษายน 2566
สถานที่สอบ ห้องสาขา สาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม

สาขาวิชารับรองแล้ว

.....
(ดร.दनัย นิลสกุล)

หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม
วันที่ เดือน พ.ศ.

ชื่องานวิจัย	ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
ชื่อผู้วิจัย	นายจีรวุฒิ มีพิช
รหัสประจำตัว	610112555001
ปริญญา	วิทยาศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชา	เทคโนโลยีสถาปัตยกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย	รองศาสตราจารย์ สมบัติ ประจัญสานต์

บทคัดย่อ

โครงการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตั้งอยู่ที่ 281 หมู่ 13 ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ ขนาดพื้นที่โดยรวมทั้งหมด 15 ไร่ เป็นสถานศึกษาสำหรับพระภิกษุสามเณร ด้านพื้นที่ทำการออกแบบปรับปรุงนั้น เดิมเป็นสวนหย่อม ลานจอดรถบัส สระน้ำ พื้นที่ทั้งหมด 4,950 ตารางเมตร มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบภูมิทัศน์ให้เหมาะสมต่อการใช้งาน

จากการจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่โครงการ ไม่ว่าจะเป็นที่ตั้งของโครงการ สภาพแวดล้อม สภาพอากาศ พฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ และการสอบถามความต้องการของผู้ใช้งานพื้นที่ ทำให้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของพื้นที่ใช้งานในปัจจุบัน ได้แก่ พื้นที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน สระน้ำที่อยู่ส่วนกลางโครงการ ถูกทิ้งร้างไม่มีใช้งาน สวนหย่อมดูรกพื้นที่สำหรับนั่งทำงานมีไม่เพียงพอ ถนนที่ใช้สัญจรบางจุด ยังเป็นถนนลูกรังอยู่ ที่จอดรถไม่เพียงพอ เป็นต้น ผลของการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์วิทยาลัยสงฆ์ มีดังนี้

จึงได้ทำการออกแบบ โดยแบบพื้นที่ใช้งานเป็น 3 โซนใหญ่ ประกอบด้วย อนุสาวรีย์ รัชการที่ 5 บริเวณสระน้ำ และพื้นที่สีเขียว พื้นที่ภายในโซนต่างๆ ก็ยังแบ่งการใช้งานได้อีกหลายอย่าง ตามความเหมาะสมของจุดนั้น ๆ

RESEARCH	LANDSCAPE IMPROVEMENT DESIGN FOR BURIRAMB BUDDHIST COLLEGE
RESEARCHER	JEERAWUT MEEPIT
IDENTITY	610112555001
DEGREE	BACHELOR OF SCIENCE
PROGRAM	ARCHITECTUREAL TECHNOLOGY
PRIMARY RESEARCH ADVISOR	Assoc. Prof. SOMBAT PRAJONSANT

ABSTRACTS

Landscape improvement design, Buriram Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University Project, located at 281 Moo 13, Buriram-Prakonchai Road, Samet Subdistrict, Mueang Buriram District The total area of 15 Rai is an educational institution for monks and novices. The area that has been designed and improved Originally, it was a garden, bus parking lot, pool, total area of 4,950 square meters, with Buddhist objects to design the landscape to be suitable for use.

From the study of basic information of the project area, whether it is the location of the project. Environment, weather, space usage behavior, and inquiries to the needs of space users make them aware of various problems of the current use area, such as insufficient space for use, the pool in the center of the project is abandoned and not used. The garden looks cluttered, there is not enough space for sitting and working. Some thoroughfares are still dirt roads, insufficient parking spaces, etc. Effect of Landscape Design Improvement Ecclesiastical College They are as follows:

Therefore, the design of the usable area is divided into 3 large zones, consisting of the King Rama 5 Monument, the pond area and green space.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย “การปรับปรุงภูมิทัศน์วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์” เล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สามารถดำเนินการจนประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเนื่องจาก ได้รับความอนุเคราะห์และสนับสนุนเป็นอย่างดีจาก ดร.วิรัตน์ ภูทองเงิน รักษาการผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัย ที่ให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์สมบัติ ประจัญสานต์ ที่ได้ให้คำปรึกษา ความรู้ ข้อคิด ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนกระทั่งการวิจัยครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในส่วนช่วยเหลือในส่วนใดส่วนหนึ่งจนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีก็กับวิจัยทุกท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ สุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยฉบับนี้คงเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจศึกษาต่อไป

ผู้วิจัย

นายจิรัฐติ มีพิช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	จ
สารบัญตาราง	ช
.....	
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของวิจัย	2
1.3 วิธีการดำเนินการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของงานวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.6 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	5
2.1.1 ประวัติความเป็นมา	5
2.2 วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	16
2.3 การออกแบบภูมิทัศน์เบื้องต้น	18
2.3.1 ความหมายการออกแบบภูมิทัศน์	18
2.3.2 ความสำคัญของการออกแบบภูมิทัศน์	19
2.3.3 ประโยชน์ของการออกแบบภูมิทัศน์	19

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.4 หลังการออกแบบภูมิทัศน์	21
2.4.1 กิจกรรม	21
2.4.2 องค์ประกอบ	22
2.5 องค์ประกอบของการออกแบบภูมิทัศน์	22
2.5.1 แนวคิด	22
2.5.2 วัตถุประสงค์	23
2.5.3 รายการในการออกแบบ	23
2.6 หลักการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อให้เกิดความงามและความเหมาะสม	23
2.6.1 องค์ประกอบศิลป์	23
2.6.2 เทคนิคการออกแบบ	23
2.6.3 ความรู้สึกที่ดี	24
2.6.4 พืชพรรณ	24
2.6.5 ความเป็นไปได้ของโครงการ	24
2.6.6 มีความพอเพียง	24
2.7 ประเภทและรูปแบบของการจัดภูมิทัศน์	25
2.7.1 แบบประดิษฐ์	25
2.7.2 แบบธรรมชาติ	26
2.7.3 แบบร่วมสมัย	27
2.8 ขั้นตอนการออกแบบภูมิทัศน์	27
2.8.1 การสำรวจข้อมูล	27
2.8.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	32
2.8.3 การสังเคราะห์	34
2.8.4 การออกแบบขั้นต้นและการประกอบขึ้นเป็นรูปทรง	36
2.8.5 การออกแบบขั้นสุดท้ายหรือการเขียนผังแม่บท	37
2.9 พรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรม	39

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 กรณีศึกษา	
3.1 วัดธารน้ำไหล	47
3.1.1 ข้อมูลโครงการ	47
3.2 วัดญาณเวศกวัน	54
3.2.1 ข้อมูลโครงการ	54
3.3 วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์	58
3.3.1 ข้อมูลโครงการ	58
3.4 สรุปกรณีศึกษา	61
บทที่ 4 การดำเนินงานวิจัย	
4.1 แนวคิดในการออกแบบ	62
4.1.1 ศาลากลางน้ำ และอนุสาวรีย์	62
4.1.2 การออกแบบพรรณไม้	62
4.2 กระบวนการออกแบบ	63
4.2.1 ข้อมูลเบื้องต้นของที่ตั้งโครงการ	63
4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่โครงการ	67
4.2.3 แบบร่างทางสถาปัตยกรรม	76
4.3 ผลการออกแบบ	90
บทที่ 5 สรุปผลวิจัย	
5.1 สรุปผลวิจัย	115
บรรณานุกรม	121
ภาคผนวก	122
ภาคผนวก ก การลงพื้นที่รวบรวมข้อมูล	123
ประวัติผู้วิจัย	129

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	5
ภาพที่ 2.2 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	6
ภาพที่ 2.3 ลายพระหัตถ์ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	7
ภาพที่ 2.4 พระราชบัญญัติ	10
ภาพที่ 2.5 ยุคพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	11
ภาพที่ 2.6 การออกแบบสวนเพื่อการฟื้นฟูสุขภาพ โรงพยาบาล อ. บางมูลนาก จ. พิจิตร	19
ภาพที่ 2.7 การออกแบบสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตาก	20
ภาพที่ 2.8 ภูมิทัศน์ในเมืองช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของจิตใจ	21
ภาพที่ 2.9 การออกแบบสวนสาธารณะ ต.ในเมือง อ. พิชัย จ. อุตรดิตถ์	22
ภาพที่ 2.10 การออกแบบเครื่องใช้ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ	24
ภาพที่ 2.11 ภาพสวนแบบแบบประดิษฐ์ (Formal styles)	25
ภาพที่ 2.12 ภาพสวนแบบแบบประดิษฐ์ (Formal styles)	25
ภาพที่ 2.13 แบบธรรมชาติ (Informal styles)	26
ภาพที่ 2.14 แบบร่วมสมัย (Contemporary)	27
ภาพที่ 2.15 ภาพแสดงการสำรวจด้านพื้นที่ โดยใช้โปรแกรมกูเกิลเอิร์ธ	28
ภาพที่ 2.16 ภาพแสดงทิศทางการโคจรของดวงอาทิตย์	29
ภาพที่ 2.17 ผังแสดงห้องต่างๆภายในบ้านที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบภูมิทัศน์	30
ภาพที่ 2.18 ภาพแสดงพฤติกรรมต่างในการใช้งานพื้นที่ภูมิทัศน์	31
ภาพที่ 2.19 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆของพื้นที่ออกแบบภูมิทัศน์	32
ภาพที่ 2.20 แสดงการสังเคราะห์ข้อมูลต่างๆของพื้นที่ออกแบบภูมิทัศน์	34
ภาพที่ 2.21 แสดงการประกอบขึ้นเป็นรูปทรง (Sketch design, preliminary)	36
ภาพที่ 2.22 แสดงการออกแบบขั้นสุดท้ายหรือการเขียนผังแม่บท (Master plan)	38
ภาพที่ 3.1 ที่ตั้งโครงการ	47
ภาพที่ 3.2 ภูมิอากาศบริเวณพื้นที่หนองท่าศาล	48
ภาพที่ 3.3 ลานหินโค้ง	49
ภาพที่ 3.4 โรงมหรสพทางวิญญาณ	50

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 3.5 สระนาฬิกา	51
ภาพที่ 3.6 โบสถ์บนเขาพุทธทอง	52
ภาพที่ 3.7 อาคารสร้างคล้ายเรือสำเภขนาดใหญ่ 2 ลำ	53
ภาพที่ 3.8 ที่ตั้งโครงการ	54
ภาพที่ 3.9 ผังสถานที่ภายในวัด	55
ภาพที่ 3.10 หอสมุดญาณวงศ์ธรรมสมุจย	56
ภาพที่ 3.11 ศาลากลางน้ำ	56
ภาพที่ 3.12 สระน้ำ	57
ภาพที่ 3.13 ลานเพาะธรรม	57
ภาพที่ 3.14 ที่ตั้งโครงการ	58
ภาพที่ 3.15 ศาลานาคเล่นน้ำนานาชาติ	60
ภาพที่ 3.16 เทวาลัยท้าวมหามหาราชพุทธบัณชิต	60
ภาพที่ 3.17 พระปกเกล้าอริยเขต	61
ภาพที่ 4.1 ที่ตั้งโครงการ	63
ภาพที่ 4.2 การเข้าถึงพื้นที่ที่โครงการ	66
ภาพที่ 4.3 ขนาดที่ดิน	67
ภาพที่ 4.4 ขนาดที่ดิน	67
ภาพที่ 4.5 สภาพแวดล้อมของโครงการ	68
ภาพที่ 4.6 สภาพแวดล้อมเดิมของโครงการ บริเวณสระน้ำ	69
ภาพที่ 4.7 สภาพแวดล้อมเดิมของโครงการ บริเวณสระน้ำ	69
ภาพที่ 4.8 สภาพแวดล้อมเดิมของโครงการ บริเวณสวนหย่อม	70
ภาพที่ 4.9 สภาพแวดล้อมเดิมของโครงการ บริเวณลานทำกิจกรรม	70
ภาพที่ 4.10 สภาพภูมิอากาศ ทิศทางลม	71
ภาพที่ 4.11 สภาพภูมิอากาศ ทิศทางแดด	72
ภาพที่ 4.12 ทางสัญจรภายในโครงการ	73
ภาพที่ 4.13 ทางสัญจรของโครงการ บริเวณทางเข้า	74

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.14 ทางสัญจรของโครงการ บริเวณสวนหย่อม	74
ภาพที่ 4.15 การจัดพื้นที่ใช้งาน	75
ภาพที่ 4.16 แบบร่างครั้งที่ 1 อนุสาวรีย์ ร. 5	76
ภาพที่ 4.17 แบบร่างครั้งที่ 1 อนุสาวรีย์ ร. 5	76
ภาพที่ 4.18 แบบร่างครั้งที่ 1 อนุสาวรีย์ ร. 5	77
ภาพที่ 4.19 แบบร่างครั้งที่ 1 อนุสาวรีย์ ร. 5	77
ภาพที่ 4.20 แบบร่างครั้งที่ 1 อนุสาวรีย์ ร. 5	78
ภาพที่ 4.21 แบบร่างครั้งที่ 1 อนุสาวรีย์ ร. 5	78
ภาพที่ 4.22 แบบร่างครั้งที่ 1 ศาลากลางน้ำ	79
ภาพที่ 4.23 แบบร่างครั้งที่ 1 ศาลากลางน้ำ	79
ภาพที่ 4.24 แบบร่างครั้งที่ 1 ศาลากลางน้ำ	80
ภาพที่ 4.25 แบบร่างครั้งที่ 1 ศาลากลางน้ำ	80
ภาพที่ 4.26 แบบร่างครั้งที่ 1 ศาลากลางน้ำ	81
ภาพที่ 4.27 แบบร่างครั้งที่ 1 ศาลากลางน้ำ	81
ภาพที่ 4.28 แบบร่างครั้งที่ 2 พื้นที่สีเขียว	82
ภาพที่ 4.29 แบบร่างครั้งที่ 2 พื้นที่สีเขียว	82
ภาพที่ 4.30 แบบร่างครั้งที่ 3 ผังบริเวณ	83
ภาพที่ 4.31 แบบร่างครั้งที่ 3 อนุสาวรีย์ ร. 5	84
ภาพที่ 4.32 แบบร่างครั้งที่ 3 อนุสาวรีย์ ร. 5	85
ภาพที่ 4.33 แบบร่างครั้งที่ 3 อนุสาวรีย์ ร. 5	85
ภาพที่ 4.34 แบบร่างครั้งที่ 3 อนุสาวรีย์ ร. 5	86
ภาพที่ 4.35 แบบร่างครั้งที่ 3 อนุสาวรีย์ ร. 5	86
ภาพที่ 4.36 แบบร่างครั้งที่ 3 ศาลากลางน้ำ	87
ภาพที่ 4.37 แบบร่างครั้งที่ 3 ศาลากลางน้ำ	88
ภาพที่ 4.38 แบบร่างครั้งที่ 3 ศาลากลางน้ำ	88
ภาพที่ 4.39 แบบร่างครั้งที่ 3 ศาลากลางน้ำ	89

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.40 แบบร่างครั้งที่ 3 ศาลากลางน้ำ	89
ภาพที่ 4.41 ผลการออกแบบ ผังบริเวณ	90
ภาพที่ 4.42 ผลการออกแบบ ผังแสดงการจัดพื้นที่ใช้งาน	91
ภาพที่ 4.43 ผลการออกแบบ รายละเอียดพรรณไม้	92
ภาพที่ 4.44 ผลการออกแบบ อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 แพลน	93
ภาพที่ 4.45 ผลการออกแบบ อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 รูปด้าน 1	94
ภาพที่ 4.46 ผลการออกแบบ อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 รูปด้าน 2	94
ภาพที่ 4.47 ผลการออกแบบ อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 รูปด้าน 3	95
ภาพที่ 4.48 ผลการออกแบบ อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 รูปด้าน 4	95
ภาพที่ 4.49 ผลการออกแบบ อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 รายละเอียด	96
ภาพที่ 4.50 ผลการออกแบบ ศาลากลางน้ำ แพลน	97
ภาพที่ 4.51 ผลการออกแบบ ศาลากลางน้ำ รูปด้าน 1	98
ภาพที่ 4.52 ผลการออกแบบ ศาลากลางน้ำ รูปด้าน 2	98
ภาพที่ 4.54 ผลการออกแบบ ศาลากลางน้ำ รูปด้าน 3	99
ภาพที่ 4.55 ผลการออกแบบ ศาลากลางน้ำ รูปด้าน 4	99
ภาพที่ 4.56 ผลการออกแบบ ศาลากลางน้ำ รายละเอียด	100
ภาพที่ 4.57 ผลการออกแบบ ที่นั่งทำงาน	101
ภาพที่ 4.58 ทักษณียภาพอนุสาวรีย์	102
ภาพที่ 4.59 ทักษณียภาพอนุสาวรีย์	102
ภาพที่ 4.60 ทักษณียภาพอนุสาวรีย์	103
ภาพที่ 4.61 ทักษณียภาพอนุสาวรีย์	103
ภาพที่ 4.62 ทักษณียภาพอนุสาวรีย์	104
ภาพที่ 4.63 ทักษณียภาพอนุสาวรีย์	104
ภาพที่ 4.64 ทักษณียภาพอนุสาวรีย์	105
ภาพที่ 4.65 ทักษณียภาพอนุสาวรีย์	105
ภาพที่ 4.66 ทักษณียภาพอนุสาวรีย์	106

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.67 ศาลากลางน้ำ	107
ภาพที่ 4.68 ศาลากลางน้ำ	107
ภาพที่ 4.69 ศาลากลางน้ำ	108
ภาพที่ 4.70 ศาลากลางน้ำ	108
ภาพที่ 4.71 ศาลากลางน้ำ	109
ภาพที่ 4.72 สระน้ำ	109
ภาพที่ 4.73 สระน้ำ	110
ภาพที่ 4.74 สระน้ำ	110
ภาพที่ 4.75 พื้นที่สีเขียว	111
ภาพที่ 4.76 พื้นที่สีเขียว	111
ภาพที่ 4.77 พื้นที่สีเขียว	112
ภาพที่ 4.78 พื้นที่สีเขียว	112
ภาพที่ 4.79 พื้นที่สีเขียว	113
ภาพที่ 4.80 ที่จอดรถ	114
ภาพที่ 4.81 ที่จอดรถ	114
ภาพที่ 5.1 ISOMETRIC	116
ภาพที่ 5.2 อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5	117
ภาพที่ 5.3 อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5	117
ภาพที่ 5.4 ศาลากลางน้ำ	118
ภาพที่ 5.5 พื้นที่สำหรับลงไปใช้งาน	118
ภาพที่ 5.6 พื้นที่สีเขียว	119
ภาพที่ 5.7 รายละเอียดของพื้นที่นั่งพักผ่อนและทำงาน	119
ภาพที่ 5.8 ลานจอดรถ	120

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 พรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรม ไม้ยืนต้น	39
ตาราง 2 พรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรม ไม้พุ่ม	41
ตาราง 3 พรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรม ไม้เลื้อย	43
ตาราง 4 พรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรม ไม้คลุมดิน	45
ตาราง 5 ตารางแสดงสถานที่ใกล้เคียง	64
ตาราง 6 ตารางแสดงสถานที่ใกล้เคียง(ต่อ)	65

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

“มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” คือสถาบันการศึกษาพระพุทธศาสนาชั้นสูงในรูปแบบมหาวิทยาลัยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสถาปนาขึ้นเพื่อถวายแด่คณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย โดยเริ่มจัดการเรียนการสอนด้านพุทธศาสตร์เป็นสาขาแรกแล้วต่อมาได้ขยายการเรียนการสอนไปยังสาขาวิชาอื่น ๆ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยรัฐที่มีบทบาทโดดเด่นในการส่งเสริมการศึกษาด้านพระพุทธศาสนาที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก และเป็นมหาวิทยาลัยศูนย์กลางการศึกษาด้านพุทธศาสตร์ที่สำคัญของคณะสงฆ์ไทย มีการจัดตั้งวิทยาเขต, วิทยาลัยสงฆ์, ศูนย์วิทยบริการและห้องเรียน กระจายไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ปัจจุบันเปิดการเรียนการสอนใน 4 คณะ ครอบคลุมทั้งระดับปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิต จนถึงปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต หลักสูตรนานาชาติและภาษาอังกฤษ รวมทั้งสิ้น 33 สาขาวิชา นอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งสถาบันวิจัยขึ้นภายในมหาวิทยาลัยเพื่อดำเนินการวิจัยในด้านพุทธศาสตร์ ประยุกต์อีกด้วย

เมื่อปี พ.ศ. 2542 คณะสงฆ์จังหวัดบุรีรัมย์ ภายใต้การนำของพระราชปริยัติยาลังการ (วิชัย ฐิตาจาโร) เจ้าคณะจังหวัดบุรีรัมย์ในขณะนั้น ได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการขอขยายห้องเรียน หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนาจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตสุรินทร์ มาดำเนินการจัดการเรียนการสอน ณ วัดพระพุทธบาทเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขยายการให้บริการทางการศึกษาแก่พระสงฆ์สามเณร และพระภิกษุสามเณร ในระดับอุดมศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และส่งเสริมพัฒนาการศึกษาของคณะสงฆ์ในระดับท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสตร์แขนงอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม/แผนกบาลีที่มีอยู่แล้วเพื่อที่จะได้นำไปพัฒนาสังคมประเทศชาติและพระพุทธศาสนาต่อไป และในปี 2543 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจึงได้ขยายระดับการศึกษาสู่จังหวัดบุรีรัมย์ ตามหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา(คณะพุทธศาสตร์) ณ วัดพระพุทธบาทเขากระโดง ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ในปัจจุบันวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์มีอาคารสิ่งก่อสร้างเพียงพอต่อการใช้งานแล้ว แต่ยังขาดการจัดภูมิทัศน์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งานสถานที่

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมาแนวคิดที่จะออกแบบภูมิทัศน์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานที่ โดยประกอบไปด้วยอนุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 5 ที่เป็นผู้สถาปนามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยขึ้น รูปเคารพหลวงพ่อเทียง ผู้บริจาคพื้นที่สำหรับก่อตั้งวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ และพื้นที่โดยรอบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานและเหมาะสมกับศาสนสถานที่ประชาชนจะมาใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบภูมิทัศน์ที่เหมาะสมกับการใช้งานวิทยาลัยสงฆ์

1.2.2 เพื่อออกแบบภูมิทัศน์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งานวิทยาลัยสงฆ์

1.2.3 เพื่อนำเสนอแนวทางการออกแบบภูมิทัศน์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิทยาลัยสงฆ์

1.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.3.1 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ

- ลงพื้นที่สำรวจที่ตั้งของโครงการ
- สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ ดร.วิรัตน์ ภูทองเงิน
- ถ่ายภาพ

2) ข้อมูลทุติยภูมิ

- เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับวิทยาลัยสงฆ์และภูมิทัศน์ จากหนังสือ อินเทอร์เน็ตและศึกษารณศึกษาได้แก่โครงการ
- กระบวนการออกแบบ

1.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.5.3 ขั้นตอนการออกแบบ

- จัดทำแบบร่างทางสถาปัตยกรรม
- ปรับปรุงแบบร่างและพัฒนาเป็นแบบจริง

1.5.4 จัดทำสื่อเพื่อนำเสนอผลงานการออกแบบทางสถาปัตยกรรม

- แบบนำเสนอทางสถาปัตยกรรมประกอบไปด้วยผังบริเวณ รูปด้าน ทัศนียภาพ
- แบบนำเสนอด้วยโปรแกรม Power Point

1.5.5 เรียบเรียงเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์และนำเสนอต่อคณะกรรมการวิจัยและวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

- 1) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยสงฆ์ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- 2) ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบภูมิทัศน์ได้แก่ การออกแบบภูมิทัศน์เบื้องต้น, หลักการออกแบบภูมิทัศน์, องค์ประกอบการออกแบบภูมิทัศน์, หลักการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อให้เกิดความงามและความเหมาะสม, ประเภทและรูปแบบของการจัดภูมิทัศน์, ขั้นตอนการออกแบบภูมิทัศน์ และพรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรมเบื้องต้น

1.4.3 ขอบเขตด้านการออกแบบ

- 1) ออกแบบภูมิทัศน์ประกอบไปด้วย อนุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5, รูปเคารพหลวงพ่อเทียง และพื้นที่โดยรอบ

1.4.4 ขอบเขตด้านการนำเสนอ

- 1) แบบทางสถาปัตยกรรมประกอบไปด้วย
 - ผังบริเวณ
 - รูปด้าน
 - ทักษณียภาพ
 - นำเสนอด้วย Power Point

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ออกแบบภูมิทัศน์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งานวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

1.6.2 นำผลงานการออกแบบไปพัฒนาเป็นแบบก่อสร้างจริงได้ในอนาคต

1.6.3 เป็นแนวทางในการออกแบบภูมิทัศน์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งานสถานที่วิทยาลัยสงฆ์

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 ภูมิทัศน์ หมายถึง ภาพรวมของพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ที่มนุษย์ รับรู้ทางสายตาในระยะห่าง อาจเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่ประกอบด้วยรูปทรงของแผ่นดิน น้ำ ต้นไม้ สัตว์และสรรพสิ่งมนุษย์สร้างใน สภาพอากาศหนึ่งและช่วงเวลาหนึ่งที่เรียกว่าภูมิทัศน์ธรรมชาติ หรือภาพรวมของเมืองหรือส่วนของ เมือง

1.7.2 อนุสาวรีย์ หมายถึง สิ่งที่สร้างไว้เป็นที่ระลึกถึงบุคคลหรือเหตุการณ์สำคัญเป็นต้น เช่น อาคาร หลุมฝังศพ รูปปั้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โครงการการออกแบบภูมิทัศน์วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์นั้น จำเป็นต้องศึกษาข้อมูล เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำโครงการ โดยจะมีเนื้อหา ดังนี้

2.1 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาพที่ 2.1 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่มา: ประวัติและพัฒนากกรมมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

2.1.1 ประวัติความเป็นมา

เมื่อกล่าวถึงประวัติและความเป็นมาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 7 ยุค กล่าวคือ ยุคการก่อตั้งมหาวิทยาลัย ยุคเริ่มการจัดการศึกษา ยุคปรับปรุงและขยายการศึกษา ยุครับรองปริญญาบัตรและสถานะของมหาวิทยาลัย ยุคพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ยุคเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา นานาชาติ ยุครุ่งเรืองของของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ยุคการก่อตั้งมหาวิทยาลัย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสถาปนามหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยขึ้น โดยให้ย้ายการสอนพระปริยัติธรรมจากศาลาบอกพระปริยัติธรรมภายในวัดพระศรีรัตนศาสดารามไปตั้งที่วัดมหาธาตุ เพื่อเป็นที่เล่าเรียนของพระสงฆ์ฝ่ายมหานิกายและคฤหัสถ์ เมื่อ พ.ศ.2430 และโปรดให้เรียกว่า “มหาธาตุวิทยาลัย”

มหาธาตุวิทยาลัยได้เปิดทำการสอนเป็นทางการ เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2432 ต่อมาพระยาภาสกรวงศ์ เสนาบดีกระทรวงธรรมการ ได้ยกร่างพระราชบัญญัติฉบับแรกของมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย เรียกว่าร่างพระราชบัญญัติมหาธาตุวิทยาลัย ร.ศ.111 (พ.ศ.2435) ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อทรงนำเข้าไปปรึกษาในที่ประชุมเสนาบดี ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่ได้ลงพระปรมาภิไธย จึงถือว่ายังมีได้เป็นพระราชบัญญัติที่มีผลบังคับใช้แต่อย่างใด ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดให้คิดแบบสร้างถาวรวัตถุ เรียกว่า “สังฆเสนาสน์ราชวิทยาลัย” ขึ้นในวัดมหาธาตุ เพื่อใช้เป็นสถานที่บำเพ็ญพระราชกุศลพระศพสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ และทรงประสงค์จะอุทิศถาวรวัตถุนี้เป็นสังฆเสนาสน์สำหรับมหาธาตุวิทยาลัย เพื่อเป็นที่เล่าเรียนพระปริยัติสัทธรรมและวิชาชั้นสูง โดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางศิลาก่อพระฤกษ์ เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ.2439 และได้พระราชทานเปลี่ยนนามมหาธาตุวิทยาลัยเป็นมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติยศของพระองค์

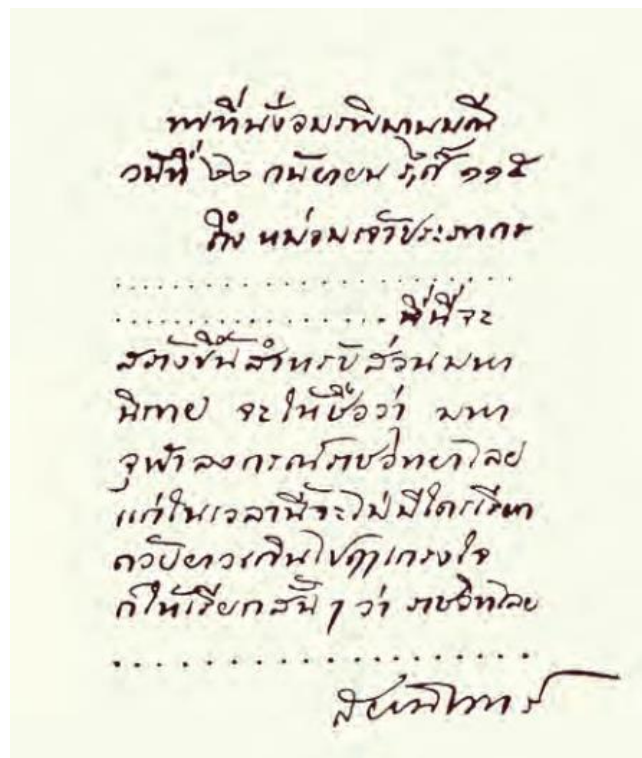

ภาพที่ 2.2 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่มา: ประวัติและพัฒนากกรมมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

2) ยุคริเริ่มการจัดการศึกษา

ในปี พ.ศ.2489 พระพิมลธรรม (ช้อย ฐานทตฺตเถร) อธิบดีสงฆ์วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ รูปที่ 15 มีความประสงค์จะปรับปรุงการศึกษา ภายในสถาบันการศึกษาที่เป็นอยู่ในขณะนั้นให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น จึงมอบหมายให้ พระมหาบุญเลิศ ทตฺตสุทฺธิ ป.ธ.8 (ปัจจุบันดำรงสมณศักดิ์ที่ พระธรรมมหาวิราณหวัตร) อาจารย์แห่งมหาธาตุวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาธาตุวิทยาลัย ซึ่งกำลังปรับปรุงกิจการห้องสมุดของมหาธาตุวิทยาลัย ได้ช่วยรวบรวมความเป็นมาด้านการจัดการศึกษาของมหาธาตุวิทยาลัยทั้งปวง เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานทางเอกสารของมหาธาตุวิทยาลัยสืบไป

เมื่อพระมหาบุญเลิศ ทตฺตสุทฺธิ ได้ไปติดต่อกับนายธนิต อยู่โพธิ์ หัวหน้าแผนกวรรณคดีได้ให้ความอนุเคราะห์ด้วยดี และได้ขอความร่วมมือจากนายยิ้ม ปันขยางกูร หัวหน้ากองจดหมายเหตุ กรมศิลปากร ช่วยอำนวยความสะดวกอีกต่อหนึ่ง และได้พบเอกสารสำคัญที่เกี่ยวกับ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เอกสารที่พบนี้ คือ ลายพระหัตถ์ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีไปถึงหม่อมเจ้าประภากร ลงวันที่ 23 กันยายน ร.ศ.115 ดังจะขออัญเชิญ สำเนาลายพระราชหัตถ์ มาแสดงดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.3 ลายพระหัตถ์ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่มา: ประวัตติและพัฒนากกรมมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เมื่อพระมหาบุญเลิศ ทตตสุทธิ ได้พบลายพระหัตถ์นี้แล้ว ได้นำสำเนาลายพระหัตถ์ไปถวาย พระพิมลธรรม (ช้อย ฐานทตตเถร) ซึ่งพระพิมลธรรมได้นำเรื่องนี้ไปปรึกษาหารือกับพระเถรานุเถระใน วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ และต่างวัด โดยทุกรูปเห็นพ้องต้องกันว่า สมควรที่จะได้จัดการศึกษาของ พระสงฆ์ให้เป็นไปตามพระราชปณิธานที่สิ้นเกล้ารัชกาลที่ 5 ได้ทรงพระราชทานไว้

ต่อมาพระพิมลธรรม (ช้อย ฐานทตตมหาเถร) อธิบดีสงฆ์วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ในสมัย นั้นจึงจัดประชุมพระเถรานุเถระฝ่ายมหานิกาย จำนวน 57 รูป เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ.2490 และ ประกาศให้มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินการจัดการศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงในระดับ มหาวิทยาลัย เปิดสอนระดับปริญญาตรี คณะพุทธศาสตร์เป็นคณะแรกเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2490 หลังจากนั้น พ.ศ.2500 ได้มีการปรับเปลี่ยนระบบการวัดผลมาเป็นระบบหน่วยกิต โดย กำหนดให้นิสิตต้องศึกษา อย่างน้อย 126 หน่วยกิต และปฏิบัติศาสนกิจ 1 ปีก่อนรับปริญญาบัตร

ต่อมาในปี พ.ศ.2505 เปิดสอนคณะครุศาสตร์ และในปี พ.ศ.2506 เปิดสอนหลักสูตรแผนก อบรมครุศาสนศึกษา ระดับประกาศนียบัตรและเปิดสอน คณะเอเชียอาคเนย์และเปลี่ยนเป็นคณะ มานุษยสังเคราะห์ศาสตร์ เมื่อ พ.ศ.2516 และในปี พ.ศ.2512 ปรับหลักสูตรแผนกอบรมครุ ศาสน ศึกษาเป็นวิทยาลัยครุศาสนศึกษา และปรับเปลี่ยนหน่วยกิตเป็น 200 หน่วยกิต อย่างไรก็ตาม การจัดการ เรียนการสอนช่วง 2 ทศวรรษแรก ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากคณะสงฆ์และรัฐเท่าที่ควร ทำให้ ประสบปัญหาด้านสถานะของมหาวิทยาลัย และงบประมาณเป็นอย่างมาก แต่ก็สามารถจัดการศึกษา มาได้อย่างต่อเนื่อง

3) ยุคปรับปรุงและขยายการศึกษา

ความพยายามที่จะให้มีการตราพระราชบัญญัติเกี่ยวกับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยปรากฏ ขึ้นเป็นครั้งแรกใน พ.ศ.2500 เมื่อรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ยกร่างพระราชบัญญัติรับรอง วิทยฐานะปริญญาของมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อสนองต่อสภา ผู้แทนราษฎรแต่รัฐบาลของจอมพล ป. พิบูลสงคราม สิ้นสุดลงเพราะถูกยึดอำนาจการปกครอง ร่าง พระราชบัญญัตินี้จึงตกไป

ต่อมา ใน พ.ศ.2509 คณะสงฆ์ได้เปิดการอบรม “พระธรรมทูตไปต่างประเทศ” ขึ้นโดยสำนัก ฝึกอบรมตั้งอยู่ที่วัดบวรนิเวศวิหารและมอบให้เจ้าหน้าที่ของมหามกุฏราชวิทยาลัยและมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินงาน และให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสองแห่งนี้เข้ารับ การฝึกอบรมเป็นหลัก เมื่อการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยดี

ในวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ.2527 คณะรัฐมนตรีซึ่งมีพลเอกเปรม ติณสูลานนท์เป็นนายกรัฐมนตรี ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการ ของกระทรวงศึกษาธิการแล้วมีมติรับหลักการและให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาต่อไป

ในวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ.2527 สมาคมศิษย์เก่ามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้จัดประชุมสัมมนาเรื่องสถานภาพของมหาวิทยาลัยสงฆ์ ณ สำนักธรรมวิจัย โดยอาราธนาพระราชวรมุนี (ประยุทธ์ ปยุตโต)บรรยายเรื่อง “ความเป็นมาของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงฆ์”

คณะกรรมการชุดนี้ประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2527 ที่ประชุมแสดงความห่วงใยว่าร่างพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนาที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบนั้นไม่มีการรับรองสถานภาพมหาวิทยาลัยสงฆ์สาระสำคัญอยู่ที่การรับรองวุฒิเปรียญธรรม 9 ประโยคและปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสองแห่ง ที่ประชุมได้รับทราบมติของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่สามารถรับรองสถานภาพของมหาวิทยาลัยสงฆ์เพราะมีเรื่องการรับรองวุฒิเปรียญธรรม 9 ประโยคพ่วงเข้ามา

ในวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2527 ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ 11/2527 ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา ซึ่งมี 4 ฉบับคือร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยรัฐบาล

ในวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ.2527 ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ 2/2527 (สมัยวิสามัญ) ได้ลงมติเห็นชอบในวาระที่ 2 และ 3 แล้วให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา

โดยมีพลเอกประจวบ สุนทรางกูร รองนายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ.2527 พระราชบัญญัติฉบับนี้มี 13 มาตรา ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม 101 ตอนที่ 140 วันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ.2527 ประวัติและพัฒนาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 15 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้คือรับรองวิทยฐานะเปรียญธรรม 9 ประโยคและปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสองแห่งให้มีศักดิ์และสิทธิเท่าปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยทั่วไปและให้มีคณะกรรมการการศึกษาของคณะสงฆ์เป็นผู้ควบคุมดูแลการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยสงฆ์

พระราชบัญญัติ

กำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา

พ.ศ. ๒๕๒๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๗

เป็นปีที่ ๓๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
ว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธ
ศาสนา พ.ศ. ๒๕๒๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ วิชาการพระพุทธศาสนา หมายความว่า วิชาการ ซึ่งจัดให้พระภิกษุสามเณรศึกษา ตาม
หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและแผนกบาลีสันามหลวง

(๒) หลักสูตรปริญญาศาสนศาสตร์บัณฑิตของสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย

ในพระบรมราชูปถัมภ์

(๓) หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิตของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรม

ราชูปถัมภ์

มาตรา ๔ ให้ผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา

(๑) ตามหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและแผนกบาลีสันามหลวงเปรียญธรรม
เก้าประโยค มีวิทยฐานะชั้นเปรียญตรี เรียกว่า “เปรียญธรรมเก้าประโยค” ใช้อักษรย่อว่า “ป.ธ. ๙”

(๒) ตามหลักสูตรปริญญาศาสนศาสตร์บัณฑิตจากสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีวิทยฐานะชั้นเปรียญตรี เรียกว่า “ศาสนศาสตร์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อว่า “ศน.บ.”

(๓) ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิตจากมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ใน
พระบรมราชูปถัมภ์ มีวิทยฐานะชั้นเปรียญตรี เรียกว่า “พุทธศาสตร์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อว่า “พธ.บ.”

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๑ ตอนที่ ๑๕๐ ๔ ตุลาคม ๒๕๒๗)

ภาพที่ 2.4 พระราชบัญญัติ

ที่มา: ประวัติและพัฒนาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

4) ยุคพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระราชบัญญัติกำหนดวิถยฐานะผู้สำเร็จการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา พ.ศ.2527 ทำให้มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเติบโตอย่างรวดเร็ว จากที่เคยมีวิทยาเขตเพียงหนึ่งแห่งใน พ.ศ.2527 ได้มีวิทยาเขตเพิ่มขึ้นเป็น 9 แห่งใน พ.ศ.2534 มหาวิทยาลัยตั้งบัณฑิตวิทยาลัยใน พ.ศ.2531 และเปิดการศึกษาระดับปริญญาโทในปีเดียวกัน ปัญหาที่ตามมาก็คือการที่มหาวิทยาลัยไม่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายทำให้การประสานงานกับวิทยาเขตหละหลวม ทั้งในด้านบริหารทั่วไปและการบริหารงบประมาณ นอกจากนี้พระราชบัญญัติกำหนดวิถยฐานะผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการพระพุทธศาสนา พ.ศ.2527 รับรองวิถยฐานะเฉพาะปริญญาตรี ไม่รับรองวิถยฐานะปริญญาโทที่เปิดสอนแล้วนั้น มหาวิทยาลัยจึงไม่สามารถขยายการศึกษาถึงระดับปริญญาเอก

เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องดังกล่าวมา ผู้บริหารมหาวิทยาลัยจึงเห็นพ้องต้องกันว่าจะดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์ตามกฎหมายจุดเริ่มต้นแห่งความพยายามที่เป็นรูปธรรมคือการกำหนดนโยบายไว้ในแผนพัฒนามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระยะที่ 7 ว่า “พัฒนามหาวิทยาลัยให้มีสถานภาพสมบูรณ์ตามกฎหมาย” และมีมาตรการรองรับว่า “ดำเนินการให้ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” แผนพัฒนามหาวิทยาลัยนี้เริ่มใช้ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2535 การดำเนินการที่เป็นระบบเพื่อให้ได้มาซึ่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงฆ์ยุคใหม่จึงเริ่มต้นในปีนั้น

ภาพที่ 2.5 ยุคพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ที่มา:ประวัติและพัฒนากกรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

6) ยุคเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนานานาชาติ (2541-2558)

ตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 ที่มหาวิทยาลัยได้รับการรับรองสถานะให้เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นต้น มามหาวิทยาลัยได้ดำเนินการพัฒนา ทั้งในเชิงกายภาพ(Hardware) และเชิงคุณภาพ(Software) อีกทั้งเตรียมคนเพื่อรองรับการพัฒนา มหาวิทยาลัยเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1. การเตรียมพื้นที่รองรับการเป็นศูนย์กลางมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนานานาชาติ

วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ.2542 นายแพทย์รัชมี คุณหญิงสมปอง วรรณิสสร ได้ถวายที่ดิน จำนวน 84 ไร่ 1 งาน 37 ตารางวา ที่ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแก่มหาวิทยาลัย รวมทั้งที่ดินที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดซื้อเพิ่มเติม ปัจจุบันมีเนื้อที่ทั้งหมด 323 ไร่

หลังจากนั้น ในวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ.2542 คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทูลเกล้าถวายโฉนดที่ดินทั้ง 2 แปลงเพื่อพระราชทานแก่มหาวิทยาลัย

ต่อมาในวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ.2542 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์โครงการก่อสร้างมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ณ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยทรงวางศิลาฤกษ์อาคารสำนักงานอธิการบดี

จนกระทั่งในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2551 มหาวิทยาลัยได้ย้ายที่ทำการจากวัดมหาธาตุและวัดศรีสุदारาม กรุงเทพมหานคร มายังที่ทำการแห่งใหม่ ณ กิโลเมตรที่ 55 ถนนพหลโยธิน ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในที่สุดวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2553 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดป้ายหอประชุม มวก. 48 พรรษา และเปิดป้ายมหาวิทยาลัยอย่างเป็นทางการ

2. การขยายสถาบันสมทบไปสู่นานาชาติ

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2544 ขยายการศึกษาไปสู่ต่างประเทศ โดยรับวิทยาลัยพุทธศาสนา ดองกุก ซอนบอบ ประเทศเกาหลีใต้เข้าเป็นสถาบันสมทบเป็นแห่งแรก ปัจจุบันมีสถาบันทั้งในประเทศ และต่างประเทศจำนวน 7 แห่ง ในปี พ.ศ.2547 รับมหาปัญญาวิทยาลัย อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา และมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาจิ้ง เจวีย เมืองเกาสง ไชนีสไทเป เป็นสถาบันสมทบหลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2550 มหาวิทยาลัยได้รับวิทยาลัยพระพุทธศาสนานานาชาติ ประเทศศรีลังกา และวิทยาลัยพระพุทธศาสนาสิงคโปร์ เป็นสถาบันสมทบ ต่อมาในปี พ.ศ.2553 มหาวิทยาลัยได้รับมหาวิทยาลัย

พระพุทธศาสนา ธรรมะเกต ปูตาเปสท์ ประเทศอังกฤษ เป็นสถาบันสมทบการดำเนินการเปิดรับ มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยจาก 6 ประเทศเข้าเป็นสถาบันสมทบนั้นนับเป็นการพัฒนามหาวิทยาลัยให้ เป็นที่ยอมรับขององค์กรทางการศึกษาในระดับนานาชาติจนทำให้องค์กรต่าง ๆ มุ่งมั่นที่จะร่วมเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยในการนำระดับการจัดการศึกษา และหลักสูตรของมหาวิทยาลัยไปเปิดสอน กลุ่มบุคคลที่เป็นบรรพชิตและคฤหัสถ์ได้ศึกษาและเรียนรู้พระพุทธศาสนาในมิติที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

3. การจัดตั้งหน่วยงานเพื่อรองรับภารกิจการเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ

- การจัดตั้งวิทยาลัยพุทธศาสตร์นานาชาติ
- จัดตั้งสมาคมมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนานานาชาติ
- การจัดสมาคมสภาสากลวันวิสาขบูชาโลก
- การจัดตั้งสถาบันภาษา
- การจัดตั้งศูนย์อาเซียนศึกษา
- การจัดตั้งวิทยาลัยพระธรรมทูต

4. การประชุมในระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันทางการศึกษาที่เป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนาของชาวพุทธทั่วโลก ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้นำทางการเมือง ผู้นำทางศาสนาต่าง ๆ นักวิชาการพระพุทธศาสนาและกลุ่มคนทั่วไปได้เดินทางมาร่วมกิจกรรมนานาชาติที่มหาวิทยาลัยได้จัดขึ้นตามลำดับดังต่อไปนี้

(7) ยุคพัฒนาความรู้เรื่องของการเป็นศูนย์กลางของมหาวิทยาลัย

หลังจากที่มหาวิทยาลัยได้รับการพัฒนาให้เจริญเติบโตทั้งเชิงกายภาพ และคุณภาพมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ ปี พ.ศ.2430 จนถึง พ.ศ.2553 นั้น ในปี พ.ศ.2553 สิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความรุ่งเรืองของมหาวิทยาลัยสามารถประเมินได้จากผลลัพธ์เชิงประจักษ์ของการบริหารงานในหลายด้าน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

1. จำนวนงบประมาณที่เพิ่มสูงขึ้น

เมื่อวิเคราะห์จากเอกสารของมหาวิทยาลัยที่สามารถสืบค้นได้พบว่าในปี พ.ศ.2521 ซึ่งเป็นปี ที่มหาวิทยาลัยได้เริ่มขยายการจัดการศึกษาไปสู่ภูมิภาค โดยได้ตั้งวิทยาเขตหนองคายเป็นแห่งแรกนั้น มหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรงบประมาณผ่านกรมการศาสนาเป็นจำนวนเงิน 1,798,000 บาท หลังจากได้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการพระพุทธศาสนา นั้น มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณสนับสนุนผ่านกรมการศึกษาสูงขึ้น จำนวน 2,798,000 บาท หลังจาก

ได้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการพระพุทธศาสนานั้น มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณสนับสนุนผ่านกรมการศึกษาสูงขึ้น จำนวน 2,817,943 บาท ในขณะที่ปี 2540 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายที่มหาวิทยาลัยได้รับงบสนับสนุนผ่านกรมการศาสนา มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณ จำนวน 76,346,800 บาท หลังจากมหาวิทยาลัยมีพระราชบัญญัติแล้ว ได้รับการจัดสรรงบประมาณในจำนวนที่เพิ่มสูงขึ้นโดยในปีพ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เพิ่มสูงขึ้นจำนวน 1,715,429,100 บาท เมื่อเทียบงบประมาณจากปีพ.ศ.2521 กับปีงบประมาณ 2558 จะพบว่า งบประมาณได้เพิ่มสูงขึ้น 954 เท่าของงบประมาณ ปีพ.ศ.2521

2. จำนวนส่วนงานที่เพิ่มขึ้น

สำหรับส่วนงานสนับสนุนการศึกษานั้น เมื่อวิเคราะห์จากข้อมูลตั้งแต่ปีพ.ศ.2521 พบว่ามีจำนวน 11 แห่ง ประกอบด้วยสำนักงานอธิการบดี สำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ส่วนธรรมนิเทศ มหาจุฬาลงกรณ คุยนุ้ยพัฒนาศาสนามหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย คุยนุ้ยพุทธวิปัสสนานานาชาติ โครงการอบรมพระธรรมทูตสายต่างประเทศ นอกจากนี้มีมัธยมศึกษา 3 แห่ง คือโรงเรียนบาลีเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนบาลีอบรมศึกษา และโรงเรียนบาลีสาธิตศึกษา ในขณะที่หลังมีพระราชบัญญัตินั้น ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2541-2558 ได้มีส่วนงานขยายเพิ่มเติมเป็นจำนวนมาก โดยเพิ่มจากเดิมเป็น 14 แห่ง สำนักหอสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันภาษา สำนักทะเบียนและวัดผล สถาบันวิปัสสนาธุระ คุยนุ้ยอาเซียนศึกษา กองกิจการวิทยาเขต กองคลังและทรัพย์สิน กองนิติการ กองวิเทศสัมพันธ์ กองสื่อสารองค์กร สำนักงานประกันคุณภาพ สำนักงานตรวจสอบภายใน สำนักงานพระสอนศีลธรรม และสำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำหรับส่วนงานที่จัดการศึกษานั้น หลักฐานที่ค้นพบตั้งแต่ปี พ.ศ.2521-2540 พบว่า มีวิทยาเขตจำนวน 10 แห่ง และวิทยาลัยสงฆ์ จำนวน 4 แห่ง ในขณะที่มีพระราชบัญญัติแล้วพบว่า มีวิทยาลัยสงฆ์จำนวน 8 แห่ง ห้องเรียนจำนวน 5 แห่ง หน่วยวิทยบริการ จำนวน 17 แห่ง และ สถาบันสมทบจำนวน 6 สถาบันสมทบ

3. จำนวนผู้จบการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

พุทธศาสตรบัณฑิต 2499-2540 มีจำนวน 5,042 รูป/คน ในขณะที่ พ.ศ.2541-2558 มีผู้จบการศึกษาจำนวน 34,638 รูป/คน จะเห็นว่า เมื่อเทียบจำนวนของผู้จบการศึกษาก่อนและหลังการมีพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัย ผู้จบการศึกษาจะมีจำนวน 7 เท่าก่อนมีพระราชบัญญัติ ในขณะที่ผู้จบการศึกษาในระดับพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ปี พ.ศ.2499-2540 มีจำนวน 49 รูป/คน ส่วนตั้งแต่ปี พ.ศ.2541-2558 มีจำนวน 2910 รูป/คน ในระดับพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตตั้งแต่ปี พ.ศ. 2499-2540

ยังไม่มีเปิดการศึกษาจึงยังไม่มีจำนวนของผู้จบการศึกษา หลังจากที่มีการเปิดการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ.2541-2558 มีผู้จบการศึกษาจำนวน 216 รูป/คน

4. จำนวนหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น

เมื่อวิเคราะห์จำนวนของหลักสูตรระยะก่อนมีพระราชบัญญัติตั้งแต่ พ.ศ.2490 –2540 มีหลักสูตรระดับปริญญาตรีจำนวน 13 หลักสูตร ประกอบด้วย คณะพุทธศาสตร์ มี 5 หลักสูตร คือ ปรัชญา ศาสนา พระพุทธศาสนา บาฬีพุทธศาสตร์ บาลี-สันสกฤต คณะครุศาสตร์ มี 2 หลักสูตร คือ การสอนสังคมศึกษา การบริหารการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มี 3 หลักสูตร คือ ภาษาอังกฤษ จิตวิทยา ภาษาไทย และคณะสังคมศาสตร์ มี 3 หลักสูตร คือ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ ในขณะที่บัณฑิตวิทยาลัยได้จัดการศึกษาในระดับ ปริญญาโท 4 หลักสูตรคือ พระพุทธศาสนา ปรัชญา ธรรมนิเทศ และภาษาบาลี ส่วนปริญญาเอกยังไม่มีหลักสูตรปริญญาเอก – หลักสูตร

5. การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการบริหาร การเรียนการสอน และการเผยแพร่(MIS) เทคโนโลยี การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมศักยภาพให้การเรียนการสอนการศึกษามีความหมายมากขึ้น ผู้เรียนเรียนได้กว้างขวางมากขึ้น เรียนได้เร็วขึ้น เข้าใจได้อย่างสมบูรณ์ สามารถสนองเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้มีความรับผิดชอบ ทำให้การจัดการศึกษา พระพุทธศาสนาสามารถบูรณาการกับศาสตร์ สมัยใหม่ได้อย่างสมสมัย อีกทั้งจะช่วยให้การศึกษามีพลังมากขึ้นด้วยการตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในลักษณะดังกล่าว จึงทำให้มหาวิทยาลัยได้ตัดสินใจพัฒนา MCUTV มาเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาการจัดการเรียน การสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปิดพื้นที่ให้นิสิตในส่วนภูมิภาคได้เรียนรู้จากอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญใน ส่วนกลางอีกทั้งสามารถเข้าใจถึงวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยที่มุ่งให้นำหลักพระพุทธศาสนาไปบูรณา การกับศาสตร์ใหม่ ๆ นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยได้พัฒนาอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อให้ส่วนงานจัด การศึกษา และส่วนงานสนับสนุนการศึกษาสามารถพัฒนาอีบุ๊ก(E-Book) เพื่อเป็นสื่อในการเรียน การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การนำพัฒนาเทคโนโลยีนี้ได้มีนัยที่จำกัดเฉพาะในส่วน ของการจัดการศึกษาเท่านั้นมหาวิทยาลัยได้นำเอา UNI-Net มาพัฒนาการให้บริการของห้องสมุด และเป็นเครื่องมือในการบริหารสารสนเทศโดยการนำระบบสารสนเทศมาใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อ การบริหาร จัดการส่วนงานต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของนิสิตมากยิ่งขึ้น

6. พัฒนาคัมภีร์ งานวิจัย ตำรา และหนังสือทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยได้มีคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพัฒนาพระไตรปิฎก ภาษาไทย และภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัยรวมไปถึงพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยบนซีดี – รอม ตั้งแต่ พ.ศ. 2533 จนแล้วเสร็จสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2542 ซึ่งพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับนี้มีอิทธิพลสำคัญต่อการ

พัฒนางานวิจัย งานตำรา และหนังสือของมหาวิทยาลัยจำนวนมาก ในขณะเดียวกัน มหาวิทยาลัยได้สนับสนุนการการพัฒนาหนังสือพระไตรปิฎกฉบับสากล(Common Buddhist Text) ซึ่งมีเนื้อหาจาก 3 นิกายใหญ่ คือ มหายาน วัชรยานและเถรวาท โดยมีนักวิชาการทั้ง 3 ยานมาร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงเนื้อหาภายใต้กรอบของพระรัตนตรัย คือเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติของพระพุทธเจ้า เนื้อหาเกี่ยวกับพระธรรมและเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทและความสำคัญของพระสงฆ์ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้สนับสนุนให้มีโครงการพัฒนาสหบรรณานุกรมพระไตรปิฎก(The Union Catalog of Buddhist Text) เพื่อให้ นักวิชาการและผู้สนใจสามารถเข้าถึงเนื้อหาของคัมภีร์พระพุทธศาสนาของนิกายต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น กล่าวโดยสรุปแล้วความรุ่งเรืองของมหาวิทยาลัยสามารถประเมินการเติบโตและเพิ่มขึ้นขึ้นงบประมาณหลักสูตร จำนวนนิสิต จำนวนผู้จบการศึกษา จำนวนของส่วนงานจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษา จำนวนการผลิตผลงานทางวิชาการ ทั้งคัมภีร์ ตำรา หนังสือ และงานเขียนต่าง ๆ จำนวนมากสำหรับตัวแปรสำคัญที่นำไปสู่ความรุ่งเรืองนั้นเกิดจากการที่มหาวิทยาลัยมีพระราชบัญญัติเป็นกรอบในการบริหารจัดการในฐานะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ การมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการบริหาร การมีทรัพยากรทั้งงบประมาณ และบุคลากรที่พร้อมพลัน การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อการบริหารและการจัดการเรียนการสอนการสร้างเครือข่ายของชาวพุทธทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศจนทำให้เกิดการยอมรับและร่วมมือกันสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา และจัดงานนานาชาติร่วมกัน ดังจะเห็นได้จากการจัดงานเฉลิมฉลองวันวิสาขบูชาโลก และการจัดสัมมนานานาชาติอย่างต่อเนื่อง (ประวัติและพัฒนาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ,2558)

2.2 วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เมื่อปี พ.ศ. 2542 คณะสงฆ์จังหวัดบุรีรัมย์ ภายใต้การนำของ พระราชปริยัติยาลังการ (วิชัยฐิตาจาโร) เจ้าคณะจังหวัดบุรีรัมย์(ในขณะนั้น) ได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการขอย้ายห้องเรียนหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนาจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ มาดำเนินการจัดการเรียนการสอน ณ วัดพระพุทธบาทเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขยายการให้บริการทางการศึกษาแก่พระสังฆาธิการและพระภิกษุสามเณร ในระดับอุดมศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และส่งเสริมพัฒนาการศึกษาของคณะสงฆ์ในระดับท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสตร์แขนงอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม/แผนกบาลีที่มีอยู่แล้วเพื่อที่จะได้นำไปพัฒนาสังคมประเทศชาติและพระพุทธศาสนาต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาด้านศักยภาพและสนองความประสงค์ของคณะสงฆ์จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของคณะสงฆ์และสังคม
3. เพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าวิจัย วิชาการทางพระพุทธศาสนาในระดับสูงและเป็นสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จังหวัดบุรีรัมย์
4. เพื่อให้บุคลากรในองค์กรท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา อันเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงแก่ผู้ต้องการโอกาสทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ และโดยอนุมัติของสภามหาวิทยาลัย ได้ขยายระดับการศึกษาสู่จังหวัดบุรีรัมย์ ตามหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา(คณะพุทธศาสตร์) ณ วัดพระพุทธบาทเขากระโดง ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นมา มีสถานภาพเป็นโครงการขยายห้องเรียน มีชื่อตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยว่า โครงการขยายห้องเรียนมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ วัดพระพุทธบาทเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยได้จัดการศึกษาเจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับต่อมาในปี พ.ศ.2553 ได้รับอนุมัติจัดตั้งจากสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ยกฐานะขึ้นเป็นวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ เมื่อคราวประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 3/2553 ในวันพฤหัสบดีที่ 29 เมษายน พ.ศ.2553 และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 127 ตอนที่ 109 ง หน้า 329 ลำดับที่ 218 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ.2553 ส่งผลให้วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มีสถานภาพเป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามมาตรา 8(8) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.2540 ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐและเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุ สามเณร และคฤหัสถ์ รวมทั้งการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,2565)

2.3 การออกแบบภูมิทัศน์เบื้องต้น

2.3.1 ความหมายการออกแบบภูมิทัศน์

การออกแบบ หมายถึง การถ่ายทอดรูปแบบจากความคิดออกมาเป็นผลงาน ที่ผู้อื่นสามารถมองเห็น รับรู้ หรือสัมผัสได้ เพื่อให้มีความเข้าใจในผลงานร่วมกัน ผู้ที่ออกแบบจะเรียกว่า “นักออกแบบ” ซึ่งหมายถึงคนที่ทำงานวิชาชีพในสาขาการออกแบบที่แตกต่างกันไป โดยใช้ความรู้ความสามารถในเรื่องต่าง ๆ ทั้งด้านศาสตร์และศิลป์ หลอมรวมกันเพื่อใช้ในการออกแบบงานนั้น ๆ

งานภูมิทัศน์ หมายถึงงานที่กระทำกับพื้นที่ภายนอกอาคารที่มีการปรับแต่งพื้นที่ให้มีประโยชน์ใช้สอยอย่างมีประสิทธิภาพ มีความร่มรื่นสวยงามและมีเอกลักษณ์ รวมทั้งการมีองค์ประกอบพื้นฐาน เช่น ระบบการให้แสงสว่าง ระบบการให้น้ำต้นไม้ ระบบระบายน้ำและระบบป้องกันน้ำท่วม ระบบอำนวยความสะดวก เช่น ศาลา ม้านั่ง ถังขยะ ป้าย ตลอดจนสิ่งประเทืองใจ เช่น น้ำพุ น้ำตก หรือประติมากรรม งานภูมิทัศน์มีทั้งขนาดเล็กที่ไม่ซับซ้อนที่เรียกว่า “สวนประดับ” หรือ “สวนหย่อม” ไปจนถึงงานซับซ้อนและมีขนาดใหญ่ เช่น สวนสาธารณะขนาดใหญ่ในเมือง งานภูมิทัศน์ในโรงแรม อาคารสถานที่ขนาดใหญ่ งานผังบริเวณโครงการขนาดใหญ่ งานลานเมืองและสถานที่สำคัญอื่น ๆ ในเชิงการออกแบบและก่อสร้าง “งานภูมิทัศน์” หมายถึงชุดงานที่แยกออกจากงานอาคาร และงานภายในอาคารเพื่อความสะดวกในการประมวลและก่อสร้างเนื่องจากผู้รับเหมาก่อสร้างภูมิทัศน์มีความชำนาญและมีลักษณะการทำงานที่แตกต่างจากผู้รับเหมางานอาคารและงานภายในอาคาร ปกติงานภูมิทัศน์จะแยกแบบออกเป็นสองชุดแต่สัมพันธ์กัน ได้แก่ งาน "งานภูมิทัศน์แข็ง" (Hard scape) ได้แก่ ส่วนของงานที่เป็นองค์ประกอบแข็ง ได้แก่ ผิวพื้น โครงสร้างและงานก่อสร้างต่าง ๆ เช่น ศาลา ลานพักผ่อน น้ำตก น้ำพุ ลำธาร และ "งานภูมิทัศน์นุ่ม" (Soft scape) ได้แก่ ส่วนของงานที่เป็นงานดิน งานปลูกและจัดตกแต่งด้วยพืชพรรณต่าง ๆ

การออกแบบภูมิทัศน์ หมายถึง งานที่ผนวกเอาความรู้ทางด้าน ศิลปะ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เข้าด้วยกันเพื่อนำมาใช้ในออกแบบโดยคำนึงถึงองค์ประกอบทางศิลปะ (Design elements) ได้แก่ เส้น สี รูปทรง ที่ว่าง ผิวสัมผัส ลวดลาย ฯลฯ และเทคนิคการออกแบบต่างๆ เช่น ความกลมกลืน ความแตกต่าง ความสมดุล รวมทั้งปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม, ดิน, น้ำ, ภูมิอากาศ, อาคารสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ จะเป็นตัวกำหนด ลักษณะการออกแบบเพื่อให้เกิดประโยชน์ใช้สอยเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากความงามแล้ว ยังเกี่ยวกับวิธีการใช้พื้นดินในทุก ๆ ด้านที่จะทำให้เกิดมุมมองด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีภายนอกอาคารซึ่งงานหลักจริง ๆ ได้แก่ การจัดการออกแบบและวางแผนเกี่ยวกับการใช้พื้นดินโดยรอบอาคาร หรือกลุ่มอาคาร(Land and manipulation) หรือในขอบเขตระดับผังที่ใหญ่ขึ้น(Landscape planning) เช่นการวางแผนเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน(Land planning) โดยพิจารณา

ความเหมาะสมของที่ดินต่อการพัฒนาในแง่ต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และในขณะเดียวกันก็จะให้ข้อเสนอแนะถึงความเหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ในแต่ละพื้นที่หรือชี้ให้เห็นปัญหาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับการจัดการที่ดิน ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และแนวทางแก้ไขต่อไป โดยจะใช้หลักการและเหตุผลทางวิชาการที่ได้จากการทำการศึกษาวิเคราะห์พื้นที่(Site analysis) มาเป็นข้อมูลในการจัดการพื้นที่ต่อไป (การออกแบบภูมิทัศน์เบื้องต้น,2557)

2.3.2 ความสำคัญของการออกแบบภูมิทัศน์

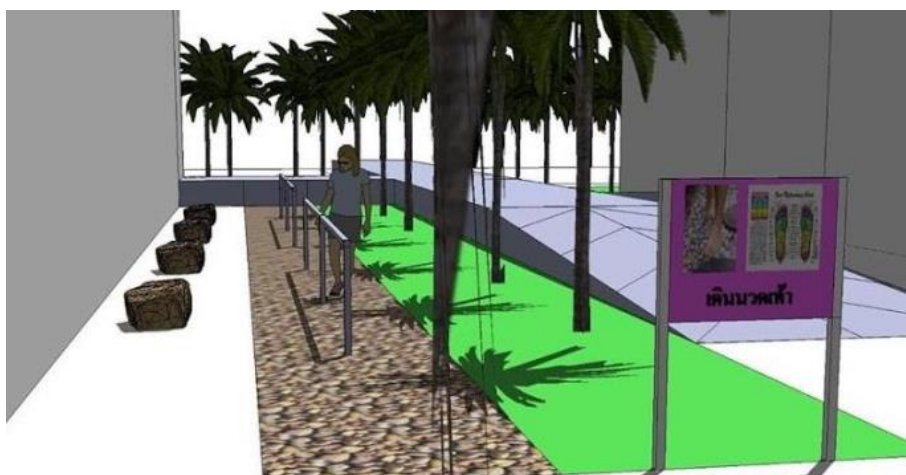
เพื่อกำหนดรูปแบบและแผนงานการจัดการพื้นที่ให้ตรงต่อความต้องการใช้ประโยชน์ของผู้ใช้งานและให้มีความสอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ และงบประมาณ ตลอดจนวิถีชีวิตของผู้คน อันจะนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และยังเป็น การถนอมใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อความยั่งยืนต่อไปในอนาคตสำหรับคนรุ่นต่อไป (การออกแบบภูมิทัศน์เบื้องต้น,2557)

2.3.3 ประโยชน์ของการออกแบบภูมิทัศน์

การออกแบบภูมิทัศน์ที่ดีจะนำเราไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์และเอื้อให้เกิดประโยชน์แก่มนุษย์ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) ด้านร่างกาย

การออกแบบภูมิทัศน์จะทำให้มนุษย์มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง โดยการออกแบบจัดเตรียมพื้นที่ให้มนุษย์ได้มีกิจกรรมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาร่างกาย เช่นสวนสาธารณะที่มีทางเดิน และสนามกีฬา ให้เราได้เคลื่อนไหวและขยับร่างกายเพื่อใช้งานกล้ามเนื้อต่าง ๆ ให้แข็งแรงขึ้น

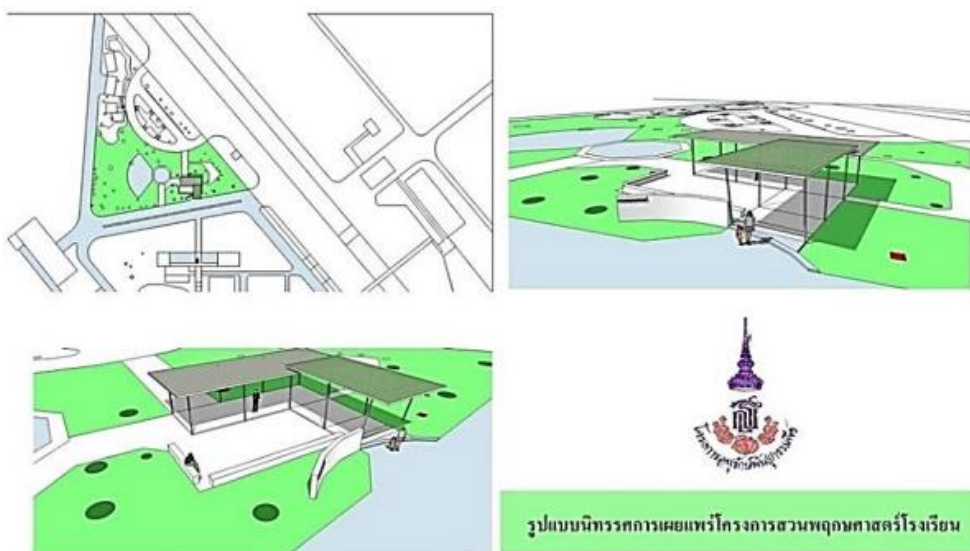

ภาพที่ 2.6 การออกแบบสวนเพื่อการฟื้นฟูสุขภาพ โรงพยาบาล อ. บางมูลนาก จ. พิจิตร

ที่มา : มนตรี รื่นรอย ,2558

2) ด้านสมอง

การออกแบบภูมิทัศน์ สามารถสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นแหล่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนา สมองของมนุษย์ให้มีความฉลาดมากขึ้น โดยการสร้างพื้นที่สำหรับกิจกรรมที่ต้องใช้สมอง เช่น สวนพฤกษศาสตร์ และสนามเด็กเล่นที่มีลักษณะกิจกรรมในการผจญภัยหรือแก้ไขปัญญา

ภาพที่ 2.7 การออกแบบสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตาก
ที่มา : มนตรี รื่นรอย (2558)

3) ด้านจิตใจ

การออกแบบภูมิทัศน์ ที่เหมาะสมจะลดบันดาลให้จิตใจของผู้ที่อยู่ในภูมิทัศน์นั้น ๆ เกิดความปลอดโปร่ง รื่นเริง เบิกบาน ผ่อนคลายจากอารมณ์ตึงเครียด หรืออาจจะบรรลุนิยามความสุขสงบทางจิตวิญญาณ โดยการเพ่งพิจารณาความเป็นไปในธรรมชาติและวิถีชีวิตของมนุษย์ (การออกแบบภูมิทัศน์เบื้องต้น,2557)

ภาพที่ 2.8 ภูมิทัศน์ในเมืองช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของจิตใจ

ที่มา : yourkoishouse

2.4 หลักการออกแบบภูมิทัศน์ (Fundamental of landscape design)

การออกแบบภูมิทัศน์ นักออกแบบต้องพิจารณากำหนดตำแหน่งกิจกรรมการใช้พื้นที่ และรายละเอียดต่างๆหรือองค์ประกอบที่ควรจัดให้มีขึ้นในพื้นที่นั้น ๆ สามารถสรุปได้ว่าการออกแบบภูมิทัศน์ ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ๆคือ

2.4.1. กิจกรรม (Activity) หมายถึง กิจกรรมที่จะให้มีในพื้นที่ ซึ่งแบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 แบบคือ

1) กิจกรรมที่ต้องออกแรง และเกิดเสียงดัง (Active activity) เช่นกิจกรรมกีฬาต่างๆ สนามเด็กเล่น เวทีกลางแจ้ง เป็นต้น

2) กิจกรรมที่ไม่ต้องออกแรงมาก ต้องการความสงบ (Passive activity) เช่น เดินเล่น นั่งเล่น นอน อ่านหนังสือ นั่งมองวิถีชีวิตของผู้คนที่ผ่านเข้ามาในสายตา เป็นต้น

ภาพที่ 2.9 การออกแบบสวนสาธารณะ ต.ในเมือง อ. พิชัย จ. อุตรดิตถ์
ที่มา : มนตรี รื่นรวย (2558)

นักออกแบบจะเป็นผู้กำหนดตำแหน่งที่เหมาะสมให้กับพื้นที่นั้นๆ โดยจัดกิจกรรมประเภทเดียวกันไว้ด้วยกันเพื่อไม่ให้เกิดการรบกวนกัน ยกเว้นกิจกรรมที่เป็นที่สนใจของผู้คนเช่นการเล่นกีฬาต่างๆก็สามารถจัดเตรียมที่นั่งไว้ให้กับผู้ที่สนใจได้นั่งชมได้ ถือเป็น การพักผ่อนอีกรูปแบบหนึ่ง

2.4.2. องค์ประกอบ (Element)

สิ่งที่เหมาะสมที่จะจัดให้มีในกิจกรรมแต่ละประเภท ทั้งที่มีชีวิตได้แก่ต้นไม้ (Softscape) และสิ่งไม่มีชีวิต (Hardscape) เช่นกิจกรรมนั่งพักผ่อนควรมีม้านั่ง ศาลาและสวนให้ความร่มรื่น สวยงาม กิจกรรมการละเล่นควรมีสวนเด็กเล่นและอุปกรณ์ต่างๆ ไว้ให้เด็กๆ ได้ออกกำลังอย่างสนุกสนานและมีความปลอดภัย นอกจากนี้แล้วควรมีองค์ประกอบเสริมเพื่อความสะดวกในการพักผ่อน เช่น กioskน้ำ อ่างล้างมือ และถังขยะ เป็นต้น ขึ้นอยู่กับความจำเป็นมาก-น้อย และงบประมาณที่กำหนดไว้ (การออกแบบภูมิทัศน์เบื้องต้น,2557)

2.5 องค์ประกอบการออกแบบภูมิทัศน์

ในการออกแบบภูมิทัศน์ ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

2.5.1 แนวคิด (Concept) พื้นที่แต่ละแห่งมีศักยภาพในการพัฒนาที่เหมาะสมในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ซึ่งนักออกแบบต้องกำหนดขึ้นเป็นแนวทางเริ่มแรกในการออกแบบ มักจะเป็นแนวความคิดแบบกว้าง ๆ ก่อนแล้วจึงพัฒนาแนวความคิดให้แคบและเจาะจงลงจนเกิดเป็นวัตถุประสงค์ในการออกแบบต่อไป

2.5.2 วัตถุประสงค์ (Objectives) วัตถุประสงค์เกิดจากแนวความคิดในการออกแบบ แต่มีความเจาะจงที่เด่นชัดและเป็นเป้าหมายในการออกแบบ เช่น ลักษณะการใช้งานภูมิทัศน์นั้น ๆ

2.5.3 รายการในการออกแบบ (Criteria) คือรายละเอียดต่าง ๆ ที่นักออกแบบต้องพิจารณาให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มักเกิดจากความต้องการของผู้ใช้สถานที่ และสภาพพื้นที่ที่จะออกแบบที่ต้องสัมพันธ์สอดคล้องกัน นักออกแบบเป็นผู้ค้นหาวิธีการที่จะไปให้ถึงวัตถุประสงค์นั้น

รายละเอียดหรือรายการในการออกแบบควรครอบคลุมหัวข้อหลัก ดังนี้

1) ความสะดวกสบายและยืดหยุ่น (Convenience and flexibility) พิจารณา

การเลือกตำแหน่งกิจกรรมเข้ากับสภาพภูมิประเทศ การวางระบบสัญจร (Circulation) เข้าใจง่าย ผู้ใช้สถานที่ไม่หลงทาง มีทางเข้า-ออกที่ดี ขนาดพื้นที่และองค์ประกอบต่าง ๆ มีขนาดที่มนุษย์ใช้งานได้สะดวกและเพียงพอ วัสดุที่ใช้เหมาะสมกับรูปแบบของงาน และสภาพแวดล้อม สร้างความรู้สึกปกป้อง ในพื้นที่ให้เกิดความรู้สึกส่วนตัว (Private) มีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ (Flexibility)

2) ความปลอดภัย (Safety) การเลือกตำแหน่งกิจกรรมและการเลือกใช้วัสดุต่างๆ ต้องเข้ากับสภาพแวดล้อม เลือกวิธีการก่อสร้างที่ไม่ขัดแย้งหรือต้านพลังของธรรมชาติจนเกิดอันตรายเช่น เลือกใช้พื้นที่ลาดชันเกินไปหรือที่ลุ่มน้ำท่วมขัง

3) ความงาม (Esthetics) ขึ้นอยู่กับการนำศิลปะเข้ามาใช้ การเลือกรูปแบบที่เข้ากันกับสิ่งแวดล้อมและแนวความคิด การปรุงแต่งในรายละเอียดให้เหมาะสมกับงบประมาณ (การออกแบบภูมิทัศน์เบื้องต้น,2557)

2.6 หลักการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อให้เกิดความงามและความเหมาะสม

การออกแบบภูมิทัศน์เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับโครงการนั้นจะต้องมีหลักการที่ใช้ในการออกแบบดังนี้

2.6.1 องค์ประกอบศิลป์ ได้แก่ เส้น สี รูปทรง ที่ว่าง ผิวสัมผัส ลวดลาย ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นวัตถุดิบที่เราจะนำมาผสมผสานกันเพื่อให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ขึ้นภายในโครงการ

2.6.2 เทคนิคการออกแบบ ได้แก่ ความกลมกลืน ความแตกต่าง ความเป็นเอกภาพ ความสมดุล การซ้ำ การแปรเปลี่ยน เป็นต้น ซึ่งเปรียบเสมือนวิธีการต่าง ๆ ในการนำวัตถุดิบมาประกอบกันเพื่อทำให้เกิดความงามขึ้นมาภายในโครงการ บางครั้งต้องมีการใช้หลาย ๆ วิธีผสมผสานกันเพื่อให้ได้ความเหมาะสมที่ลงตัว

2.6.3 ความรู้สึกที่ดี คือเมื่อมองเห็นแล้วรู้สึกสดชื่น เบิกบาน ปลอดภัย และปลอดภัย

2.6.4 พืชพรรณ นอกจากเรื่องความสวยงามของใบ ดอก รูปทรงแล้ว การเลือกพืชพรรณที่มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและปัจจัยการเจริญเติบโตในพื้นที่ ซึ่งอาจเป็นพืชประจำท้องถิ่นที่หาได้ง่ายทนทานต่อสภาพแวดล้อม หรือพืชพรรณต่างถิ่นที่นำเข้ามา จะต้องสามารถจัดเตรียมปัจจัยการเจริญเติบโตต่าง ๆ ให้เหมาะสมต่อการนำเข้ามาปลูกเลี้ยงและใช้งานในพื้นที่ได้โดยไม่ยุ่งยากมากนัก

2.6.5 ความเป็นไปได้ของโครงการ ได้แก่ราคาการก่อสร้าง ไม่ก่อปัญหาอื่น ๆ ตามมา ไม่ว่าจะสภาพแวดล้อม กฎหมาย มีความคุ้มค่า คงอยู่ได้ตามอายุการใช้งานโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษามากเกินไป ทั้งในเรื่องงานก่อสร้างและงานตกแต่งด้วยพืชพรรณ

2.6.6 มีความพอเพียง เพื่อเป็นการประหยัดทรัพยากร และรักษาสิ่งแวดล้อมที่ดีให้ยั่งยืนต่อไปโดยต้องมีความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ เพื่อนำสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เช่นความเข้าใจในธรรมชาติของพืชพรรณ ระบบนิเวศวิทยา การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในสภาพธรรมชาติ เพื่อลดการดูแลรักษาต้นไม้หรือการป้องกันกำจัดศัตรูพืชในงานภูมิทัศน์ ความเข้าใจในสภาพภูมิอากาศเพื่อออกแบบสิ่งก่อสร้างให้ทนทานและป้องกันสภาพอากาศที่ร้อนหรือเย็นมากเกินไป เช่น ออกแบบศาลาที่พักให้หลังคาป้องกันแสงแดด สายฝนได้เป็นอย่างดี และมีการหมุนเวียนอากาศได้ดีเพื่อลดการใช้พลังงานในการปรับอากาศให้เหมาะสมต่อการเข้าไปใช้งาน (การออกแบบภูมิทัศน์เบื้องต้น,2557)

ภาพที่ 2.10 การออกแบบเครื่องใช้ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ

ที่มา : ดัดแปลงจาก <https://www.facebook.com/URL/SCG Experience>

2.7 ประเภทและรูปแบบของการจัดภูมิทัศน์

การจัดภูมิทัศน์ กล่าวโดยทั่วไปแล้วแบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลักๆ คือ

2.7.1 แบบประดิษฐ์ (Formal styles)

ภูมิทัศน์ ที่ได้รับการออกแบบให้มีลักษณะรูปทรงแบบเรขาคณิตตามที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมา คือ เป็นเหลี่ยม เป็นมุม หรือ วงกลม มีความสมมาตร เพื่อให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย หรือมุ่งสร้างผลงานที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่ ให้โดดเด่นจากสิ่งแวดล้อม โดยผนวกรวมสิ่งก่อสร้างต่างๆ และรูปแบบการปลูกพรรณไม้ให้เป็นไปในแนวทางเรขาคณิตทั้งพื้นที่

ภาพที่ 2.11 ภาพสวนแบบแบบประดิษฐ์ (Formal styles)

ที่มา : Pinterest

ภาพที่ 2.12 ภาพสวนแบบแบบประดิษฐ์ (Formal styles)

ที่มา : Facebook/National Geographic Magazine

2.7.2 แบบธรรมชาติ (Informal styles)

การจัดหรือตกแต่งภูมิทัศน์โดยการเลียนแบบสภาพธรรมชาติ หรือจัดโดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากสภาพธรรมชาติที่น่าประทับใจ โดยนำหลักการออกแบบมาใช้ในการจัดตกแต่ง

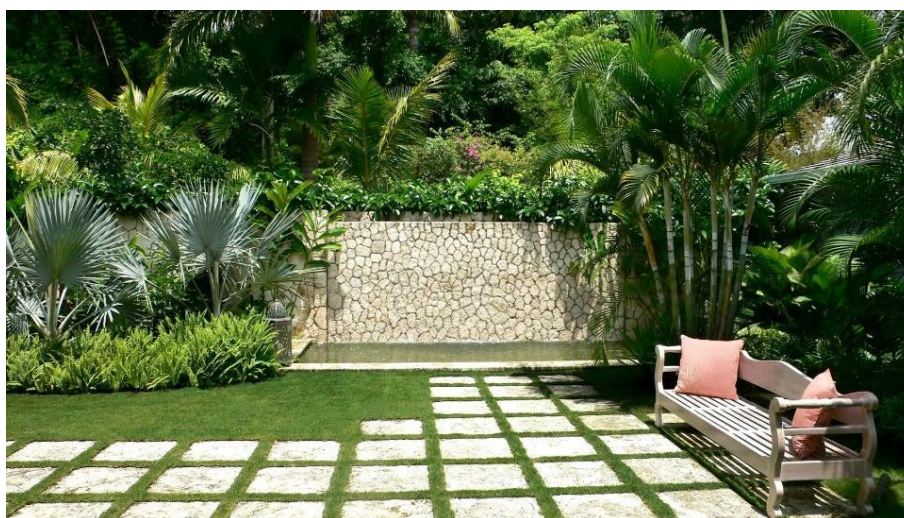

ภาพที่ 2.13 แบบธรรมชาติ (Informal styles)

ที่มา : <https://www.pinterest.com>

2.7.3 แบบร่วมสมัย (Contemporary)

ภูมิทัศน์ที่จัดตกแต่งให้มีการผสมผสานระหว่างการจัดแบบประดิษฐ์และการจัดแบบธรรมชาติ มาไว้ในพื้นที่เดียวกัน โดยอาจจะผสมผสานในบริเวณเดียวกันหรือแบ่งบริเวณที่จัดภายในขอบเขตของพื้นที่นั้น ๆ เช่น บริเวณด้านหน้าของอาคารจัดเป็นแบบประดิษฐ์ เพื่อต้องการให้เกิดความเป็นพิธีการ และสง่างาม ส่วนด้านหลังของอาคารจัดแบบธรรมชาติเพื่อสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย อบอุ่นเป็นกันเอง (การออกแบบภูมิทัศน์เบื้องต้น,2557)

ภาพที่ 2.14 แบบร่วมสมัย (Contemporary)

ที่มา : Pinterest

2.8 ขั้นตอนการออกแบบภูมิทัศน์

2.8.1 การสำรวจข้อมูล (Information survey)

เป็นขั้นตอนที่ต้องสำรวจและจัดหาข้อมูลด้านต่างๆเพื่อนำมาดพเนินการออกแบบภูมิทัศน์ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านพื้นที่ ได้แก่การหาข้อมูลต่างๆ จากลักษณะพื้นที่นั้นๆ ได้แก่
 1. รูปทรงและขนาดของพื้นที่
 2. ทิศทางการโคจรของดวงอาทิตย์ และทิศทางการรับแสงของพื้นที่
 3. ทิศทางการพัดผ่านของลม
 4. สภาพฟ้าอากาศ อุณหภูมิ
 5. ทิศทางการระบายน้ำออกจากพื้นที่

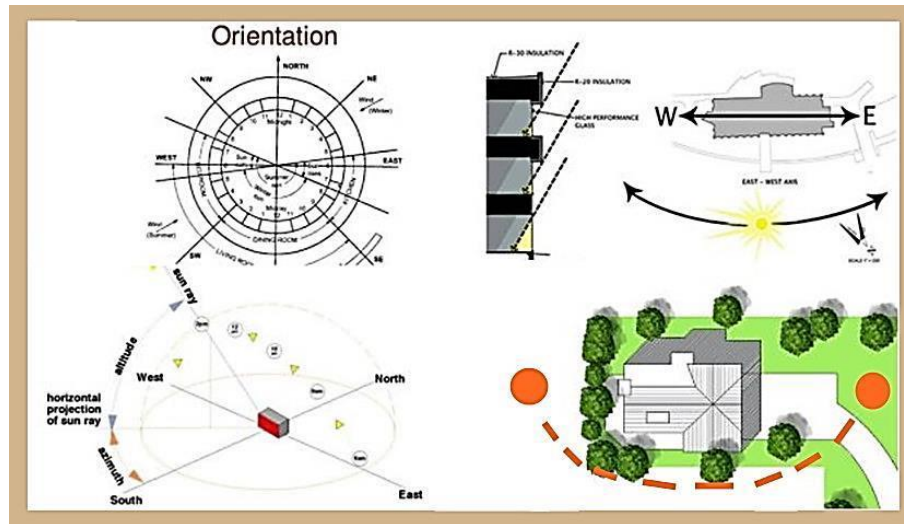
6. ความสูงต่ำ ความลาดชัน และความราบ ลุ่ม ของพื้นที่
7. แหล่งน้ำในพื้นที่
8. สภาพป่าไม้ หรือพืชพรรณที่มีอยู่เดิม
9. สภาพสิ่งแวดล้อมภายในพื้นที่
10. กลิ่น เสียง ฝุ่นละอองที่รบกวนการใช้งานในพื้นที่
11. เส้นทางสัญจรภายในพื้นที่และที่ติดกับพื้นที่
12. ตำแหน่งหรือแนวเส้นที่วางระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น แนวสายไฟฟ้า แนวท่อน้ำประปา เป็นต้น

13. สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ พื้นที่ เช่น อาคาร ต้นไม้ ชุมชนที่อาจมีผลต่อการใช้พื้นที่ เช่น กลิ่น เสียง มลภาวะต่าง ๆ แม้แต่การมองเห็นได้จากภายนอกพื้นที่ ที่อาจรบกวนการพักผ่อนและความเป็นส่วนตัว(สรุปให้จำง่าย ๆ ข้อมูลในด้านพื้นที่ที่ต้องสำรวจ ได้แก่ ดิน น้ำ ลม ไฟ) โดยสามารถใช้โปรแกรมกูเกิลเอิร์ธทำการสำรวจเบื้องต้นในเรื่องที่ตั้ง ขอบเขตของพื้นที่ ตำแหน่งสำรวจข้อมูลมากขึ้น ส่วนรายละเอียดบางอย่างที่ไม่สามารถมองเห็นได้จากโปรแกรมกูเกิลเอิร์ธจำเป็นต้องไปสำรวจในพื้นที่จริง เช่น แนวเส้นสาธารณูปโภคต่างๆ รายละเอียดของผังอาคาร เป็นต้น

ภาพที่ 2.15 ภาพแสดงการสำรวจด้านพื้นที่ โดยใช้โปรแกรมกูเกิลเอิร์ธ

ที่มา : มนตรี รื่นรวย (2558)

ภาพที่ 2.16 ภาพแสดงทิศทางการโคจรของดวงอาทิตย์

ที่มา : Pinterest

2) ด้านตัวอาคาร เป็นการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาคารเพื่อนำมาใช้ในการออกแบบภูมิทัศน์ ได้แก่

1. ตำแหน่งที่ตั้งของอาคารในพื้นที่
2. ขนาดของอาคาร ระดับพื้นของอาคาร ความสูงของพื้นถึงขอบล่างของหน้าต่าง
3. รูปแบบสถาปัตยกรรม ช่องเปิดของประตู หน้าต่าง
4. ตำแหน่งพื้นที่ใช้งานและห้องต่าง ๆ ภายในตัวอาคาร
5. มุมมองจากภายในห้องต่าง ๆ ภายในตัวอาคาร
6. รูปสถาปัตยกรรมของอาคาร
7. แนวชายคาทึงน้ำฝน หรือจุดทิ้งน้ำจากรางรับน้ำฝน

ภาพที่ 2.17 ผังแสดงห้องต่างๆภายในบ้านที่เกี่ยวข้องกับการการออกแบบภูมิทัศน์
ที่มา : Pinterest

3) คน

- 1 ความต้องการของผู้ที่ใช้งานพื้นที่ สำหรับเตรียมพื้นที่และองค์ประกอบต่างๆ ให้รองรับความต้องการได้อย่างเหมาะสม
- 2 จำนวนผู้ที่ใช้งาน สำหรับเตรียมสิ่งต่างๆให้มี ขนาดและจำนวนที่พอเพียง
- 3 ช่วงวัยของกลุ่มคนผู้ที่ใช้งาน เช่น วัยเด็ก วัยคนหนุ่มสาว วัยชรา เป็นต้น
- 4 ออกแบบสิ่งต่างๆให้สัมพันธ์กับสัดส่วนร่างกายในแต่ละช่วงวัย เช่น ม้านั่ง
- 5 เพศ ของผู้ใช้งานเพื่อออกแบบให้เหมาะสมเพียงพอ เช่น ห้องน้ำ แยกชาย-หญิง
- 6 ช่วงเวลาที่มีคนเข้าไปใช้งานในพื้นที่ เช่น หากมีการใช้งานในเวลาากลางคืนต้องมีการจัดเตรียมโคมไฟให้แสงสว่างอย่างเพียงพอ เพื่อความสะดวกและปลอดภัย

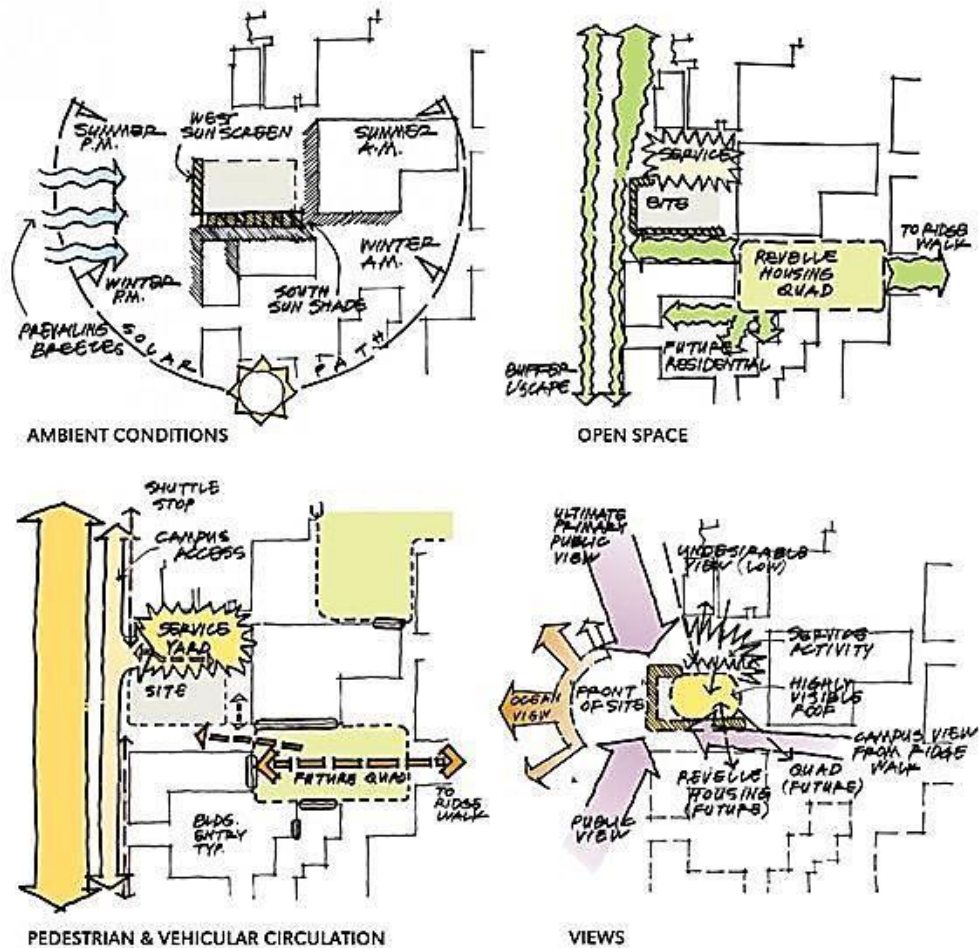
ภาพที่ 2.18 ภาพแสดงพฤติกรรมต่างในการใช้งานพื้นที่ภูมิทัศน์

ที่มา : มนตรี รื่นรวย (2558)

ข้อมูลต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้วนั้นจะมีประโยชน์มาก เพราะจะเป็นข้อมูลที่เรานำไปใช้ในการออกแบบภูมิทัศน์ในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อให้ได้รูปแบบภูมิทัศน์ที่เหมาะสมที่สุดและแก้ไขหรือป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2.8.2 การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis)

เป็นขั้นตอนของการนำข้อมูลต่างๆ มาคิดพิจารณาโดยละเอียดถี่ถ้วน และรอบด้านให้เห็นจุดเด่น จุดด้อยที่ต้องเน้นให้เด่นชัดและป้องกันหรือแก้ไขไม่ให้เกิดผลเสีย เพื่อจะได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการออกแบบให้ชัดเจน

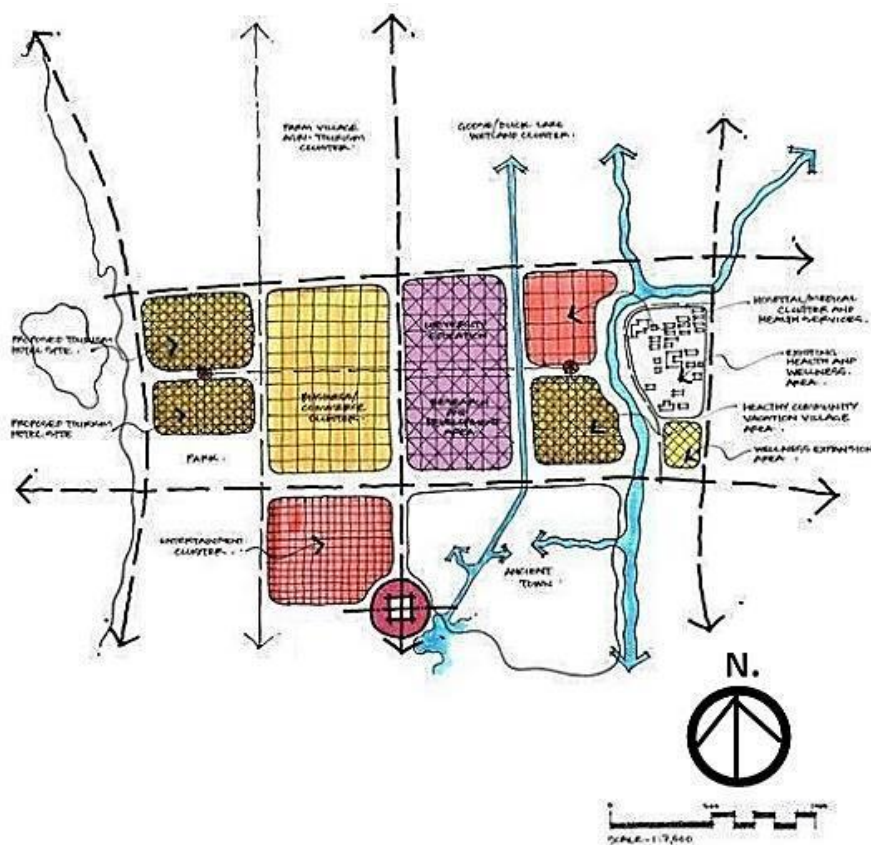
ภาพที่ 2.19 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆของพื้นที่ออกแบบภูมิทัศน์

ที่มา : Pinterest

- 1) ข้อมูลที่ควรพิจารณาได้แก่
 1. ทิศทางของแสงแดดโดยเฉพาะแสงแดดร้อนในช่วงบ่าย
 2. ทิศทางลมในฤดูฝน และลมในฤดูร้อน
 3. ความอุดมสมบูรณ์ของดินเดิมว่ามีความเหมาะสมต่อการปลูกพืชมากน้อยเพียงใด
 4. ความหนาแน่นของดินเพื่อการรองรับน้ำหนักสิ่งก่อสร้างเช่น อ่างน้ำตก บ่อปลา
 5. แหล่งน้ำที่ต้องใช้รดน้ำต้นไม้ ว่ามีเพียงพอหรือไม่
 6. ทิศทางการระบายน้ำฝนออกนอกพื้นที่
 7. การระบายน้ำเสียออกนอกพื้นที่
 8. ทางเข้า-ออกพื้นที่ มีความสะดวกและปลอดภัยเพียงใด
 9. สิ่งแวดล้อมรอบๆพื้นที่ ที่อาจรบกวนการใช้พื้นที่ เช่นชุมชน โรงงานใกล้เคียง
 10. ความปลอดภัยในการใช้งานภายในพื้นที่ เช่นที่ตั้งไม่กีดขวางทางน้ำป่าไหลหลาก34
 11. แนวเส้นระบบน้ำประปา ระบบไฟฟ้า ที่ซ่อนหรือฝังดินอยู่
 12. ทางสัญจร เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เข้าหากัน
 13. บริเวณพักขยะและสิ่งปฏิกูลก่อนการกำจัดทิ้ง
 14. การป้องกันมลภาวะ เรื่องฝุ่น เสียง กลิ่นรบกวน จากภายนอกพื้นที่

2.8.3 การสังเคราะห์ (Synthesis)

เป็นการนำข้อมูลที่วิเคราะห์มาอย่างละเอียดถี่ถ้วน และรอบด้านดีแล้ว เชื่อมโยงและพิจารณาร่วมกันกับข้อมูลด้านต่าง ๆ โดยละเอียดและนำไปกำหนดการออกแบบให้เป็นไปในรูปลักษณะใดลักษณะหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมกับองค์ประกอบของการออกแบบภูมิทัศน์มากที่สุด อาจจะไม่ดีไปในทุก ๆ ด้านแต่เป็นสิ่งที่เหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอยู่มากที่สุด เช่น ข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ และงบประมาณ โดยแสดงออกในรูปของผังแนวคิด หรือการแบ่งพื้นที่ใช้ประโยชน์

ภาพที่ 2.20 แสดงการสังเคราะห์ข้อมูลต่างๆของพื้นที่ออกแบบภูมิทัศน์

ที่มา : Pinterest

1) ข้อควรพิจารณาในการสังเคราะห์ข้อมูล (Synthesis)

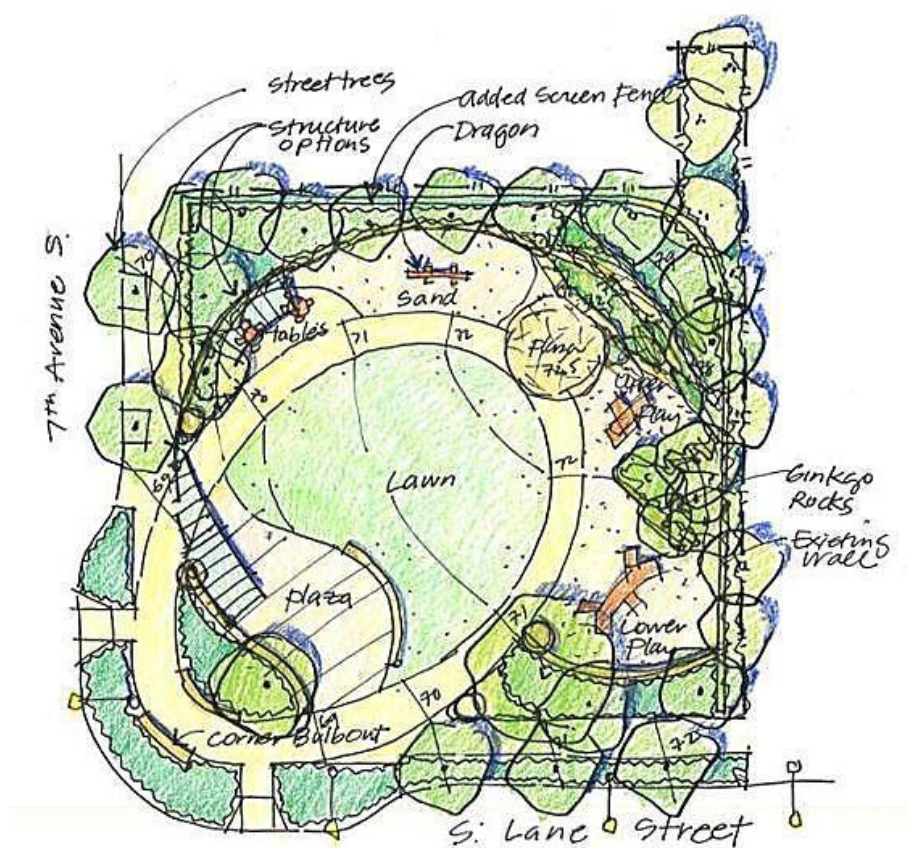
1. หากจำเป็นต้องจัดวางตำแหน่งของบ่อปลาทางทิศตะวันตกซึ่งอยู่ติดกับห้องพักผ่อน (โดยทั่วไปเราจะหลีกเลี่ยงจัดวางทางทิศตะวันตกเพราะจะทำให้อุณหภูมิของน้ำในบ่อปลาสูงเกินไป และทำให้เกิดตะไคร่น้ำมาก) เราก็ควรหาทางป้องกันแสงแดดโดยการกำหนดตำแหน่งต้นไม้ยืนต้นให้ร่มเงาแก่บ่อปลา หรือออกแบบให้บ่อปลามีหลังคาระแนงพรางแสง (ในกรณีที่มีการปลูกต้นไม้ใหญ่ทำไม่ได้เนื่องจากอาจมีพื้นที่ไม่เพียงพอถ้าปลูกแล้วอาจสร้างความเสียหายกับอาคารได้

2. ในกรณีถนนหน้าพื้นที่มีฝุ่นละอองมาก ก็ควรกำหนดการออกแบบปลูกพืชพรรณที่มีทรงพุ่มที่สามารถกรองฝุ่นละอองให้เบาบางลงได้หมู่บ้านจัดสรรบางแห่งมีการวางผังให้บ้านแต่ละหลังอยู่ใกล้กันมากและผนังห้องพักผ่อนเป็นกระจกใส ทำให้รบกวนความเป็นส่วนตัวในการพักผ่อน ควรพิจารณาเลือกออกแบบปลูกพืชพรรณให้ปิดบังสายตาจากบ้านข้างเคียง หรือออกแบบติดตั้งฉากไม้ระแนงปิดบังแทน

3. บางพื้นที่มีต้นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ที่มีคุณค่าอยู่แล้ว ก็ควรมีการรักษาไว้และการออกแบบใด ๆ ในพื้นที่รอบ ๆ ต้นไม้นั้นก็ควรพิจารณาถึงผลกระทบต่อรากและลำต้นของต้นไม้ไม่ให้เสียหาย อีกทั้งยังต้องพิจารณาความปลอดภัยจากอันตรายจากกิ่งก้าน ราก ผลของต้นไม้ที่อาจสร้างความเสียหายให้กับอาคาร เกิดอันตรายต่อผู้ที่ใช้งานในบริเวณต้นไม้นั้นด้วย

2.8.4 การออกแบบขั้นต้นและการประกอบขึ้นเป็นรูปทรง (Sketch design, preliminary)

เป็นการแสดงแนวคิดที่ปรากฏลงในผังเริ่มแรก โดยมีรูปทรง และสัดส่วน และองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการใช้งานและมีความรูปทรงสัดส่วนต่าง ๆ ใกล้เคียงกับมาตราส่วนของจริง

ภาพที่ 2.21 แสดงการประกอบขึ้นเป็นรูปทรง (Sketch design, preliminary)

ที่มา : Pinterest

1) ข้อควรพิจารณาในการสังเคราะห์ข้อมูล (Synthesis)

1. หากจำเป็นต้องจัดวางตำแหน่งของบ่อปลาทางทิศตะวันตกซึ่งอยู่ติดกับห้องพักผ่อน (โดยทั่วไปเราจะหลีกเลี่ยงจัดวางทางทิศตะวันตกเพราะจะทำให้อุณหภูมิของน้ำในบ่อปลาสูงเกินไป และทำให้เกิดตะไคร่น้ำมาก) เราก็ควรหาทางป้องกันแสงแดดโดยการกำหนดตำแหน่งต้นไม้ยืนต้นให้ร่มเงาแก่บ่อปลา หรือออกแบบให้บ่อปลามีหลังคาระแนงพรางแสง (ในกรณีที่มีการปลูกต้นไม้ใหญ่ทำไม่ได้เนื่องจากอาจมีพื้นที่ไม่เพียงพอถ้าปลูกแล้วอาจสร้างความเสียหายกับอาคารได้)

2. ในกรณีถนนหน้าพื้นที่มีฝุ่นละอองมาก ก็ควรกำหนดการออกแบบปลูกพืชพรรณที่มีทรงพุ่มที่สามารถกรองฝุ่นละอองให้เบาบางลงได้หมู่บ้านจัดสรรบางแห่งมีการวางผังให้บ้านแต่ละหลังอยู่ใกล้กันมากและผนังห้องพักผ่อนเป็นกระจกใส ทำให้รบกวนความเป็นส่วนตัวในการพักผ่อน ควรพิจารณาเลือกออกแบบปลูกพืชพรรณให้ปิดบังสายตาจากบ้านข้างเคียง หรือออกแบบติดตั้งฉากไม้ระแนงปิดบังแทน

3. บางพื้นที่มีต้นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ที่มีคุณค่าอยู่แล้ว ก็ควรมีการรักษาไว้และการออกแบบใด ๆ ในพื้นที่รอบ ๆ ต้นไม้นั้นก็ควรพิจารณาถึงผลกระทบต่อรากและลำต้นของต้นไม้ไม่ให้เสียหาย อีกทั้งยังต้องพิจารณาความปลอดภัยจากอันตรายจากกิ่งก้าน ราก ผลของต้นไม้ที่อาจสร้างความเสียหายให้กับอาคาร เกิดอันตรายต่อผู้ที่ใช้งานในบริเวณต้นไม้นั้นด้วย

2.8.5 การออกแบบขั้นสุดท้ายหรือการเขียนผังแม่บท (Master plan)

เป็นแบบแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ในด้านของรูปทรง ขนาด จำนวน ประเภท และตำแหน่งขององค์ประกอบต่าง ๆ อย่างถูกต้องแม่นยำ ตรงตามวัตถุประสงค์และมาตราส่วนจริง (Scale) การเขียนแบบมักใช้เครื่องมือ หรือใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการเขียน เพื่อให้มีความคมชัด อาจมีการระบายสีให้มีความสวยงามใกล้เคียงกับความเป็นจริง มีการชี้จุดอธิบายองค์ประกอบของส่วนต่างๆ ภายในผังอย่างชัดเจนว่าเป็นอาคารหรือพื้นที่ประเภทใด มีการใช้งานอย่างไรอย่างหนึ่ง

1) ข้อควรพิจารณาในการเขียนผังแม่บท

1. ควรมีการเขียนผังขยายในบริเวณที่มีรายละเอียดมาก ๆ แยกออกมาให้ชัดเจน
2. ควรมีการลงแถบเงาแสดงให้เห็นแสงแดดช่วงบ่ายที่ส่องเข้ามาในพื้นที่เนื่องจากการออกแบบจัดภูมิทัศน์ส่วนมากเป็นการลดความร้อนของแสงแดดที่ส่องเข้ามาในพื้นที่
3. มีการชี้จุดแสดงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่แสดงอยู่ในผัง พร้อมทั้งมีคำเรียกหรืออธิบายไว้ว่าเป็นอะไร หรือใช้สัญลักษณ์แทนและมีคำอธิบายไว้บนผังด้านใดด้านหนึ่ง

4 กำหนดแนวเส้นตัดและทิศทางการมองของบริเวณที่ต้องการแสดงความลึกหรือแสดงโครงสร้างต่าง ๆ ที่อยู่ใต้ดิน เช่น ความลึกของสระน้ำ เสาต่อม่อสะพานหรือศาลาที่ฝังลึกลงไปในพื้นดิน

5. ต้องมีสัญลักษณ์แสดงทิศ

6. แสดงมาตราส่วน ในแบบอัตราส่วนตัวเลข เช่น 1:100 ,1:500 หรือแสดงมาตราส่วนในรูปแบบของกราฟฟิกสเกล (การออกแบบภูมิทัศน์เบื้องต้น,2557)

ภาพที่ 2.22 แสดงการออกแบบขั้นสุดท้ายหรือการเขียนผังแม่บท (Master plan)

ที่มา : Pinterest

2.9 พรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรม

ตาราง 1 พรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรม ไม้ยืนต้น

พรรณไม้	รูป	ความสูง (เมตร)	ลักษณะ		
			ใบ	ดอก	ผล
1. หูกระจง ไม้ต้นขนาดกลาง ผลัดใบ แตกกิ่ง ในแนวราบเป็นชั้น ๆ คล้ายฉัตร		15-20	ใบเดี่ยว เรียง เวียนสลับถี่ที่ ปลายกิ่ง	สีขาวยาวขนาด เล็ก ออกเป็น ช่อ	ผลสด รูปไข่ หรือป้อมรี ขนาดเล็ก
2. ชมพูพันธุ์ทิพย์ ไม้ต้นขนาดกลาง ผลัดใบ		8-18	ใบประกอบ แบบนิ้วมือมี ใบย่อย 5 ใบ	ดอกสีม่วงอม ชมพูหรือ ชมพูอ่อน	-
3. ตีนเป็ดน้ำ ไม้ต้นขนาดเล็ก ไม่ผลัดใบ		5-15	ใบเดี่ยว เรียง เวียนสลับ	สีขาว กลางดอก มีสีเหลือง	ผลสดแบบมี เนื้อเมล็ด เดียว
4. อินทนิลน้ำ ไม้ต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ผลัดใบ		10-25	ใบเดี่ยว เรียง ตรงข้ามหรือ เยื้องกัน เล็กน้อย	สีม่วงสด ม่วง ปนชมพูหรือ ชมพู	ผลแห้ง ทรง กลมรี ผิว เรียบ
5. ป๊อบ ไม้ต้น ขนาดกลาง ถึงขนาดใหญ่ ผลัดใบ		10-25	ใบประกอบ แบบขนนก 2-3 ชั้น	สีขาวหรือ ชมพู มีกลิ่น หอม	ผลแห้งแตก เป็นฝักแบน และตรง
6. แคนา ไม้ยืนต้นผลัดใบขนาดเล็กถึงขนาด กลาง		10-20	มีใบเป็นใบ ประกอบ แบบขนชั้น เดี่ยวปลายคี่	รูปแตรสีขาว โดยจะออก ดอกตาม ปลายกิ่ง	ผลเป็นฝัก
7. จำปี ไม้ต้น ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ไม่ผลัดใบ		10-20	ใบเดี่ยว เรียง เวียนสลับ	ดอกเดี่ยว ออกที่ซอกใบ ใกล้ปลายกิ่ง	ผลกลุ่ม แบบ แห้งแก่แล้ว แตก รูปกลม
8. มะฮอกกานีใบใหญ่ ไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่		12-25	ใบประกอบ แบบขนนก ปลายคี่	ดอกสี เหลืองอ่อน เป็นช่อ	ผลแห้ง แตก จากโคนเป็น 5 พู รูปไข่

พรรณไม้	รูป	ความสูง (เมตร)	ลักษณะ		
			ใบ	ดอก	ผล
9.หลิว ไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่ ผลิตใบ		10-20	ใบเดี่ยวรูป หอกปลาย แหลมเรียว	ออกเป็นดอก เดี่ยว ดอก เป็นแบบแยก เพศ	-
10.แปรงล้างขวด ไม้ต้นขนาดเล็กถึงกลาง ไม่ผลิตใบ		10-18	ใบเดี่ยว เรียง เวียนสลับ	กลีบดอกสี เขียวมีเกสร เป็นเส้นสีแดง	ผลแห้งแตก ทรงกลม
11.พะยอม ไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่ ผลิตใบ		15-30	ใบเดี่ยวเรียง สลับ	ดอกช่อออก ตามปลายกิ่ง หรือเหนือ รอยแผลใบ	รูปกระสวย อยู่ใต้กระพุ่ม โคนปีก
12.กั้นเกราะ ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่		15-20	ใบเดี่ยวเรียง ตรงข้าม ออก หนาแน่นที่ ปลายยอด	ออกเป็นช่อ แบบช่อ กระจุก	อ่อนทรงกลม สีเขียว สุกสี เหลือง ส้ม หรือแดง
13.ราชพฤกษ์ ไม้ต้นขนาดกลาง ผลิตใบ		1-15	ใบประกอบ แบบขนนก ปลายคู้	สีเหลือง ออกเป็นช่อ	ผลแห้ง เป็นฝัก
14.สนฉัตร ไม้ต้นขนาดใหญ่		45-60	เรียงซ้อนกัน เป็นเกลียว รอบกิ่ง	ดอกจะแทง ออกบริเวณ ยอดมี	รูปทรงกลม ขนาดใหญ่
15.สารภี ไม้ยืนต้น ขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ไม่ผลิตใบ		1-15	ใบเดี่ยวเรียง ตรงข้ามสลับ ตั้งฉาก รูปรี	เป็นช่อ ตามกิ่ง สีขาว	ผลผนังชั้นใน แข็ง รูปรีหรือ รูปกระสวย

ตาราง 2 พรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรม ไม้พุ่ม

พรรณไม้	รูป	ความสูง (เมตร)	ลักษณะ		
			ใบ	ดอก	ผล
1. จันทน์ผา ไม้พุ่มขนาดใหญ่		3-7	ใบเดี่ยว เรียงเวียน สลับถี่ ๆ ที่ ปลายกิ่ง	สีขาวนวล กลางดอกมี จุดสีแดง	ผลสด ทรง กลมขนาด เล็ก
2. ทองอุไร ไม้พุ่มขนาดกลางไม่ผลัดใบ		2-5	ประกอบ แบบขนนก สองชั้น	สีเหลืองสด	ผลแห้งแตก เป็นฝักกลม
3. ซองออฟอินเดีย ไม้พุ่มขนาดกลาง ลำต้นกลม		1-5	ใบเดี่ยว เรียงเวียน สลับถี่ ๆ ที่ ปลายกิ่ง	สีขาวนวล เป็นช่อ	ผลสด ค่อนข้างกลม
4. ยี่โถ ไม้พุ่มขนาดกลาง ลำต้นตั้งตรง		2-5	ใบเดี่ยว เรียง เวียนสลับ รอบกิ่ง	สีชมพู ขาว แดง เหลือง เป็นช่อ	ผลแห้ง เป็นฝัก
5. รำเพย ไม้พุ่มขนาดใหญ่ ไม่ผลัดใบ		ไม่เกิน 5	ใบเดี่ยว เรียง เวียนสลับ รอบกิ่ง	สีเหลือง ส้ม ขาว เป็นช่อ กระจุกที่ ปลายกิ่ง	ผลสด รูปสี่เหลี่ยม ค่อนข้างกลม
6. นีออน ไม้พุ่มขนาดเล็ก		1-2	ใบเดี่ยว เรียง เวียนสลับ	สีม่วงถึงชมพู ดอกเดี่ยว ตามซอกใบที่ ปลายกิ่ง	ผลแห้งแตก
7. หมากเหลือง ไม้พุ่มขนาดใหญ่		8	ใบขนนก เรียงสลับ ปลายแหลม	สีขาว มีกลิ่นหอม เป็นช่อ	ผลสด มีเนื้อเมล็ด เดี่ยว
8. ชบา ไม้พุ่มขนาดเล็ก ลำต้นตั้งตรง		2-3	ใบเดี่ยว เรียงสลับ	ดอกเดี่ยว สีขึ้นอยู่กับพันธุ์	ผลแห้งแตก รูปกลมถึง ยาว

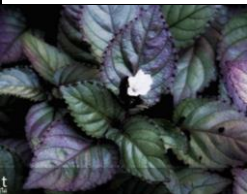

พรรณไม้	รูป	ความสูง (เมตร)	ลักษณะ		
			ใบ	ดอก	ผล
9.หนวดปลาหมึกแคระ ไม้พุ่มขนาดเล็ก ลำต้นตั้งตรง แตกกิ่งก้านจำนวนมาก		น้อยกว่า 2	ใบประกอบ รูปฝ่ามือ	สีชมพู เป็นช่อซี่ร่ม	ผลสด มีเมล็ดเดี่ยว
10.เทียนหยด ไม้พุ่มขนาดกลาง ลำต้นแตกกิ่ง ก้านจำนวนมาก		2-3	ใบเดี่ยว เรียง สลับ รูปไข่ กลับ	สีม่วง เป็นช่อ ตามซอกใบที่ ปลายกิ่ง	ผลสด เป็นช่อ ห้อยลง
11.บานเช้าสีเหลือง ไม้พุ่มขนาดเล็ก ลำต้นตั้งตรง แตก กิ่งก้านน้อย		1.50	ใบเดี่ยวเรียง สลับ รูปใบ หอก	สีเหลืองสด เป็นดอกเดี่ยว ตามซอกใบ	ผลแห้งแตก รูปไข่ปลาย มน
12.พยับหมอก ไม้พุ่มขนาดเล็ก ลำต้นแตกกิ่งก้าน เป็นพุ่มค่อนข้างโปร่ง		1	ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปไข่กลับ	สีขาวปนฟ้า อมเทา ออกเป็นช่อ	-
13.ประทัดใต้หวัน ไม้พุ่มขนาดกลาง ลำต้นแตกกิ่งก้าน เป็นพุ่มกลม		3-4	ใบเดี่ยว เรียง ตรงข้ามหรือ รอบช่อ	สีส้มแดง ออกเป็นช่อ กระจุกตาม ซอกใบ	ผลสดแบบมี เนื้อ รูปไข่
14.พลับพลึงตีนเป็ด ไม้พุ่มขนาดเล็ก มีหัวใต้ดินลักษณะ เป็นกลีบ		0.5	ใบเดี่ยว เรียง เวียนสลับถี่ รอบต้น	สีขาว เป็นช่อ มีกลิ่นหอม	ผลแห้งแตก เมล็ดรูปกลม สีดำ
15.ไผ่เลี้ยง ไม้พุ่มเป็นกอ ลำต้นตั้งตรง กลม		15	ใบเดี่ยว เรียง สลับ 2 แถว ใบรูปหอก	-	-

ตาราง 3 พรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรม ไม้เลื้อย

พรรณไม้	รูป	ระยะเลื้อย (เมตร)	ลักษณะ		
			ใบ	ดอก	ผล
1. พวงชมพู ไม้เลื้อย ล้มลุก		6-12	ใบเดี่ยว ออกเรียงสลับกันไปตามข้อต้น	สีชมพู เป็นช่อแบบช่อกระจุก แยกแขนง	ผลแห้งเมล็ดล่อน
2. โครกเคลงเลื้อย ไม้เลื้อยอายุหลายปี			ใบเดี่ยวออกตรงข้ามรูปไข่ถึงรูปรีป้อม	สีม่วงสด ดอกเดี่ยว ออกที่ซอกใบ	รูปรี มีขน เหมือนหนามปกคลุม
3. อัญชัน ไม้เลื้อย เนื้ออ่อน อายุสั้น		6-8	ใบประกอบแบบขนนก เรียงตรงข้าม	สีขาว ฟ้าม่วง ดอกเดี่ยวและคู่ตามซอกใบ	ผลแห้งแตก เป็นฝักแบน
4. พวงคราม ไม้เลื้อย เนื้อแข็ง		12	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม	สีม่วงเข้ม เป็นช่อ กระจายตามซอกใบ	ผลสด ติดอยู่บนกลีบ
5. ตีนตุ๊กแก ไม้เลื้อย		-	ลักษณะคล้ายกับรูปหัวใจ	ดอกที่มีลักษณะเล็ก ชูเหนือลำต้น	แบบแห้งอยู่กับต้น
6. พลุค้าง ไม้เลื้อย เนื้ออ่อน		-	ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปไข่แกมรูปหัวใจ	ไม่ออกดอกให้เห็นจนสมบูรณ์เต็มที่	-
7. เฟื่องฟ้า ไม้พุ่มกึ่งเลื้อย อายุหลายปี		10	ใบเดี่ยว ออกสลับ รูปรีหรือไข่	ออกเป็นช่อแบบช่อกระจุกตามซอกใบ	ผลแห้ง ขนาดเล็ก มี 5 พู
8. สร้อยอินทนิล ไม้เถาเลื้อยเนื้อแข็ง		15-20	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปหัวใจ	สีฟ้าอมม่วง ออกเป็นช่อ กระจายตามซอกใบ	ผลแห้งแตก ทรงกลม

พรรณไม้	รูป	ความสูง (เมตร)	ลักษณะ		
			ใบ	ดอก	ผล
9. ม่านบาหลี่ ไม้เลื้อยขนาดกลาง อายุหลายปี		2-6	ใบเดี่ยวออก สลับรูปไข่ ปลายเรียว แหลม	ดอกย่อยสี ขาวครีม เป็นช่อ	-
10. พวงประติษฐ์ ไม้เลื้อยขนาดใหญ่ อายุหลายปี		-	ใบรูปไข่หรือ รูปไข่แกม รูปรี	ออกเป็นช่อ กระจุกแยก แขนง	ขนาดเล็กรูป ไข่กลับ
11. เล็บมือนาง ไม้เลื้อยเนื้อแข็ง		10	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปรี	สีขาวใกล้โรย เปลี่ยนเป็นสี แดง	ผลแห้ง เป็นฝัก รูปไข่
12. ลดาวัลย์ ไม้เลื้อยไม่ผลัดใบ		2-3	ใบเดี่ยวเรียง สลับรูปหัวใจ	ออกเป็นช่อ แยกแขนง ตามซอกใบ	ค่อนข้างกลม เมื่อแก่สี น้ำตาล
13. ไบระบาด ไม้เลื้อยอายุหลายปี		10	ใบเดี่ยว เรียง สลับ รูปไข่ หรือรูปกลม	ออกเป็นช่อ กระจุกตาม ซอกใบ	ผลค่อนข้าง กลม เมล็ดสี ดำ
14. มาลัยทอง ไม้เลื้อยขนาดกลาง อายุหลายปี		2-5	ใบประกอบ 3 ใบย่อย ออกตรงข้าม รูปใบหอก	สีเหลือง ออกเป็นช่อ ตามปลาย ยอด	-
15. พวงแสด ไม้เถาเลื้อย เนื้อแข็ง		3-7	ใบประกอบ 3 ใบย่อย ออกสลับ รูป ไข่	ออกเป็นช่อ กระจุกตาม ซอกใบและ ปลายกิ่ง	ฝักรูปขอบ ขนาน สี น้ำตาล

ตาราง 4 พรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรม ไม้คลุมดิน

พรรณไม้	รูป	ความสูง (ซม.)	ลักษณะ		
			ใบ	ดอก	ผล
1.ดาตตะกั่ว ไม้คลุมดิน ลำต้นสีแดง		15-20	ใบเดี่ยว เรียง ตรงข้ามสลับ ตั้งฉาก	สีขาว เป็นช่อเชิงลด ที่ปลายกิ่ง	ผลแห้งแตก
2.ฟ้าประดิษฐ์ ไม้คลุมดินลำต้นค่อนข้างทอดเลื้อย		25-40	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม ใบรี	สีฟ้าอมม่วง ดอกเดี่ยว	-
3.กาบหอยแครงแครง ไม้คลุมดิน ลำต้นอวบน้ำ		20-60	ใบเดี่ยว เรียง เป็นวงรอบ	สีขาว เป็นช่อแบบ กระจุก	ผลแห้งแตก รูปรี
4.คุณนายตื่นสาย ไม้คลุมดิน ลำต้นอวบน้ำ		10-20	ใบเดี่ยว เรียงสลับ ใบรูปไข่	สีขาว ชมพู แดง เหลือง ส้ม ดอกเดี่ยว	ผลแห้งแตก
5.เกล็ดแก้ว ไม้คลุมดิน ก้านเล็ก		15-50	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปรี	สีขาว เป็นช่อเชิงลด ตามซอกใบ	-
6.หนวดปลาตุ๊กแครง ไม้คลุมดิน ลำต้นสั้น		3-5	ใบเดี่ยว เรียงเวียน สลับแน่น เป็นเส้น	สีม่วงอ่อน เป็นช่อ กระจายตาม ซอกใบ	ผลสด มีเนื้อ
7.สระระแห่ประดับ ไม้คลุมดิน ลำต้นอวบน้ำ		15-20	ใบเดี่ยว เรียง ตรงข้ามสลับ ตั้งฉาก	สีเขียว เป็นช่อแบบ กระจุก	ผลแห้ง รูปไข่
8.บานชื่นหนู ไม้คลุมดิน ไม้ดอกล้มลุก		25-40	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม	สีเหลือง ขาว ดอกเดี่ยว	ผลแห้ง เมล็ดล่อน

พรรณไม้	รูป	ความสูง (เมตร)	ลักษณะ		
			ใบ	ดอก	ผล
9.บานไม่รู้โรย ไม้คลุมดิน ไม้ดอกล้มลุก		15-60	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม	สีขาว ชมพู แดง ม่วง เป็นช่อ	ผลแห้ง รูปไข่
10.หัวใจม่วง ไม้คลุมดิน ลำต้นเถา		15-30	ใบเดี่ยว เรียง ตรงข้ามสลับ เป็นวง	สีชมพู ม่วง อมชมพู ดอกเดี่ยว	ผลแห้งแตก
11.การะเกดหนู ไม้คลุมดิน ลำต้นเหง้าอยู่ใต้ดิน		30-60	ใบเดี่ยว เรียงเวียน สลับแน่น	สีขาวนวล เป็นช่อ	ผลสด รูปไข่
12.เศรษฐีเรือนใน ไม้คลุมดิน ลำต้นเหง้าอยู่ใต้ดิน		25-30	ใบเดี่ยว เรียงเวียน สลับแน่น	สีขาว เป็นช่อ	ผลแห้งแตก
13.ปริก ไม้คลุมดิน ลำต้นสั้น		20-50	เป็นหนาม เล็กๆ	ขาวอมชมพู เป็นช่อ กระจายที่ ปลายกิ่ง	ผลสด มีเนื้อ
14.ก้ามปูหลุด ไม้คลุมดิน ลำต้นอวบน้ำ		10-30	ใบเดี่ยว เรียงสลับ ใบรูปไข่	ม่วงอมชมพู ดอกเดี่ยว	ผลแห้งแตก
15.กระดุมทองเลื้อย ไม้คลุมดินลำต้นค่อนข้างทอดเลื้อย		30-50	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม	สีเหลือง ดอกเดี่ยว	ผลแห้ง รูปไข่กลับ

บทที่ 3

กรณีศึกษา

ในงานวิจัยครั้งนี้ได้เลือกกรณีศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบภูมิทัศน์ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบด้านสถาปัตยกรรม โดยได้ทำการศึกษกรณีศึกษาทั้งหมด 3 โครงการ ดังนี้

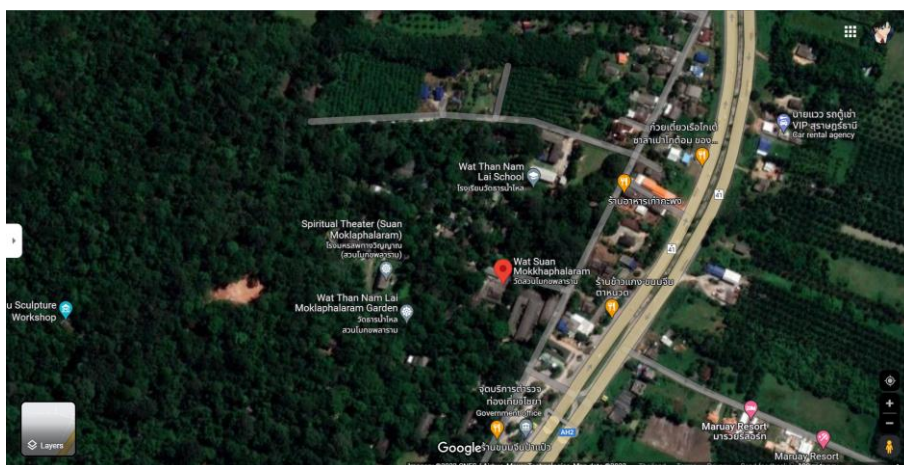
- 3.1 วัดธารน้ำไหล
- 3.2 วัดญาณเวศกวัน
- 3.3 วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์

3.1 วัดธารน้ำไหล

3.1.1 ข้อมูลโครงการ

ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ ประกอบด้วย

1) ข้อมูลสถานที่: ธารน้ำไหล หรือ สวนโมกขพลาราม จัดตั้งโดย พุทธทาสภิกขุ ตั้งที่เขาพุททอง ริมทางหลวงหมายเลข 41 บริเวณกิโลเมตรที่ 134 อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมและสถานที่เผยแผ่พระพุทธศาสนาที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก

ภาพที่ 3.1 ที่ตั้งโครงการ

ที่มา: google map

ตามประวัติการก่อตั้ง สวนโมกขพลาราม เดิมที่ได้สร้างขึ้นในวัดตระพังจิก ซึ่งเป็นวัดร้าง ณ หมู่บ้านพุมเรียง ต. พุมเรียง อ. ไชยา จ. สุราษฎร์ธานี ท่านเข้ามาอยู่ที่นี่เมื่อวันวิสาขบูชา วันที่ 12 พฤษภาคม 2548 ต่อมาได้ย้ายเข้ามาสร้างใหม่ที่เขาพุททอง มีเนื้อที่ประมาณ 375 ไร่ วัดแห่งนี้ผู้คน

นิยมเรียกสั้น ๆ ว่าสวนโมกข์ มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า วัดธารน้ำไหล สวนโมกขพลารามตามความหมายที่ปรากฏบนแผ่นป้ายของวัด อธิบายว่า “ต้นโมก ต้นพลา มีชื่อพ้องกับสวนโมกขพลาราม โมกาะ แปลว่าหลุดพ้น , พละ แปลว่า กำลัง , อาราม แปลว่า ที่ร่มรื่น ที่รื่นรมย์ สวนป่าอันเป็นกำลังหลุดพ้น” (กองการท่องเที่ยวและกีฬาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี,2566)

2) การจัดพื้นที่ใช้สอย: จุดสำคัญที่อธิบายอยู่ในแผนที่บริเวณวัด ได้แก่

1. ภูมิอาจารย์บุชาท่านพุทธทาส หรือเรียกว่าภูมิต่านอาจารย์ ปัจจุบันเป็นหลังที่ 3 มีรูปหล่อพุทธทาสภิกขุให้ผู้ศรัทธาได้เคารพระลึกถึงคุณงามความดีที่ท่านมีต่อพุทธศาสนา ถัดออกมาเป็นรูปปั้นพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร ประดิษฐานหน้าลานหญ้า “พระพุทธทาสได้จัดสร้างจากต้นแบบที่เป็นรูปปั้นสัมฤทธิ์เก่าแก่ ซึ่งพบที่เมืองไชยา เป็นสัญลักษณ์ของสุทธิ ปัญญา เมตตาและขันติ (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไชยา สุราษฎร์ธานี,2564)

ภาพที่ 3.2 ภูมิอาจารย์บุชาท่านพุทธทาส

ที่มา: พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไชยา สุราษฎร์ธานี

2. ลานหินโค้ง เป็นที่ประกอบศาสนกิจของพระสงฆ์และผู้มาปฏิบัติธรรม ซึ่งในแผนที่บริเวณวัดได้อธิบายเกี่ยวกับสถานที่แห่งนี้ไว้ว่า “เป็นสัญลักษณ์หนึ่งของสวนโมกข์ ที่เอื้อต่อการศึกษาปฏิบัติธรรมมากที่สุด สะท้อนแนวคิดของพุทธทาสภิกขุว่า มาสวนโมกข์ต้องได้พูดคุยกับต้นไม้ ก้อนหิน และได้เรียนรู้เรื่องธรรมะที่ปรุงแต่งและไม่ปรุงแต่ง ปัจจุบันเป็นที่ตักบาตรสาธิต ทำวัตรสวดมนต์ แสดงธรรม นั่งวิปัสสนา กิจกรรมเริ่มตั้งแต่ตีสี่ครึ่ง” (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไซยา สุราษฎร์ธานี, 2564)

ภาพที่ 3.3 ลานหินโค้ง

ที่มา: พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไซยา สุราษฎร์ธานี

3. โรงมหรสพทางวิญญาน ภายในมีสองชั้น กว้างประมาณ 10 เมตร ยาว 100 เมตร ภายนอกอาคารเป็นภาพแกะสลักชุดพุทธประวัติรอบอาคาร บริเวณด้านข้างอาคารมีก้อนหินวางเป็นระยยะ บนผนังและเสาของอาคารมีภาพปริศนาธรรมมากมาย และภาพของท่านพุทธทาสเมื่อครั้งเดินทางไปอินเดีย เมื่อ ปี พ.ศ. 2498 (พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ไซยา สุราษฎร์ธานี, 2564)

ภาพที่ 3.4 โรงมหรสพทางวิญญาน
ที่มา: พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ไซยา สุราษฎร์ธานี

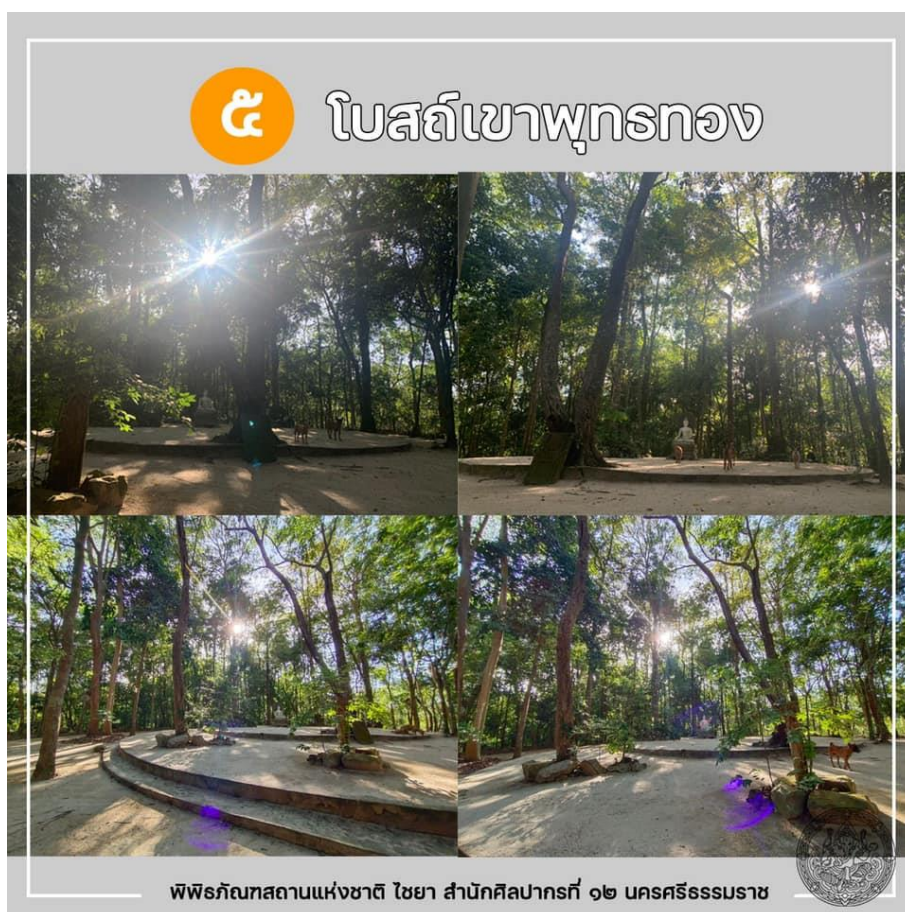
4. สระนาฬิกา และธารน้ำไหล บนเกาะกลางสระน้ำภายในวัด ที่แห่งนี้เป็นสระน้ำขนาดใหญ่ สี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้างประมาณ 100 เมตร ยาวประมาณ 200 เมตร กลางสระเป็นเกาะเล็กๆ เนื้อที่ประมาณ 5 ตารางเมตร มีต้นมะพร้าวเล็กๆ ปลูกอยู่หนึ่งต้น ท่านพุทธทาสตั้งใจให้สระนาฬิกาเป็นสื่อในการสอนธรรมะอีกอย่างหนึ่งว่า “นิพพานนั้นอยู่ท่ามกลางวิญญูะสงสาร” (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไชยา สุราษฎร์ธานี, 2564)

ภาพที่ 3.5 สระนาฬิกา

ที่มา: พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไชยา สุราษฎร์ธานี

5. โบสถ์บนเขาพุทธทอง ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่กลางแจ้งบนเขาพุทธทอง เป็นที่ตั้งอุโบสถแบบสวนโมกข์ เป็นโบสถ์พื้นดินตามธรรมชาติอย่างที่เคยมีในครั้งพุทธกาล ธรรมชาติที่มีอยู่โดยรอบบริเวณเปรียบเสมือนอาคารของโบสถ์ มีเสาปักไว้โดยรอบกำหนดเขต เพื่อใช้เป็นที่ประกอบสังฆกรรม (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไชยา สุราษฎร์ธานี,2564)

ภาพที่ 3.6 โบสถ์บนเขาพุทธทอง
ที่มา: พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไชยา สุราษฎร์ธานี

6. อาคารสร้างคล้ายเรือสำเภาขนาดใหญ่ 2 ลำ ลำแรกชื่อว่า ธรรมวารินาวาอิสรกุลณมิต เป็นอาคารเอนกประสงค์ “อุปมาเหมือนเป็นเรือข้ามฟากหรือข้ามวิญญูสงสารให้พ้นจากความทุกข์ ข้ามฟากจากความมีทุกข์ไปสู่ความไม่มีทุกข์ จากความโง่ไปสู่ความฉลาดอิงกับพุทธปรัชญา นาวาแห่งธรรม นำสรรพสัตว์ข้ามห้วงแห่งทุกข์” ลำที่ 2 ชื่อว่า เรือใหญ่หรือธรรมวารินาวา อธิบายว่า “ชั้นล่างเป็นที่เก็บน้ำฝน ชั้นบนเป็นศาลาเอนกประสงค์สำหรับประชุม ฟังเทศน์เวลาฝนตก ที่หัวเรือเป็นที่ตั้งของห้องสมุดโมกขบรรลัย์” (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไชยา สุราษฎร์ธานี,2564)

ภาพที่ 3.7 อาคารสร้างคล้ายเรือสำเภาขนาดใหญ่ 2 ลำ
ที่มา: พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไชยา สุราษฎร์ธานี

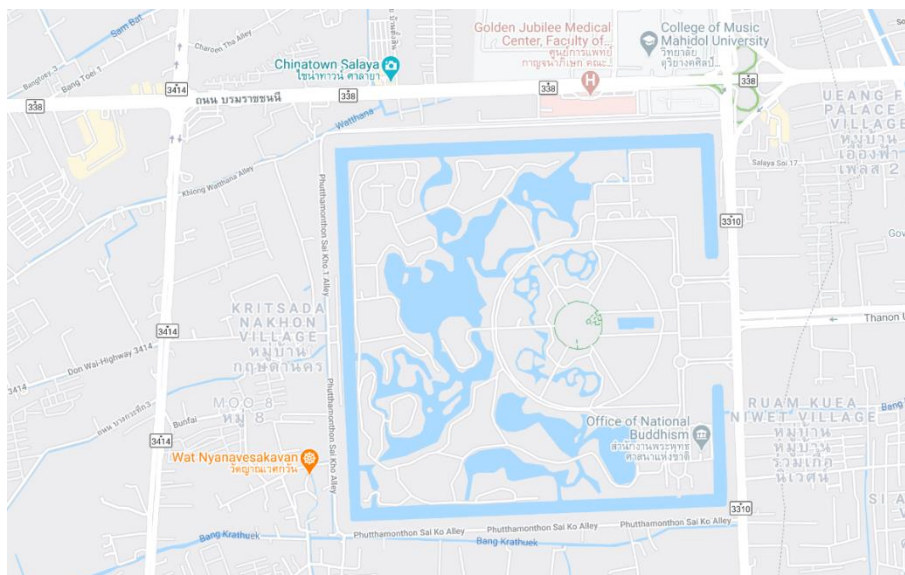
“สวนโมกขพลาราม” นี้ ถือเป็นสถานปฏิบัติธรรมชั้นนำของเมืองไทยเป็นแหล่งบ่มเพาะเรียนรู้พระพุทธศาสนา ที่มีผู้ศรัทธามากแห่งหนึ่ง ด้วยภายในอาณาบริเวณของสวนโมกข์ มีความร่มรื่นสงบ เหมาะสำหรับการปฏิบัติธรรม กลุ่มเกลาจิตใจและศึกษาพระพุทธศาสนา มีโรงมหรสพทางวิญญาณ ซึ่งประกอบด้วยภาพศิลป์ บทกวี คติธรรมคำสอนในพุทธศาสนานิกายต่างๆ รวมถึงพุทธประวัติ และภาพจำลองจากภาพหินสลักเกี่ยวกับพุทธประวัติในอินเดีย และบริเวณไม่ไกลจากสวนโมกข์ มีส่วนรุกขชาติเขาพุทธทอง ซึ่งเป็นสถานที่รวบรวมพันธุ์ไม้ที่มีค่าไว้มากมาย (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไชยา สุราษฎร์ธานี,2564)

3.2 วัดญาณเวศกวัน

3.2.1 ข้อมูลโครงการ

ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลสถานที่: วัดญาณเวศกวัน เป็นวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ตั้งอยู่เลขที่ 10 หมู่ 3 ตำบลบางกระทีก อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐมสังกัดคณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย

ภาพที่ 3.8 ที่ตั้งโครงการ

ที่มา: google map

ภายในเนื้อที่ 28 ไร่ 1 งาน 85 ตารางวา ร่มรื่นด้วยพรรณไม้น้อยใหญ่ ผลิดอกออกใบอยู่ทั่วบริเวณ โอบล้อมด้วยบรรยากาศ แห่งธรรมชาติที่เกื้อกูลกันระหว่างสรรพชีวิต เป็นรมณีสถานที่ให้ ความสดชื่นผ่อนคลาย สงบเย็น แก่ผู้ที่แวะเวียนเข้ามาพักผ่อน ด้วย ความตั้งใจที่จะให้อารามแห่งนี้เป็น ป่าที่เหมาะสมแก่การเข้ามาแสวงหาความรู้ เจริญธรรม เจริญปัญญา สมดังชื่อ "ญาณเวศกวัน" อันมี ความหมายว่า "ป่าที่มีเรือนแห่งความรู้" หรือ "ป่าของผู้เข้าสู่ญาณ" พื้นที่ส่วนใหญ่ของวัดจึงมีไว้สำหรับ ต้นไม้มากกว่าสิ่งปลูกสร้าง เพราะธรรมชาติที่อยู่รายล้อมรอบตัวคือแหล่งการศึกษาเรียนรู้อันกว้าง ใหญ่ ล้ำลึก เป็นธรรมชาติที่ผู้ที่มีปัญญาจะพึงค้นพบ (วัดญาณเวศกวัน,2553)

2) การจัดพื้นที่ใช้สอย

ภาพที่ 3.9 ผังสถานที่ภายในวัด

ที่มา: วัดญาณเวศกวัน

ภายในวัดแห่งนี้ นอกเหนือจากสิ่งปลูกสร้างที่เราจะเห็นได้อยู่ทั่วไปจากวัดอื่นอย่าง อุโบสถ กุฏิ และศาลาแล้ว ยังมีหอสมุดสำหรับอ่านหนังสือ (ญาณเวศกธรรมสมุจย) เป็นอาคาร 3 ชั้น เป็น บรรณสถานเพื่อการศึกษาค้นคว้าพระธรรม คำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เก็บรักษา คัมภีร์พระพุทธศาสนาที่สำคัญ อาทิ พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และคัมภีร์ตีพิมพ์นิมิตเป็น ต้น และยังมีรมณีสถานไว้สำหรับทำกิจกรรมต่างๆอีกด้วย (วัดญาณเวศกวัน พื้นที่แห่งความสุขสงบ ท่ามกลางธรรมชาติ,2564)

- หอสมุดอุทยานเวศก์ธรรมสมุจย

ภาพที่ 3.10 หอสมุดอุทยานเวศก์ธรรมสมุจย
ที่มา: วัดญาณเวศกวัน

- ศาลากลางน้ำ(เขตอภัยทาน)

ภาพที่ 3.11 ศาลากลางน้ำ
ที่มา: วัดญาณเวศกวัน

- สระน้ำ

ภาพที่ 3.12 สระน้ำ
ที่มา: วัดญาณเวศกวัน

- ลานเพาะธรรม

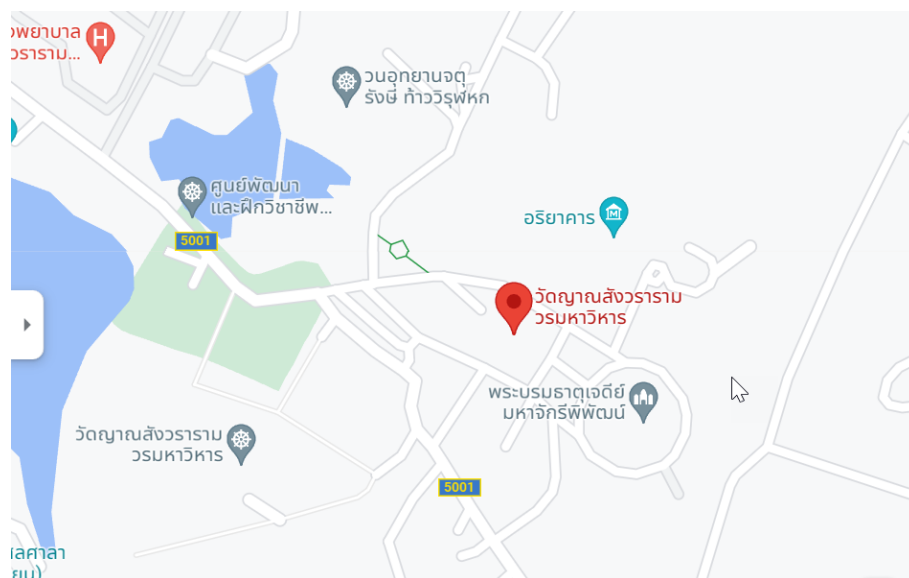
ภาพที่ 3.13 ลานเพาะธรรม
ที่มา: วัดญาณเวศกวัน

3.3 วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์

3.3.1 ข้อมูลโครงการ

ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลสถานที่: เลขที่ 999 หมู่ 11 ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี 20260

ภาพที่ 3.14 ที่ตั้งโครงการ

ที่มา: google map

วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหารในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งอยู่เลขที่ 999 ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณสังวร พระนามเดิม เจริญศุขวัตร เป็นสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พระองค์ที่ 19 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นประธานจัดสร้างวัด และทรงตั้งชื่อวัดตามสมณศักดิ์เดิมของพระองค์ (สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก) ว่า “วัดญาณสังวราราม”

ปัจจุบัน วัดญาณสังวรารามมีอาณาบริเวณทั้งหมด 366 ไร่ 2 งาน 11 ตารางวา โดยที่ดินผืนแรกที่สร้างวัด ได้รับการบริจาคจากนายแพทย์ชจร และคุณหญิงนิธิวดี อันตรระการ เมื่อพุทธศักราช 2519 ประมาณ 100 ไร่ 1 งาน 92 ตารางวา ซึ่งต่อมาคุณหญิงนิธิวดีและครอบครัวได้บริจาคที่ดินถวายเพิ่มอีก 100 ไร่เศษ และคณะผู้สร้าง ศิษยานุศิษย์ ผู้ศรัทธาในเจ้าพระคุณสมเด็จฯ ร่วมกันจัดซื้อที่ดินรอบๆ ถวายเพิ่มจนมีพื้นที่เท่าในปัจจุบัน ซึ่งยังไม่รวมพื้นที่โครงการในพระราชดำริและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ซึ่งรายล้อมอยู่อีกประมาณ 2500 ไร่ (วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2566)

2) การจัดพื้นที่ใช้สอย: พุทธสถาน/ถาวรวัตถุ/สถานที่สำคัญ เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช มีความตั้งใจที่จะสร้างวัดญาณสังวรารามให้เป็นสำนักปฏิบัติธรรม สายวิปัสสนากรรมฐานที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร อีกทั้งยังมีความประสงค์ที่จะสร้างวัดเพื่อเทิดพระเกียรติบูรพมหากษัตริย์ไทย และให้เป็นวัดประจำรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 การสร้างวัดจึงต้องมีความเรียบร้อย สมบูรณ์ งดงาม และสมพระเกียรติไปพร้อมๆ กันด้วยเหตุนี้ วัดญาณสังวราราม จึงแบ่งพื้นที่สิ่งปลูกสร้างออกเป็น 4 เขต ได้แก่

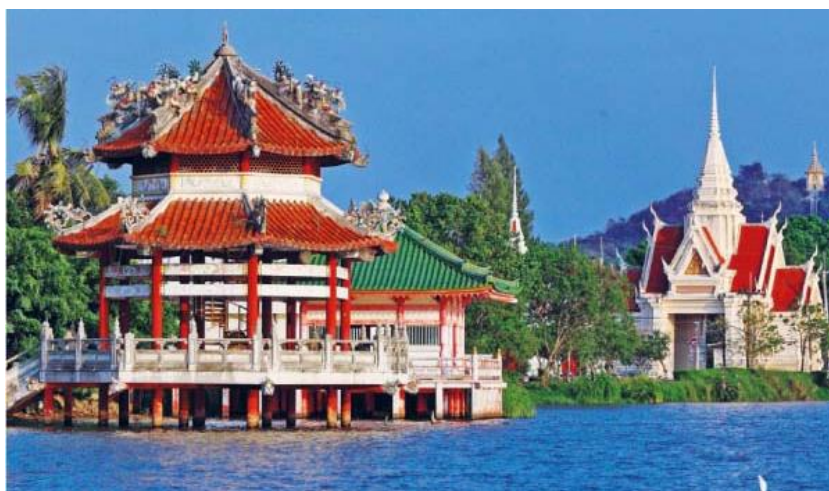
เขตที่ 1 เขตพุทธาวาส เป็นเขตสำคัญของวัดญาณสังวราราม เปรียบได้กับหัวใจของวัด ประกอบไปด้วย ศาสนสถานต่างๆ อันได้แก่ พระอุโบสถ พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ พระมหามณฑปพุทธบาท ฌปร. สก. ศาลา สว. กว. ศาลา มวก. สธ. ศาลาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พระปกเกล้าอารีเขต และอริยาการ พระเจดีย์พุทธคยาจำลอง วิหารพระศรีอริยมุตไตรภพ รวมถึงพระพุทธรูปมหาสิริอุตตโมภาสศาสดาที่เขาสีจรรย์ ก็ถือว่าอยู่ในเขตพุทธาวาสเช่นกัน สำหรับศาสนสถานและหมู่อาคารในเขตพุทธาวาสนี้ เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช มีความตั้งใจสร้างเพื่อน้อมถวายและเทิดทูนอดีตบูรพมหากษัตริย์ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช รวมถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ และพระบรมราชจักรีวงศ์ทุกพระองค์

เขตที่ 2 เขตสังฆาวาส เป็นที่ตั้งของเสนาสนะกุฏิพระภิกษุ สามเณรที่จำพรรษาอยู่ที่วัดญาณสังวราราม โดยตั้งอยู่ริมถนนทางขึ้นเขาซีโอนด์ตลอดแนวด้านขวามือ ไม่ไกลจากอาคารพระอาจารย์แพทย์ใหญ่ชิวโกมารักจัจและกุฏิของเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช และมีกุฏิบนเขาซีโอนด์ สำหรับพระผู้เน้นวัตรปฏิบัติอีกจำนวนหนึ่ง

เขตที่ 3 เขตฆราวาส เป็นเขตอุบาสก อุบาสิกาและสถานที่ตั้งศาลาโรงธรรม ที่พักอาศัยของผู้มาปฏิบัติธรรม ถือศีล ที่วัดญาณสังวราราม รวมถึงเป็นที่ตั้งของเทวาลัยท่านท้าววิรุฬหกมหาราชพุทธบัณฑิต โดยเขตฆราวาสนี้ตั้งอยู่ด้านฝั่งซ้ายมือของถนนเข้าวัดญาณสังวราราม

เขตที่ 4 เขตโครงการในพระราชดำริและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมวัดญาณสังวราราม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนผู้รู้ญสส. 80 ศูนย์เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าบางละมุง (วัดญาณสังวรารามรวมหาวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2566)

- ศาลานาคเล่นน้ำนานาชาติ: ศาลานาคเล่นน้ำนานาชาติ หรือ ศาลามังกรเล่นน้ำ ตั้งอยู่บริเวณประตูทางเข้าวัดญาณสังวราราม ริมอ่างเก็บน้ำคลองบ้านอำเภอ สร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 (วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์,2566)

ภาพที่ 3.15 ศาลานาคเล่นน้ำนานาชาติ

ที่มา: วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์

- เทวาลัยท้าววิรุฬหกมหาราชพุทธบัณฑิต: ตั้งอยู่ในสวนฝั่งตรงข้ามกับอุทยานพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระบรมราชชนกและสมเด็จพระบรมราชชนนี เป็นที่ประดิษฐานรูปปั้นท้าววิรุฬหกมหาราชพุทธบัณฑิต (วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์,2566)

ภาพที่ 3.16 เทวาลัยท้าววิรุฬหกมหาราชพุทธบัณฑิต

ที่มา: วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์

- พระปกเกล้าอริยเขต: สร้างขึ้นเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ผู้พระราชทานประชาธิปไตยแก่ปวงชนชาวไทย ด้านหน้าบริเวณทางเข้าพระปกเกล้าอริยเขต มีปูชนียพระบรม-สาทิสลักษณ์เฉพาะพระพักตร์รัชกาลที่ 7 ทั้งแบบปกติและขณะทรงพระผนวช ด้านในสุด คือ พระบรมราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ 7 หล่อด้วยทองบรอนซ์รมดำ ขนาดเท่าพระองค์จริง ประทับบนพระราชอาสน์ (วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2566)

ภาพที่ 3.17 พระปกเกล้าอริยเขต

ที่มา: วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์

3.4 สรุปรณศึกษา

จากกรณีศึกษาที่เลือกมาศึกษาทั้งหมดเป็นเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับศาสนา พระภิกษุสามเณร ซึ่งก็คือวัด ประเด็นที่ศึกษาคือการจัดพื้นที่ใช้งานของวัด สรุปลได้ว่านอกจากสิ่งก่อสร้างทั่วไปที่มีภายในวัดแล้ว ทุกวัดยังมีสถานที่ที่ใช้สำหรับทำกิจกรรมต่างๆ รวมถึงพักผ่อนที่มีไว้รับรองบุคคลภายนอกอีกด้วยในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกวัดมีความแตกต่างออกไปตามความเหมาะสมในการใช้งาน

บทที่ 4

การดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีแนวคิดที่จะออกแบบภูมิทัศน์ที่สอดคล้องกับการใช้งาน จากการสำรวจและสอบถามเจ้าของโครงการพบว่า สิ่งที่เป็นต่อการใช้งานในโครงการนี้คือ

- อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5
- ลานสำหรับทำกิจกรรมในวันสำคัญ
- พื้นที่รอบๆสระน้ำ ซึ่งปัจจุบันไม่ได้ใช้งาน
- พื้นที่สีเขียว สำหรับนั่งทำงาน อ่านหนังสือ

4.1 แนวคิดในการออกแบบ

4.1.1 ศาลากลางน้ำ และอนุสาวรีย์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงสถาปนามหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย และขยายการศึกษาเป็นวิทยาลัยสงฆ์ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกันจึงเลือกการออกแบบที่นิยมในสมัยนั้นเรียกว่า “โคโลเนียล”

“โคโลเนียลสไตล์ (colonial style)” หรือการผสมผสานศิลปวัฒนธรรมตะวันตกให้เป็นสถาปัตยกรรมอันสวยงาม นิยมใช้ในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมโคโลเนียล (colonial) จะอบอุ่น อ่อนโยนด้วยการนำเสนอความโดดเด่นของลวดลายต่าง ๆ เช่น การตกแต่งด้วยไม้ฉลุ ฝ้าลูกไม้ เป็นต้น เน้นโทนสีสว่างอย่าง สีขาว สีเหลืองไข่ สีครีม เขียวอ่อน ชมพูและฟ้าอ่อน เพิ่มรายละเอียดด้วยลูกเล่นสลักกับวัสดุไม้และปูน เพื่อให้ดูมีความสนุกสนานในลวดลายมากยิ่งขึ้น

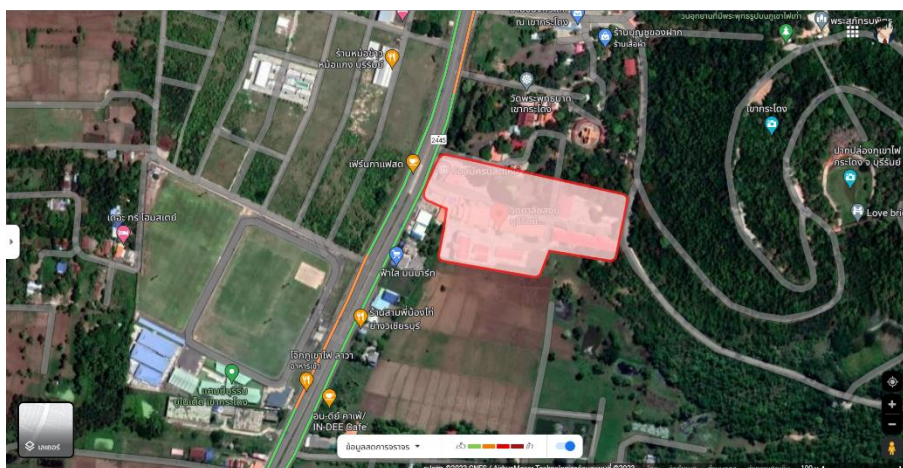
4.1.2 การออกแบบพรรณไม้

“สีชมพู” สีประจำของวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย การเลือกพรรณไม้จึงจะเป็นพรรณไม้ที่มีสีต้น ผล หรือดอก เป็นสีที่สอดคล้องกัน

4.2 กระบวนการออกแบบ

4.2.1 ข้อมูลเบื้องต้นของที่ตั้งโครงการ

1) พื้นที่ตั้งโครงการ

ภาพที่ 4.1 ที่ตั้งโครงการ

ที่มา: Google Map

พื้นที่โครงการตั้งอยู่ที่ 281 หมู่ 13 ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ ที่กำหนดให้วิทยาลัยแห่งนี้เป็นสถานศึกษาสำหรับพระภิกษุสามเณร ดังนั้นภายในพื้นที่โครงการจึงมีอาคารที่ไว้ใช้สำหรับศึกษา ภายนอกอาคารมีพรรณไม้ใหญ่จำนวนมากที่ให้ร่มเงา มีพื้นที่ประมาณ 15 ไร่

มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	- ติดกับวัดพระพุทธบาทเขากระโดง
ทิศใต้	- พื้นที่โล่ง
ทิศตะวันออก	- เขากระโดง
ทิศตะวันตก	- ถนนหมายเลข 2445

จากข้อมูลอาณาเขตติดต่อพบว่าพื้นที่โครงการ อยู่สถานที่สำคัญอยู่ใกล้เคียงหลายแห่ง
(ระยะห่าง 0.5-10 กิโลเมตร) ได้แก่

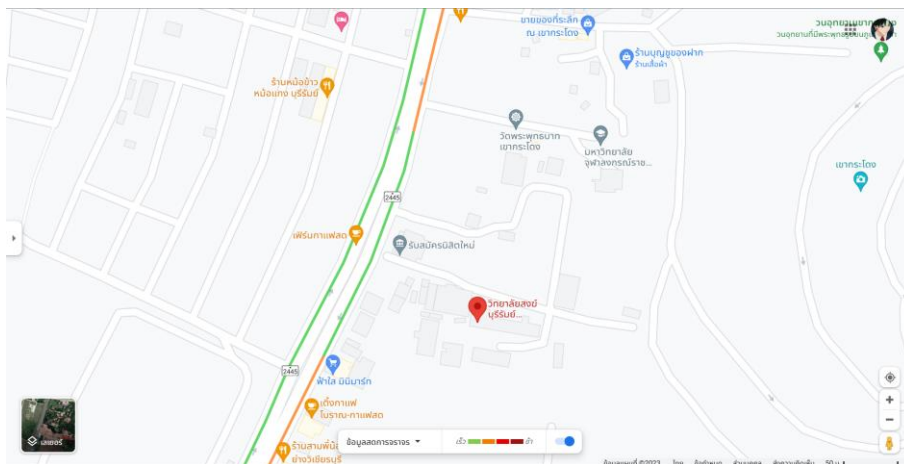
ลำดับ	สถานที่	ภาพ	ระยะห่างจาก (กิโลเมตร)
1	วัดพระพุทธบาท เขาระโดง		0.55
2	เขาระโดง		1.7
3	บุรีรัมย์ ซิตี้ สเตเดียม		2.8
4	ศาลากลางจังหวัด บุรีรัมย์		3.2

ตารางที่ 5 ตารางแสดงสถานที่ใกล้เคียง

ลำดับ	สถานที่	ภาพ	ระยะห่างจาก (กิโลเมตร)
5	สำนักงานขนส่ง จังหวัดบุรีรัมย์		1.9
6	ช้างอารีนา		3.4
7	สถานีตำรวจทางหลวง 2 กองกำกับการ 6		1.3
8	Buriram Golf Course		1.7

ตารางที่ 6 ตารางแสดงสถานที่ใกล้เคียง(ต่อ)

2) การเข้าถึงพื้นที่ที่โครงการ

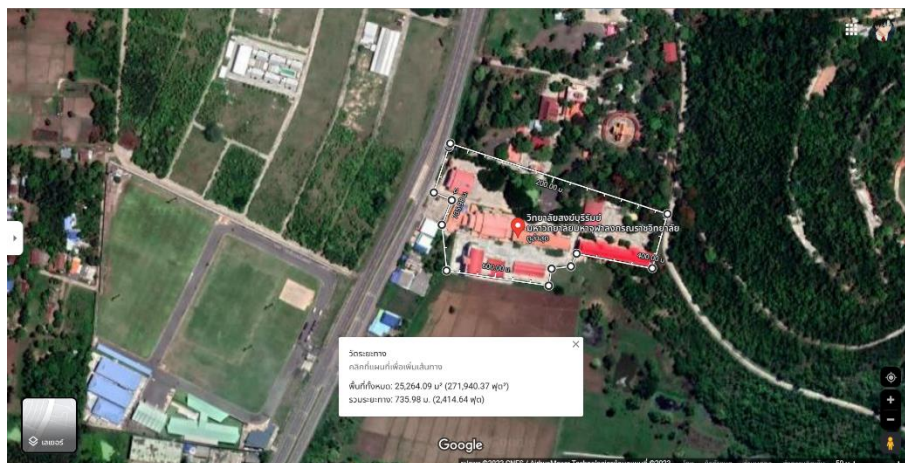
ภาพที่ 4.2 การเข้าถึงพื้นที่ที่โครงการ

ที่มา: Google Map

พื้นที่โครงการอยู่หันหน้าไปทางทิศตะวันตก ซึ่งติดกับถนนหมายเลข 2445 ทำให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายๆ แต่เนื่องจากโครงการไม่ได้ตั้งอยู่ในตัวเมืองการเข้าถึงพื้นที่โดยระบบขนส่งสาธารณะจึงไม่สามารถเข้าถึงได้ การเข้าถึงพื้นที่ที่สะดวกที่สุดจึงเป็นการใช้รถส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นรถจักรยานยนต์ รถยนต์ เป็นต้น

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่โครงการ

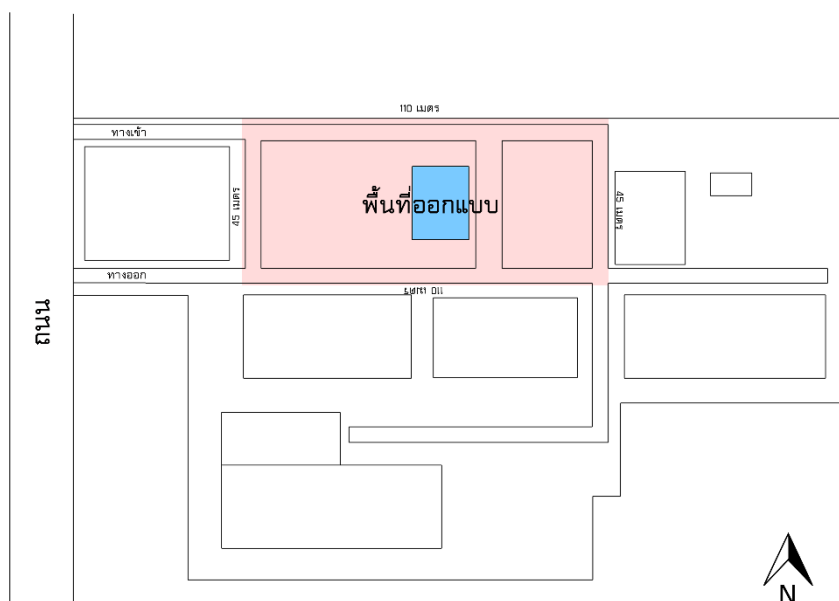
1) ขนาดที่ดิน

ภาพที่ 4.3 ขนาดที่ดิน

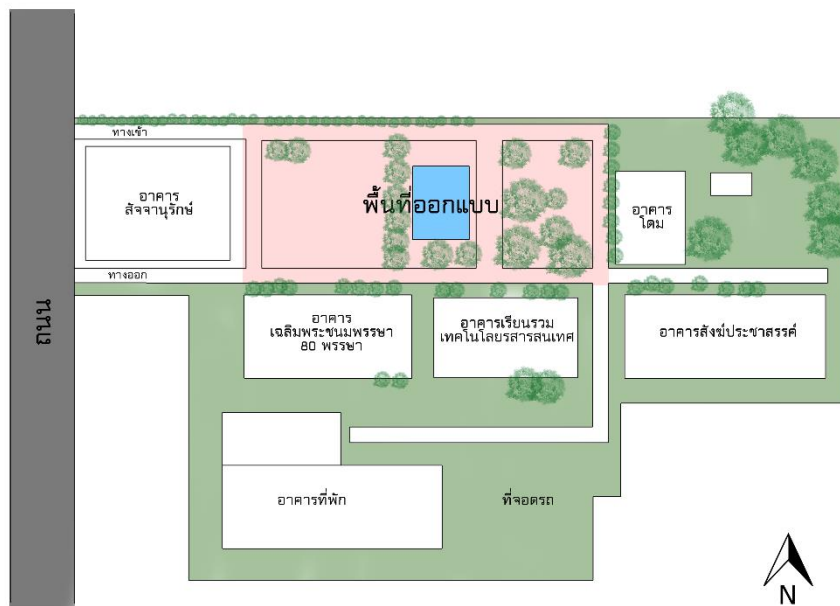
ที่มา: Google Map

พื้นที่โครงการ 25,264 ตารางเมตร เป็นพื้นที่รวมทั้งหมดของวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ รวมถึงก่อสร้างเดินที่เป็นอาคารเรียนไว้ด้วย โดยพื้นที่ที่จะทำการออกแบบโครงการนี้เป็นบริเวณของลานที่ใช้ทำกิจกรรม สวนหย่อม สระน้ำ โดยมีพื้นที่รวมกันได้ 4,950 ตารางเมตร

ภาพที่ 4.4 ขนาดที่ดิน

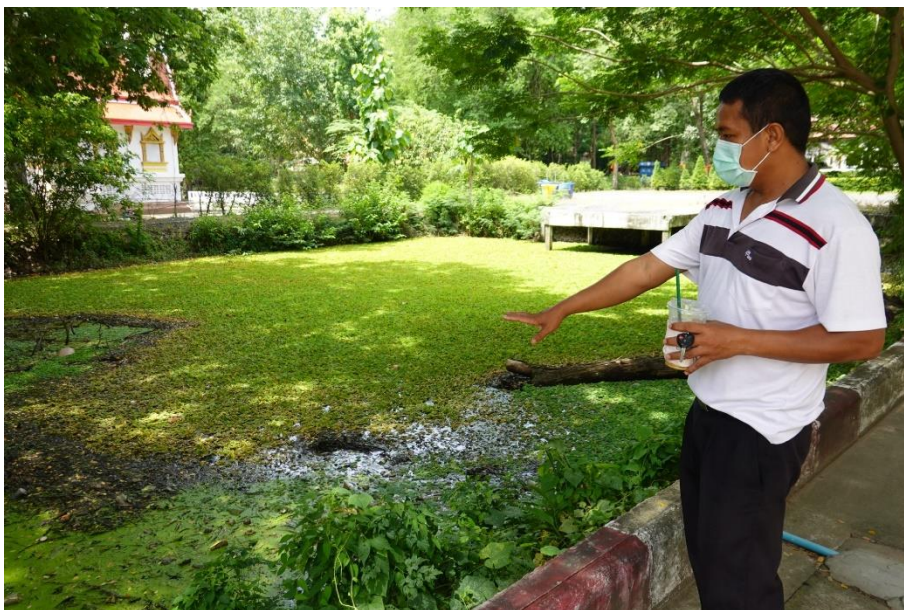
2) สภาพแวดล้อมของโครงการ

ภาพที่ 4.5 สภาพแวดล้อมของโครงการ

พื้นที่ส่วนใหญ่ในโครงการ มีไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ล้อมรอบ ให้ร่มเงาตลอดทั้งวัน
พื้นที่ติดต่อกภายในโครงการ ได้แก่

ทิศเหนือ	ติดกับวัดพระพุทธรบาทเขากระโดง
ทิศใต้	ติดกับอาคารเรียน
ทิศตะวันออก	ติดกับอาคารโดม
ทิศตะวันตก	ติดกับอาคารสังฆานุรักษ์

ภาพที่ 4.6 สภาพแวดล้อมเดิมของโครงการ บริเวณสระน้ำ

ภาพที่ 4.7 สภาพแวดล้อมเดิมของโครงการ บริเวณสระน้ำ

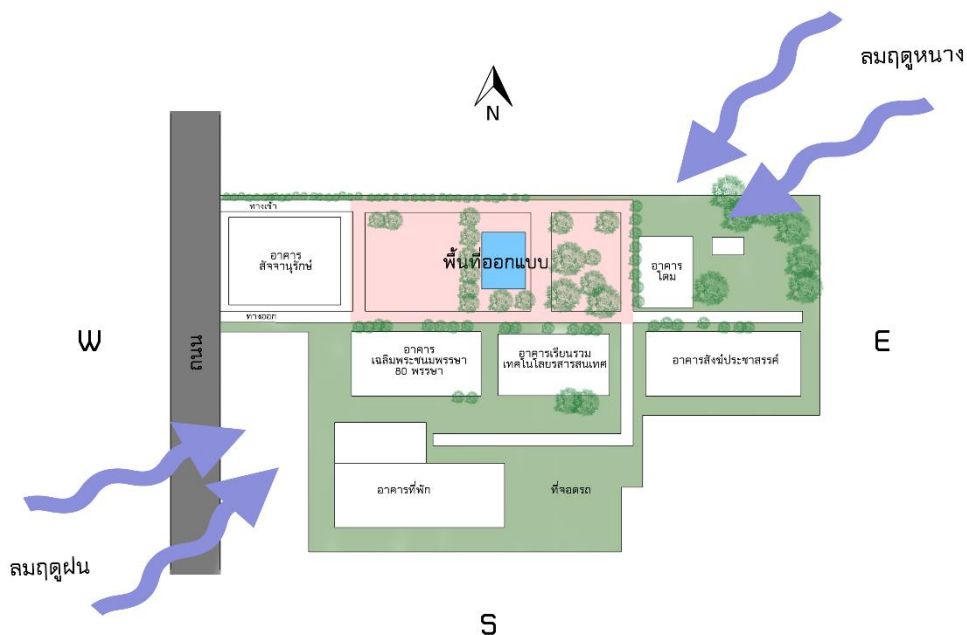
ภาพที่ 4.8 สภาพแวดล้อมเดิมของโครงการ บริเวณสวนหย่อม

ภาพที่ 4.9 สภาพแวดล้อมเดิมของโครงการ บริเวณลานทำกิจกรรม

3) สภาพภูมิอากาศ

- ทิศทางลม

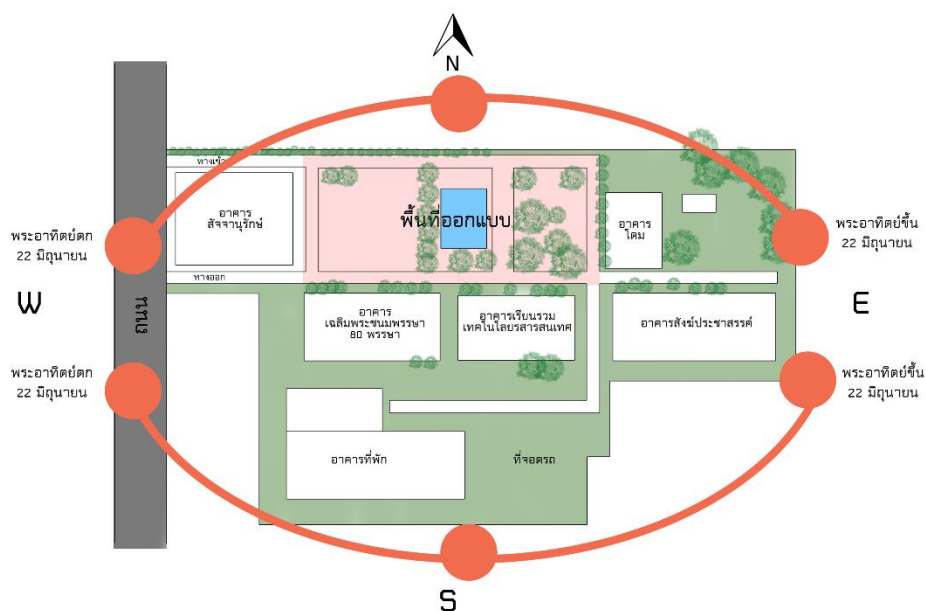

ภาพที่ 4.10 สภาพภูมิอากาศ ทิศทางลม

ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของโครงการเป็นอาคารเฉลิมพระชนมพรรษา ซึ่งเป็นอาคารสูง 2 ชั้น ตั้งขวางทิศทางลม ซึ่งเป็นทิศทางลมจะพัดมาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ลมนี้เรียกว่า “ลมมรสุม” ทำให้พื้นที่ได้รับแรงลมจากลมนี้เล็กน้อย

ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดกับพื้นที่วัดพระพุทธบาทเขากระโดง ซึ่งพื้นที่ที่ติดกันเป็นพื้นที่ของต้นไม้ โดยใช้ต้นไม้เป็นที่บังฝั่ง ซึ่งเป็นไม้ยืนต้นขนาด กลาง - ใหญ่ ทำให้กับลมที่จะพัดเข้ามาในโครงการทางทิศนี้เรียกว่า “ลมฤดูหนาว” ซึ่งเป็นลมที่มีมวลอากาศเย็นและแห้ง

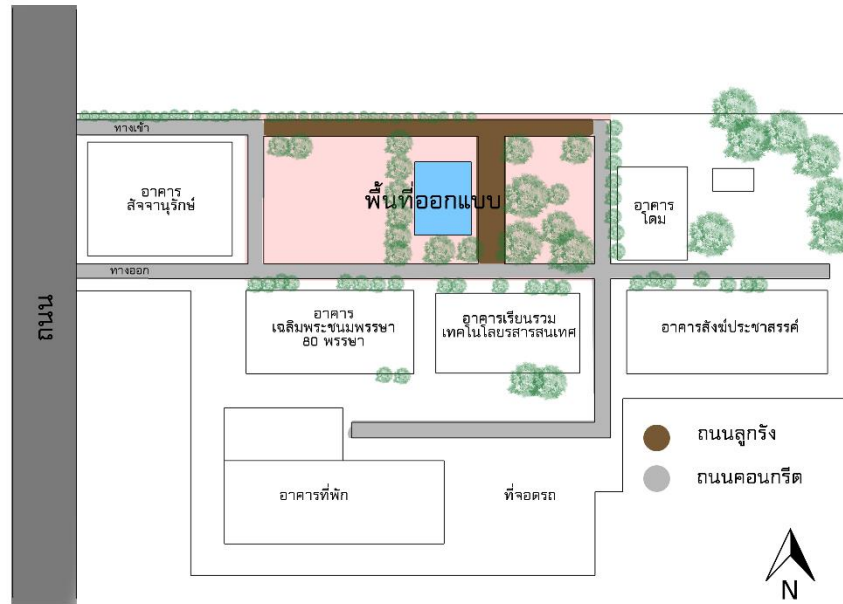
- ทิศทางแดด

ภาพที่ 4.11 สถาปณภูมิอากาศ ทิศทางแดด

ด้านทิศตะวันออกติดกับอาคารซึ่งเป็นโดม ทำให้ไม่บดบังทิศทางของแสงแดด พื้นที่ของโครงการเป็นพื้นที่โล่งที่มีต้นไม้ใหญ่อยู่ทำให้ช่วงเช้าพื้นที่โครงการจะได้รับเงาร่มไม้บังได้ ทางด้านทิศตะวันตกของโครงการ มีอาคารสัจจานุรักษ์ พื้นที่โครงการที่ลานกิจกรรมจะได้รับเงาจากอาคาร ส่วนสระน้ำ และสวนหย่อมได้ได้รับเงาขงต้นไม้ทั้งตอนเช้า และบ่าย

4) ทางสัญจรภายในโครงการ

ภาพที่ 4.12 ทางสัญจรภายในโครงการ

ถนนภายในวิทยาลัยสงฆ์ส่วนใหญ่เป็นถนนคอนกรีต มีพื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นถนนลูกรัง คือ บริเวณพื้นที่โครงการ

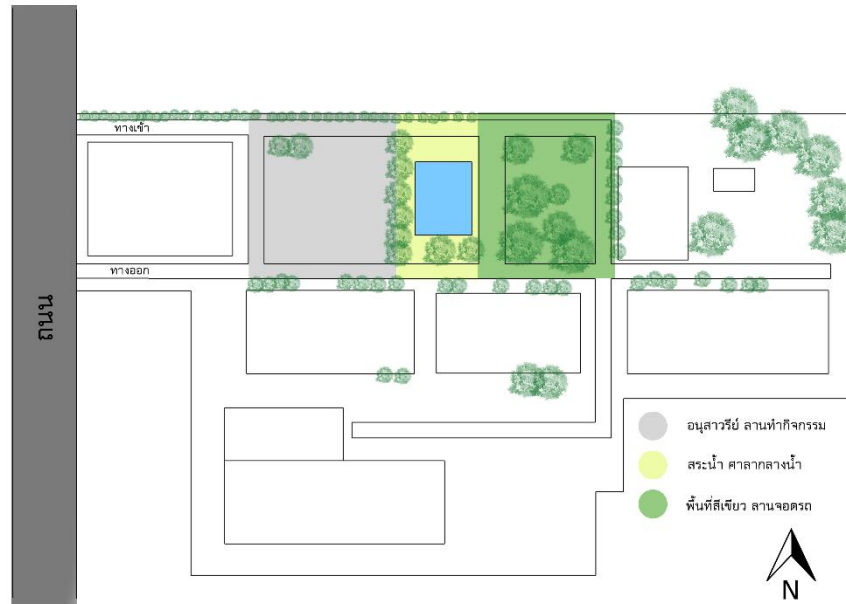

ภาพที่ 4.13 ทางสัญจรของโครงการ บริเวณทางเข้า

ภาพที่ 4.14 ทางสัญจรของโครงการ บริเวณสวนหย่อม

5) การจัดพื้นที่ใช้งาน

ภาพที่ 4.15 การจัดพื้นที่ใช้งาน

4.2.3 แบบร่างทางสถาปัตยกรรม

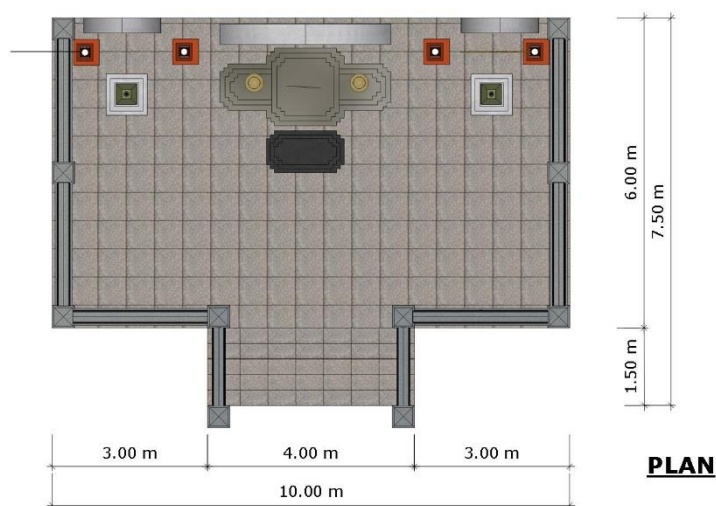
แนวความคิดในการออกแบบการผสมผสานศิลปวัฒนธรรมตะวันตกให้เป็นสถาปัตยกรรมอันสวยงาม นิยมใช้ในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมโคโลเนียล (colonial) จะอบอุ่น อ่อนโยนด้วยการนำเสนอความโดดเด่นของลวดลายต่าง ๆ

แบบร่างครั้งที่ 1

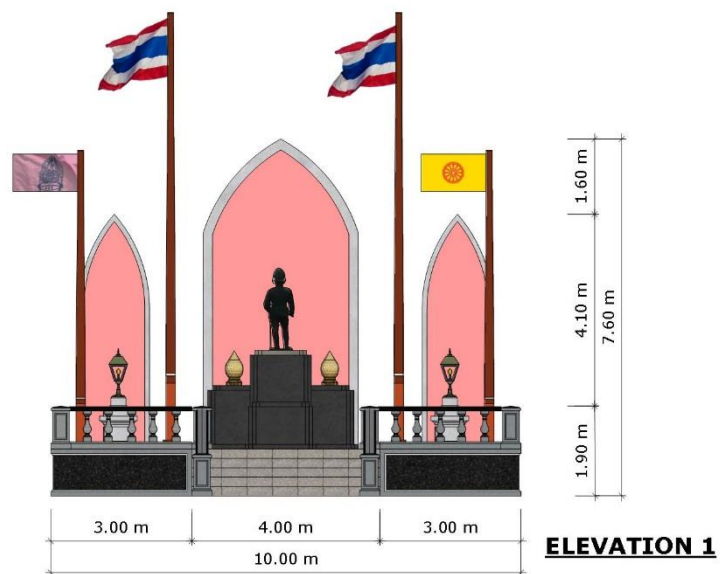
- อนุสาวรีย์ ร. 5

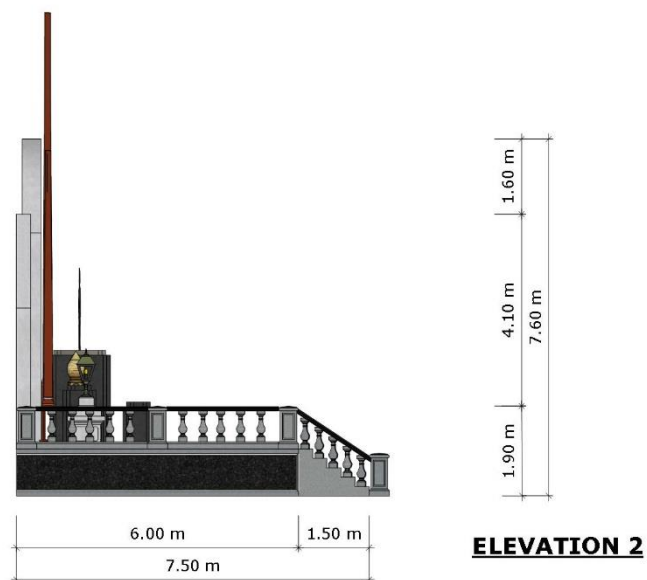
ภาพที่ 4.16 แบบร่างครั้งที่ 1 อนุสาวรีย์ ร. 5

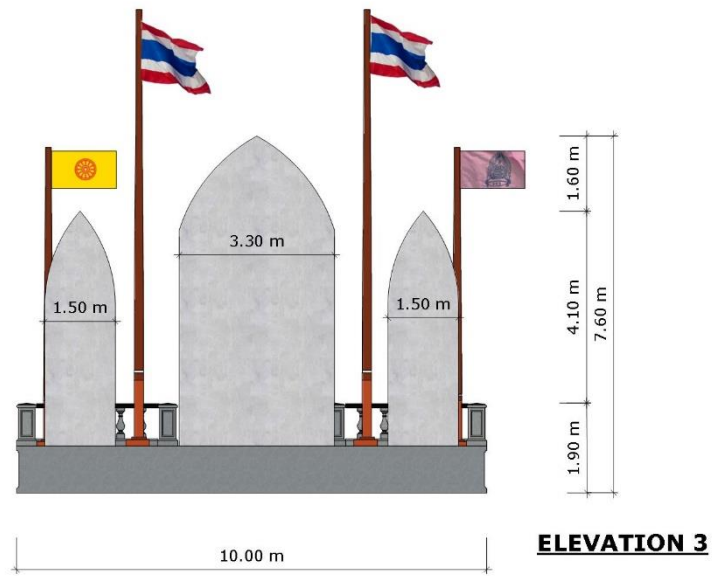
ภาพที่ 4.17 แบบร่างครั้งที่ 1 อนุสาวรีย์ ร. 5

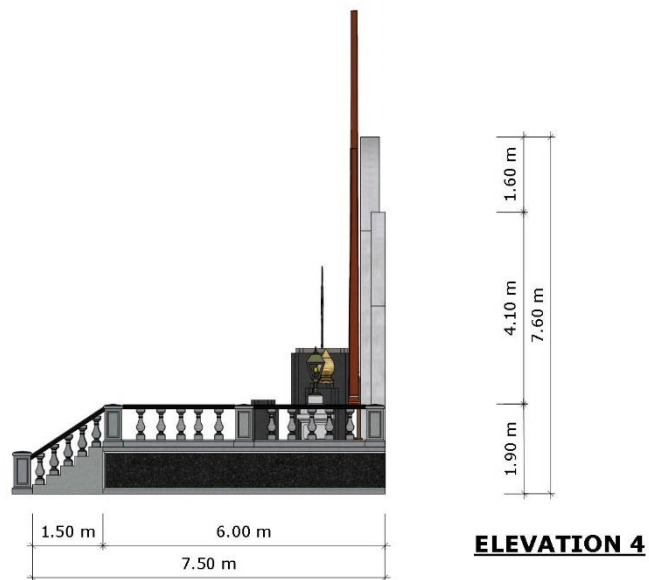
ภาพที่ 4.18 แบบร่างครั้งที่ 1 อนุสาวรีย์ ร. 5

ภาพที่ 4.19 แบบร่างครั้งที่ 1 อนุสาวรีย์ ร. 5

ภาพที่ 4.20 แบบร่างครั้งที่ 1 อนุสาวรีย์ ร. 5

ภาพที่ 4.21 แบบร่างครั้งที่ 1 อนุสาวรีย์ ร. 5

- ศาลากลางน้ำ

ภาพที่ 4.22 แบบร่างครั้งที่ 1 ศาลากลางน้ำ

ภาพที่ 4.23 แบบร่างครั้งที่ 1 ศาลากลางน้ำ

ภาพที่ 4.24 แบบร่างครั้งที่ 1 ศาลากลางน้ำ

ภาพที่ 4.25 แบบร่างครั้งที่ 1 ศาลากลางน้ำ

สรุปความเห็นแบบร่างครั้งที่ 1

แก้ไขส่วนของสวนทั้งหมดให้ตรงกับแนวคิดในการออกแบบ เลือกพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมแก่นุ
สาวรี ร.5 จำนวนของเสาธง และแก้ศาลากลางพอतीयง

แบบร่างครั้งที่ 2

- อนุสาวรีย์

ภาพที่ 4.26 แบบร่างครั้งที่ 1 ศาลากลางน้ำ

-ศาลากลางน้ำ

ภาพที่ 4.27 แบบร่างครั้งที่ 1 ศาลากลางน้ำ

- พื้นที่สีเขียว

ภาพที่ 4.28 แบบร่างครั้งที่ 2 พื้นที่สีเขียว

ภาพที่ 4.29 แบบร่างครั้งที่ 2 พื้นที่สีเขียว

สรุปความเห็นแบบร่างครั้งที่ 2

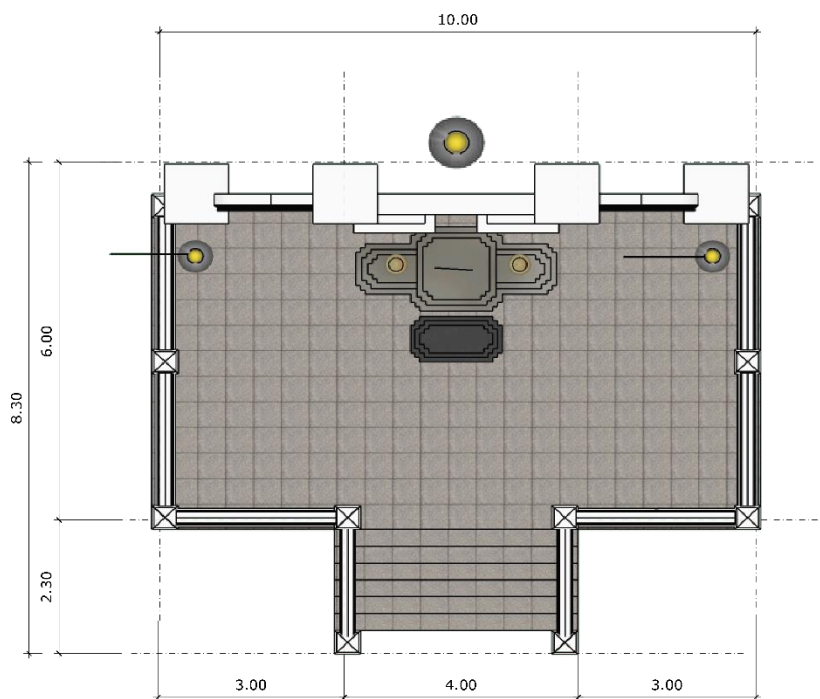
แก้ไขในส่วนต่างๆตามแบบร่างที่ 1 ได้ดี โดยรวมออกแบบได้ตรงคอนเซ็ปต์ขึ้นมาก แก้ไขในส่วน
ของฉากหลังอนุสาวรีย์ เพิ่มที่จอดรถ

แบบร่างครั้งที่ 3

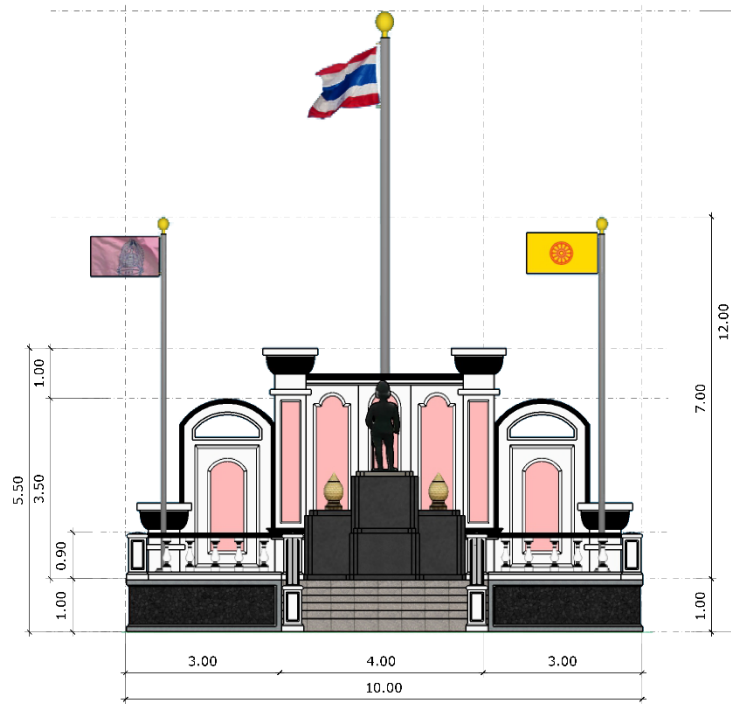

ภาพที่ 4.30 แบบร่างครั้งที่ 3 ผังบริเวณ

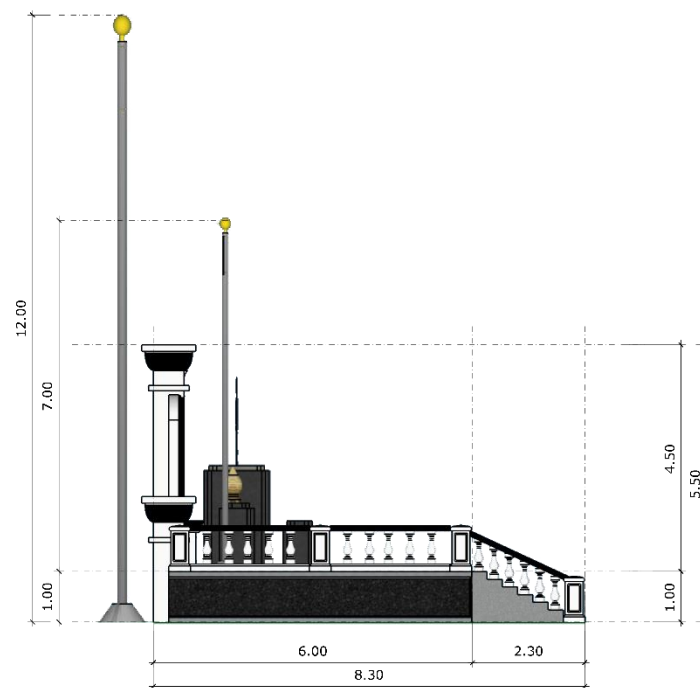
- อนุสาวรีย์ ร. 5

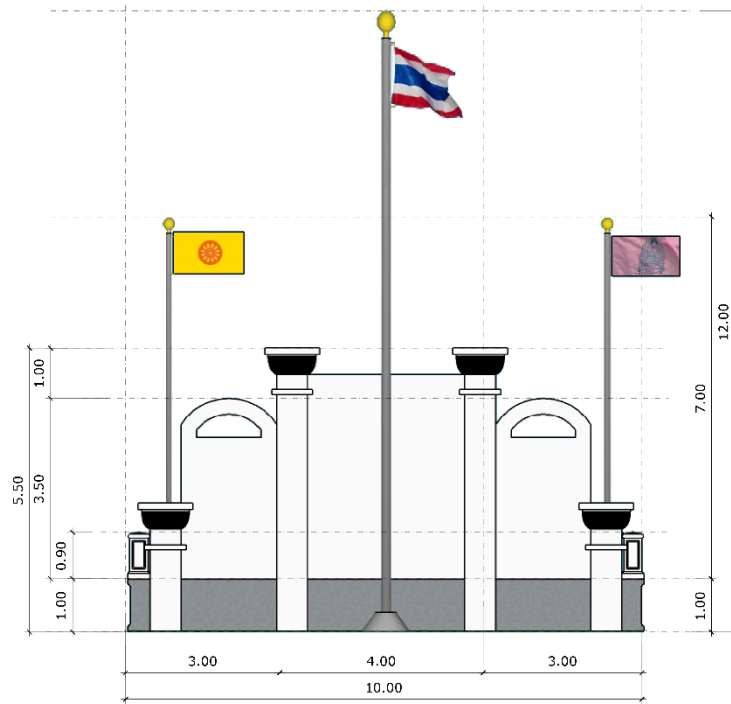
ภาพที่ 4.31 แบบร่างครั้งที่ 3 อนุสาวรีย์ ร. 5

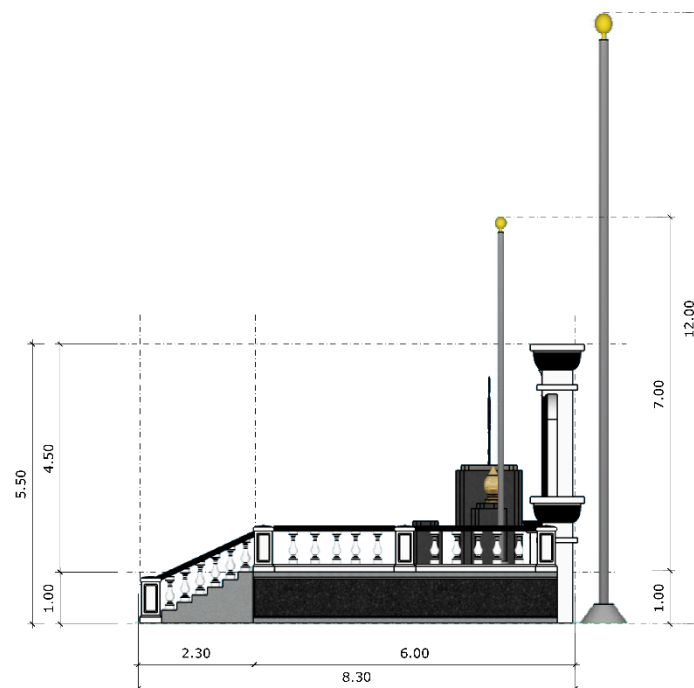
ภาพที่ 4.32 แบบร่างครึ่งที่ 3 อนุสาวรีย์ ร. 5

ภาพที่ 4.33 แบบร่างครึ่งที่ 3 อนุสาวรีย์ ร. 5

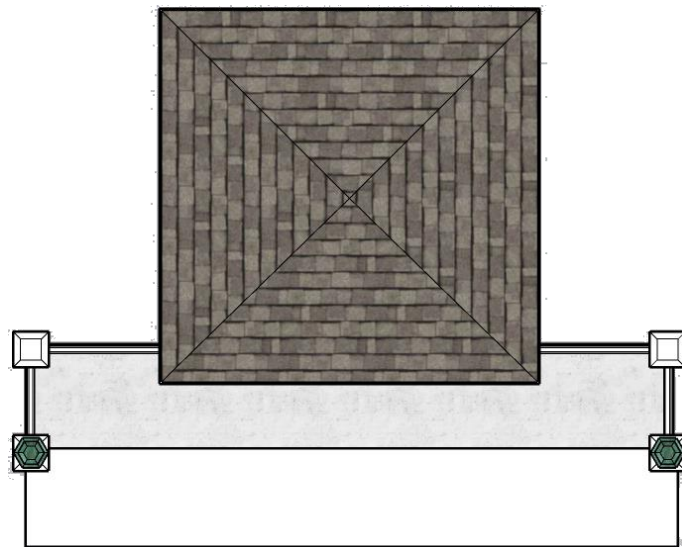

ภาพที่ 4.34 แบบร่างครึ่งที่ 3 อนุสาวรีย์ ร. 5

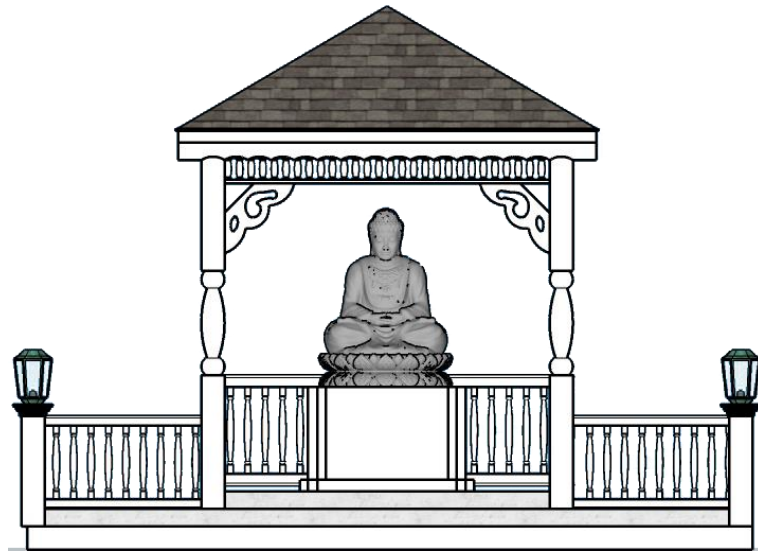

ภาพที่ 4.35 แบบร่างครึ่งที่ 3 อนุสาวรีย์ ร. 5

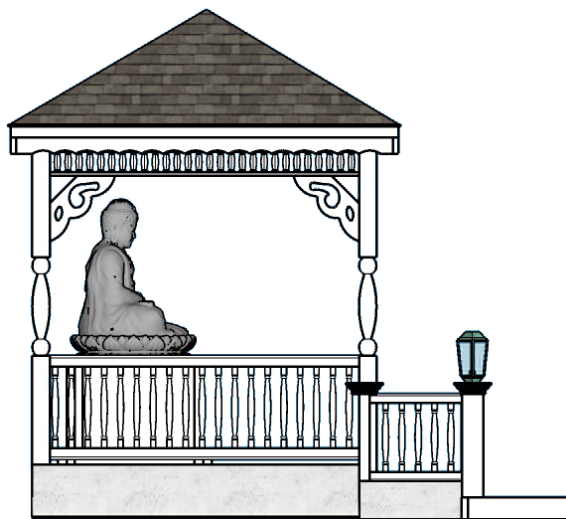
- ศาลากลางน้ำ

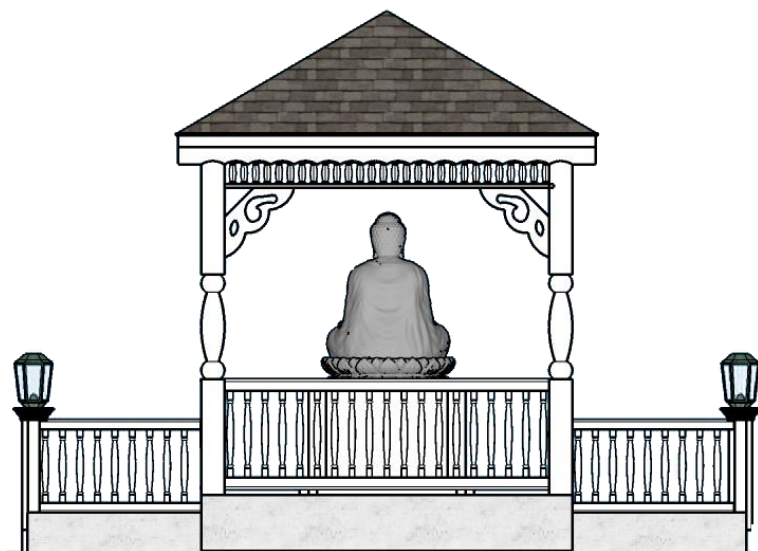
ภาพที่ 4.36 แบบร่างครั้งที่ 3 ศาลากลางน้ำ

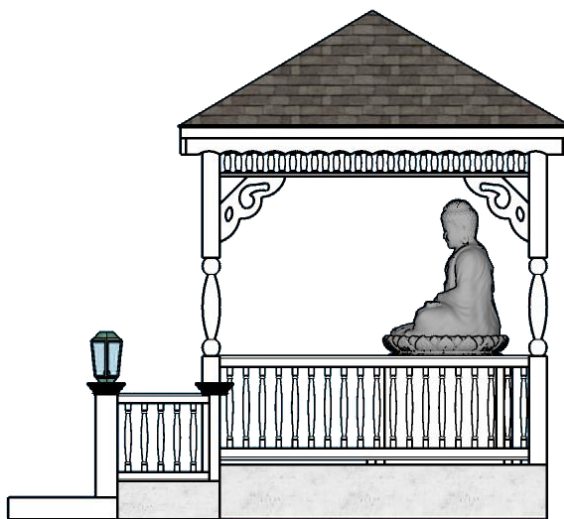
ภาพที่ 4.37 แบบร่างครั้งที่ 3 ศาลากลางน้ำ

ภาพที่ 4.38 แบบร่างครั้งที่ 3 ศาลากลางน้ำ

ภาพที่ 4.39 แบบร่างครั้งที่ 3 ศาลากลางน้ำ

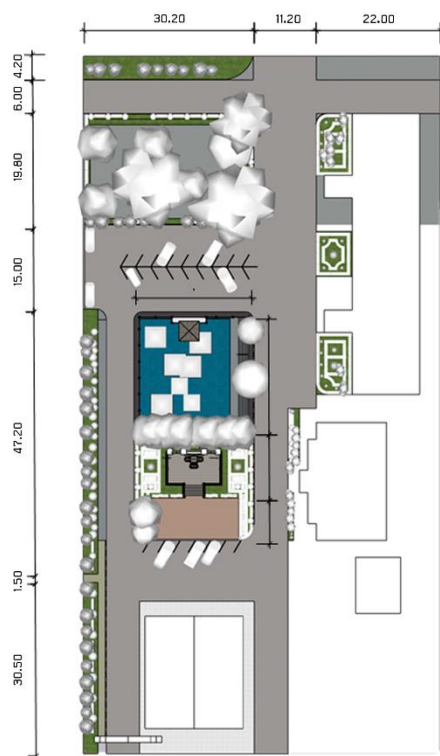

ภาพที่ 4.40 แบบร่างครั้งที่ 3 ศาลากลางน้ำ

4.3 ผลการออกแบบ

แนวความคิดในการออกแบบการผสมผสานศิลปวัฒนธรรมตะวันตกให้เป็นสถาปัตยกรรมอันสวยงาม นิยมใช้ในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมโคโลเนียล (colonial) จะอบอุ่นอ่อนโยนด้วยการนำเสนอความโดดเด่นของลวดลายต่าง ๆ

- ผังโครงการ

ผังบริเวณ

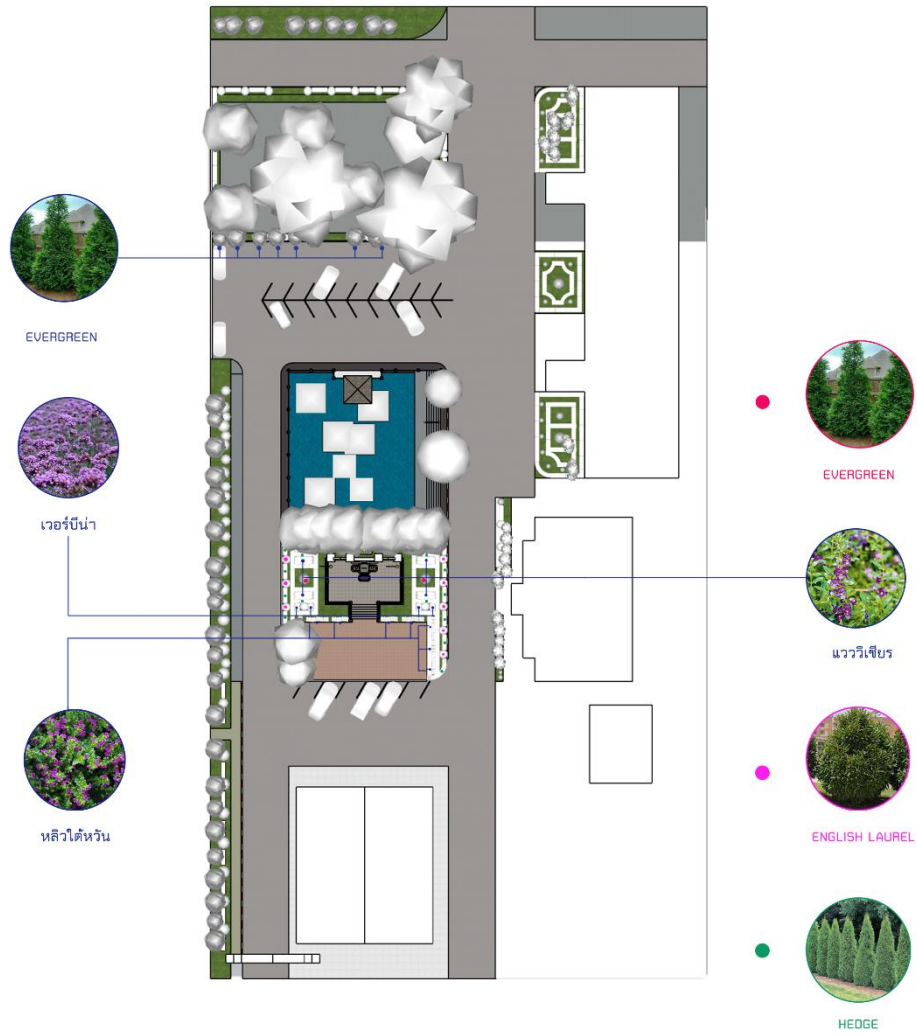
ภาพที่ 4.41 ผลการออกแบบ ผังบริเวณ

- ผังแสดงการจัดพื้นที่ใช้งาน

ภาพที่ 4.42 ผลการออกแบบ ผังแสดงการจัดพื้นที่ใช้งาน

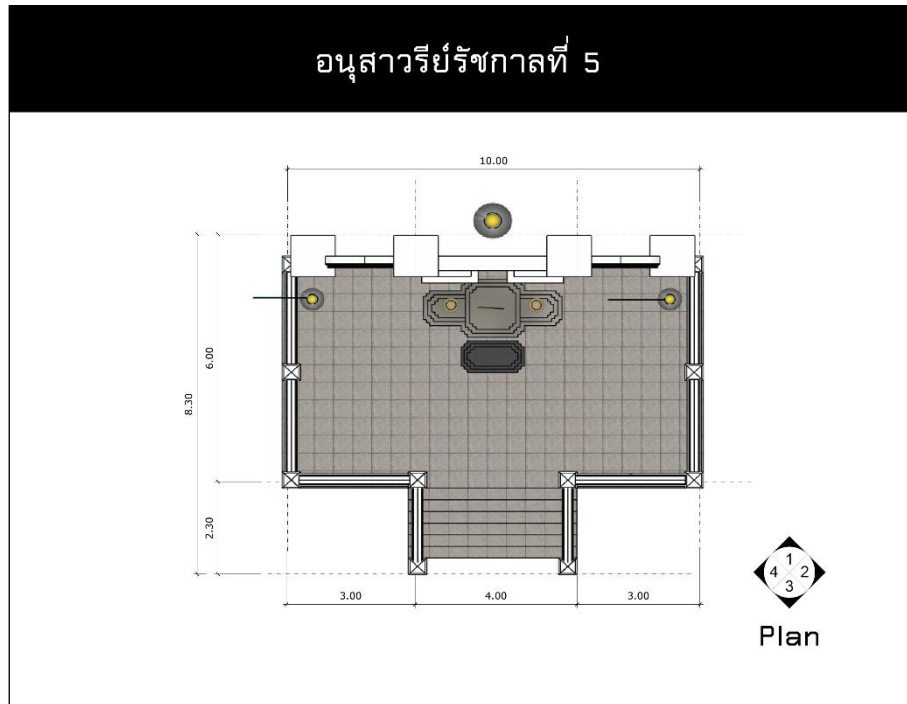
- รายละเอียดการใช้พรรณไม้

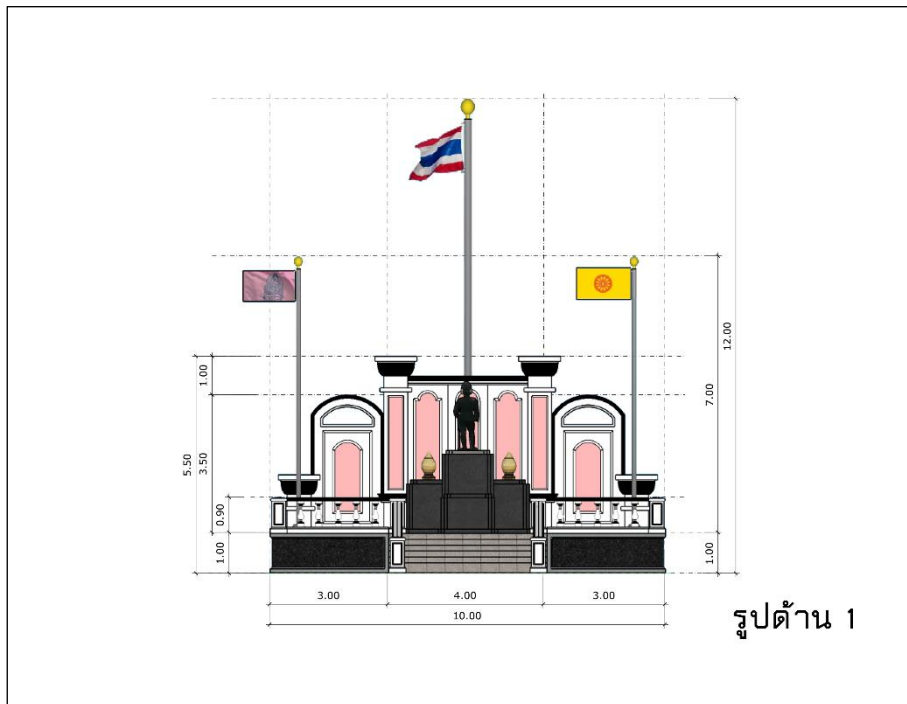
ข้อมูลพันธุ์ไม้

ภาพที่ 4.43 ผลการออกแบบ รายละเอียดพรรณไม้

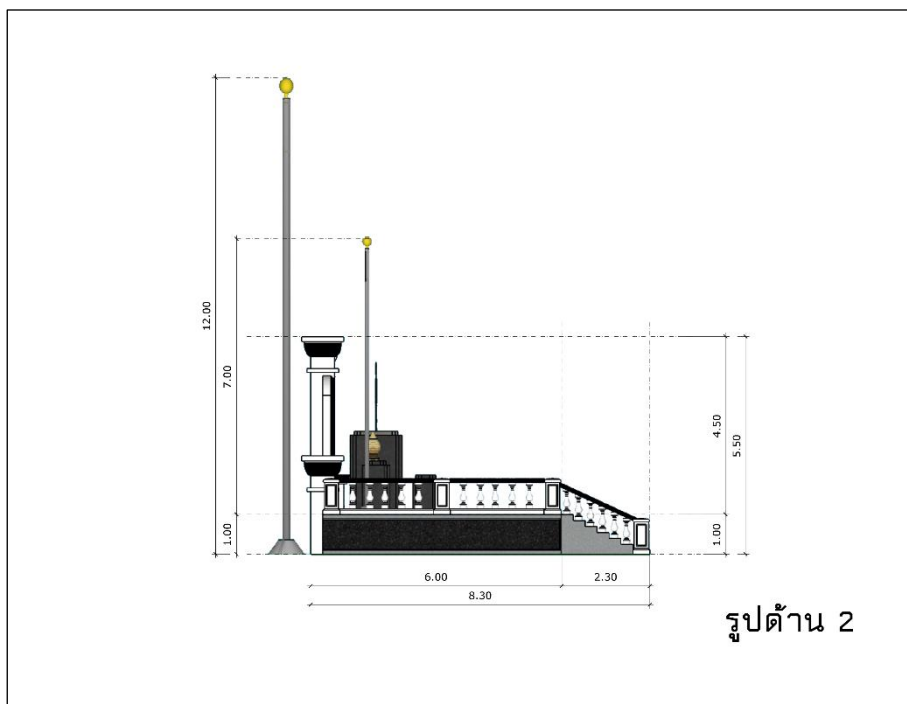
- อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5

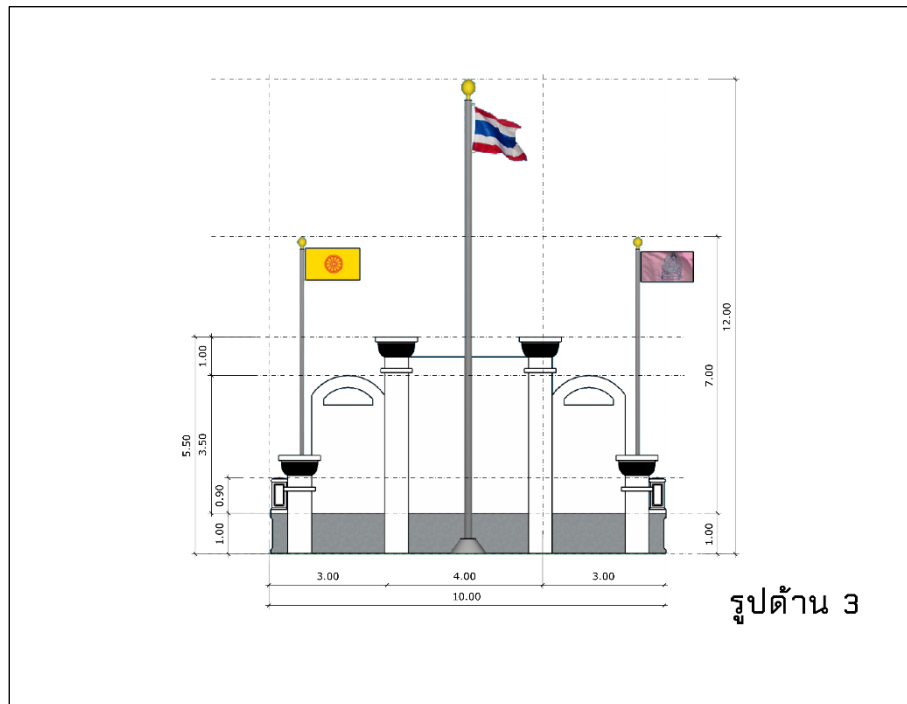
ภาพที่ 4.44 ผลการออกแบบ อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 แพลน

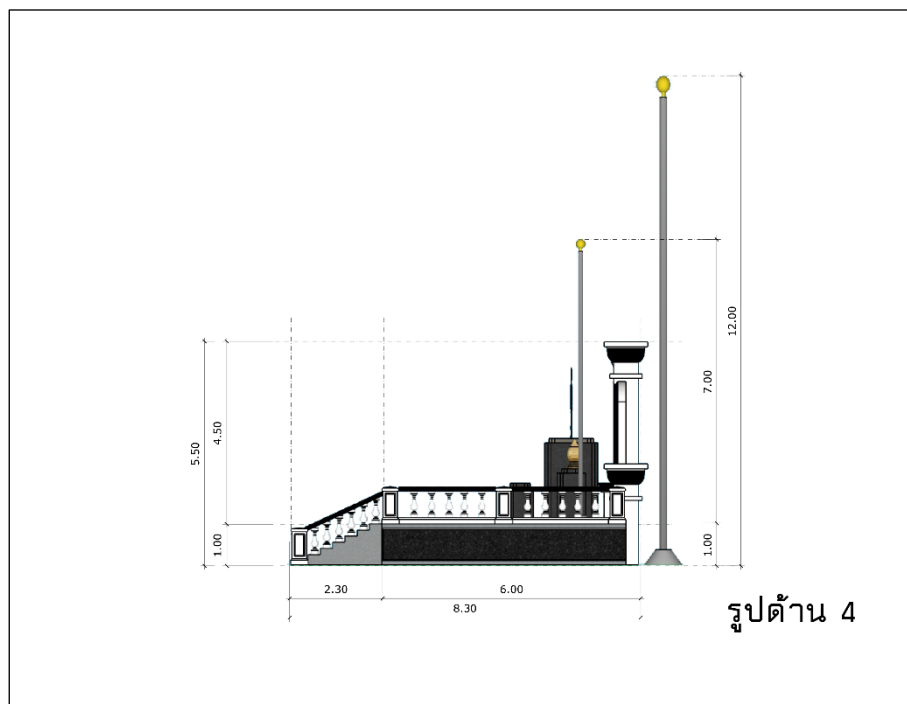
ภาพที่ 4.45 ผลการออกแบบ อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 รูปด้าน 1

ภาพที่ 4.46 ผลการออกแบบ อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 รูปด้าน 2

ภาพที่ 4.47 ผลการออกแบบ อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 รูปด้าน 3

ภาพที่ 4.48 ผลการออกแบบ อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 รูปด้าน 4

MATERIAL

สี: FOSSIL (GTU03) (GGTY03)

TOSCANA
 กระเบื้องปูพื้นและผนัง พอร์ซเลน ได้จำลองรูปแบบของหินแปรที่มีถิ่นกำเนิดมาจากประเทศอิตาลี ซึ่งชาวโรมันได้ใช้สร้างอนุสาวรีย์และรูปปั้น

TOA Color
8160
Erin Mae

ข้อมูลธง

ธงตราสัญลักษณ์
วิทยาลัยสงฆ์

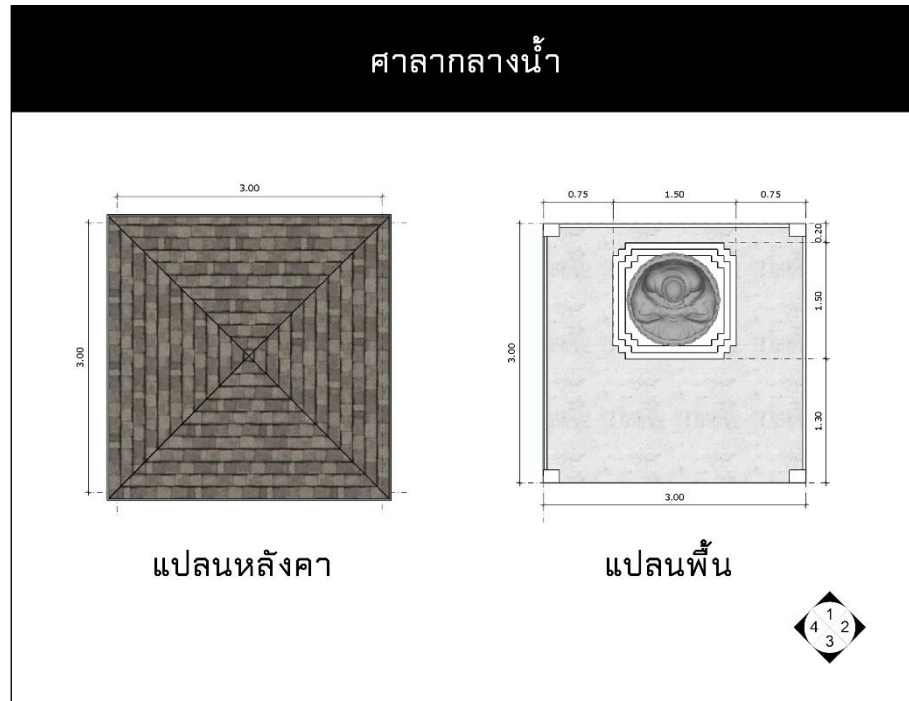
ธงชาติ

ธงธรรมจักร

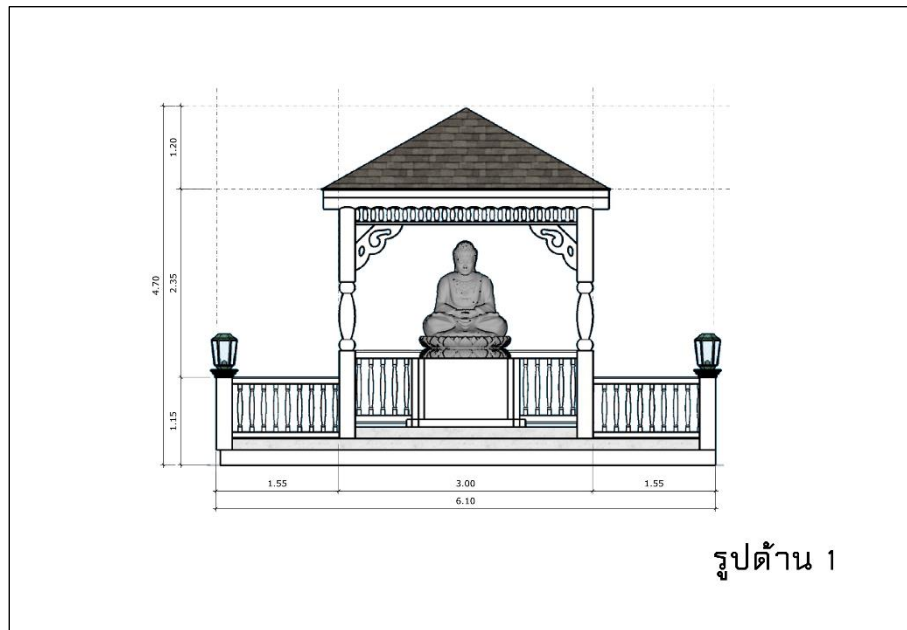
ด้าอัฟริกา [Africa Black]
 ด้าแกรนิตด้าอัฟริกาเป็นหินแกรนิต้าสนิท เนื้อหินจะแน่นมาก และแข็งแรงมาก จะไม่เกิดอาการซีมน้า

ภาพที่ 4.49 ผลการออกแบบ อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 รายละเอียด

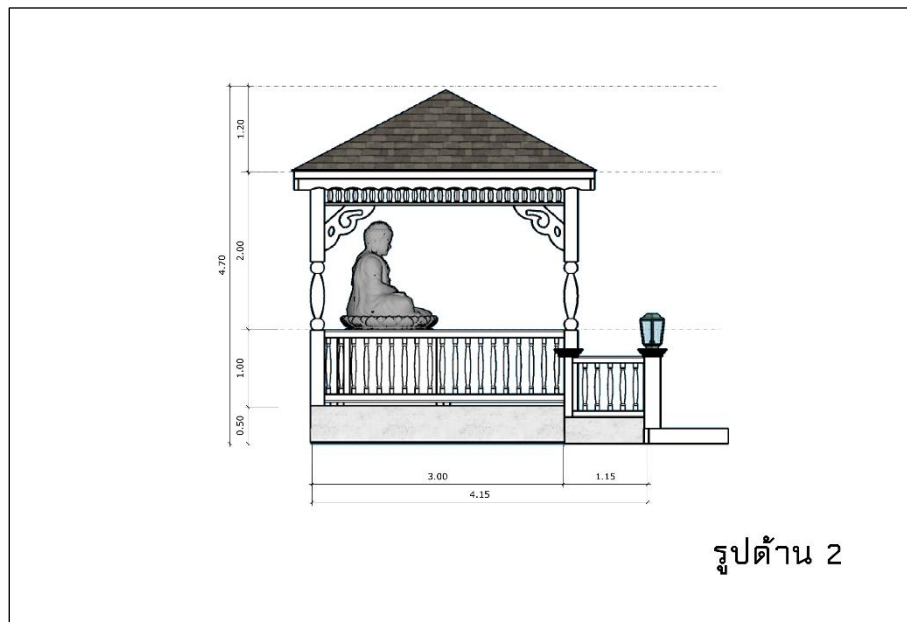
- ศาลากลางน้ำ

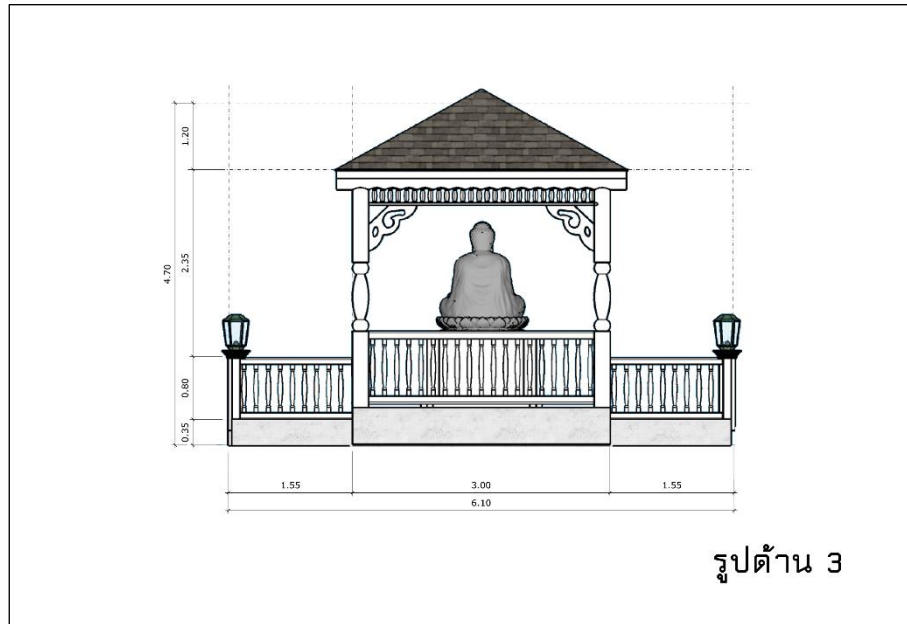
ภาพที่ 4.50 ผลการออกแบบ ศาลากลางน้ำ แปลน

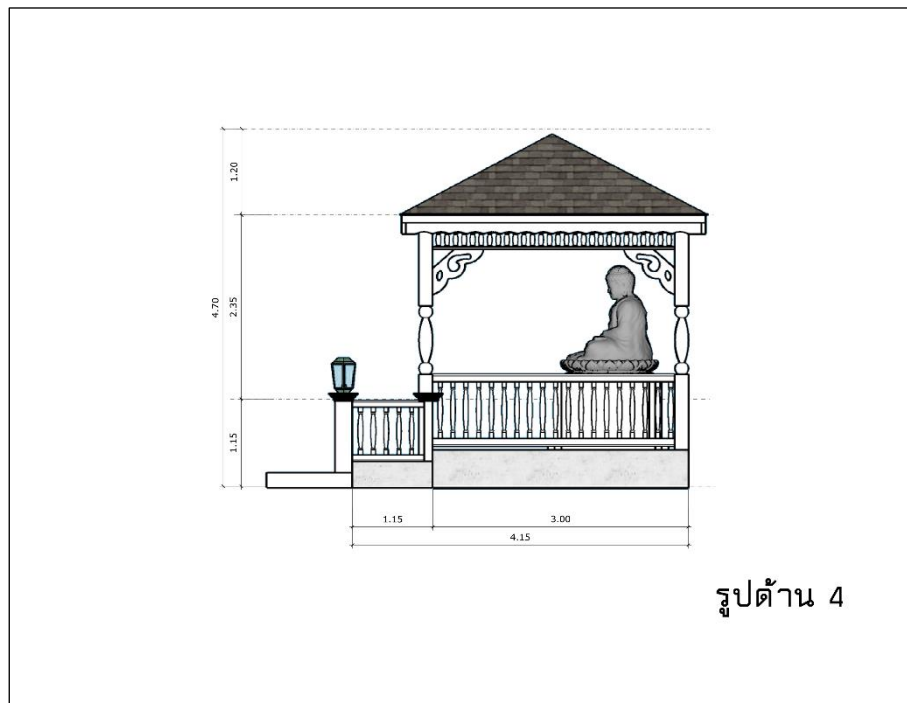
ภาพที่ 4.51 ผลการออกแบบ ศาลากลางน้ำ รูปด้าน 1

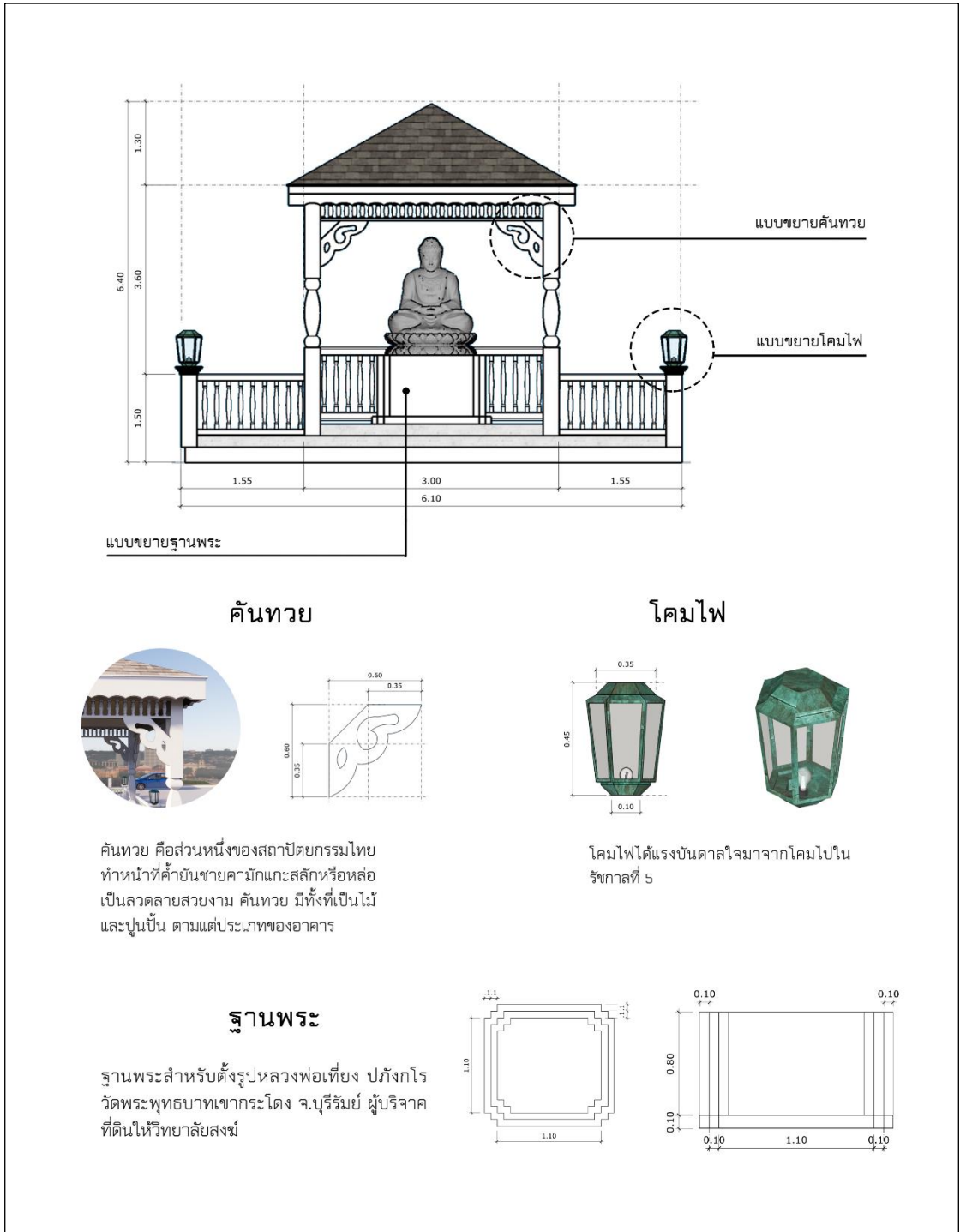
ภาพที่ 4.52 ผลการออกแบบ ศาลากลางน้ำ รูปด้าน 2

ภาพที่ 4.54 ผลการออกแบบ ศาลากลางน้ำ รูปด้าน 3

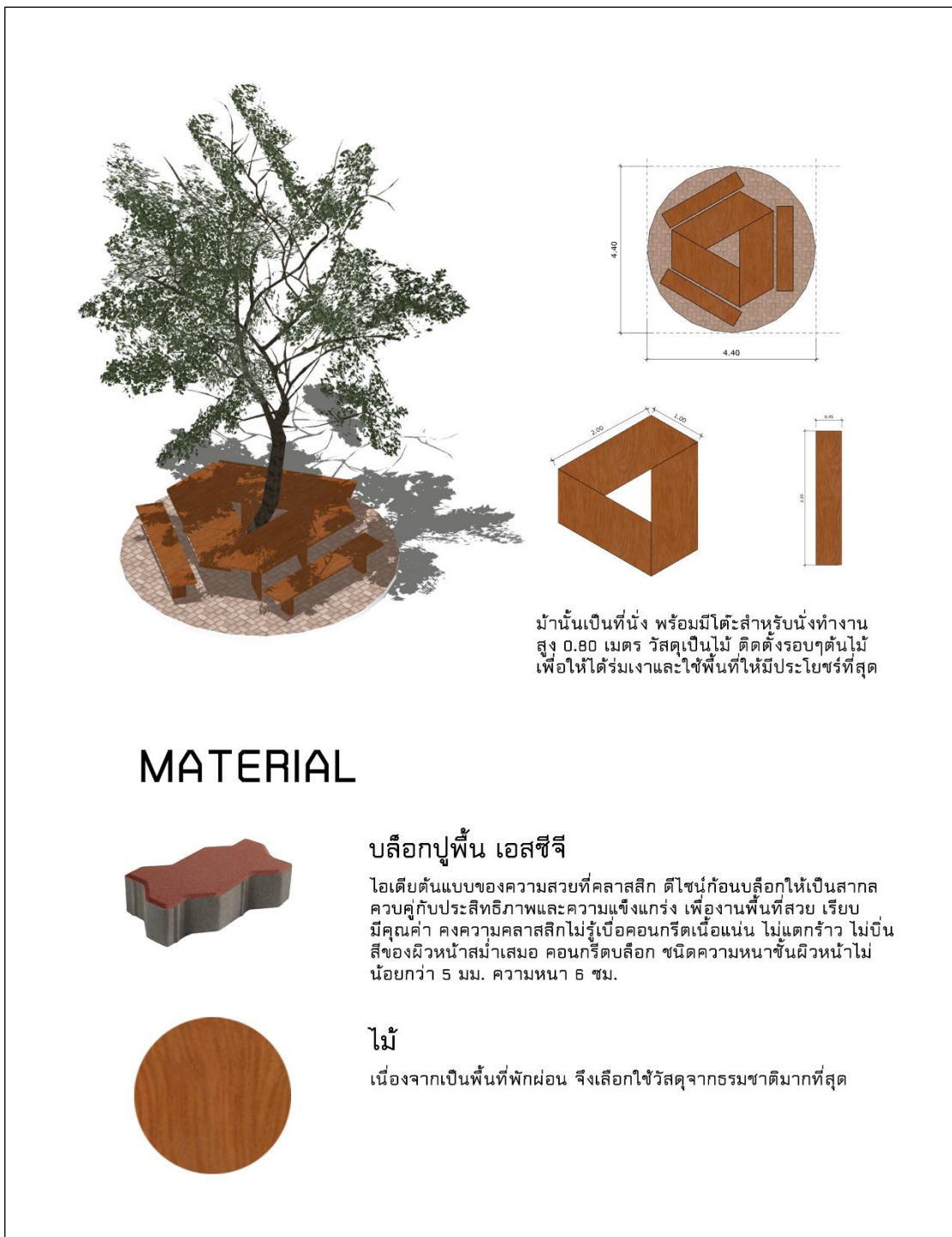

ภาพที่ 4.55 ผลการออกแบบ ศาลากลางน้ำ รูปด้าน 4

ภาพที่ 4.56 ผลการออกแบบ ศาลากลางน้ำ รายละเอียด

- ที่นั่งทำงาน

ภาพที่ 4.57 ผลการออกแบบ ที่นั่งทำงาน

- ทัดนียภาพ
บริเวณอนุสาวรีย์

ภาพที่ 4.58 ทัดนียภาพอนุสาวรีย์

ภาพที่ 4.59 ทัดนียภาพอนุสาวรีย์

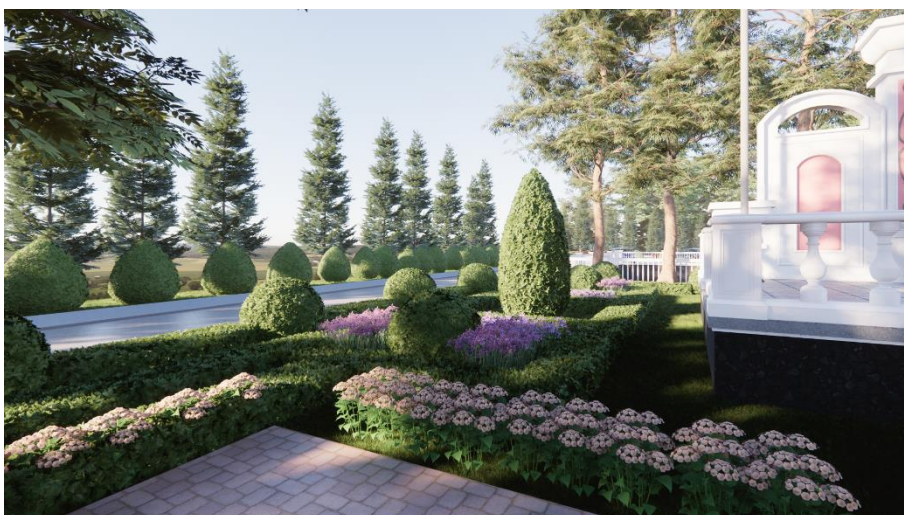
ภาพที่ 4.60 ทัดนียภาพอนุสาวรีย์

ภาพที่ 4.61 ทัดนียภาพอนุสาวรีย์

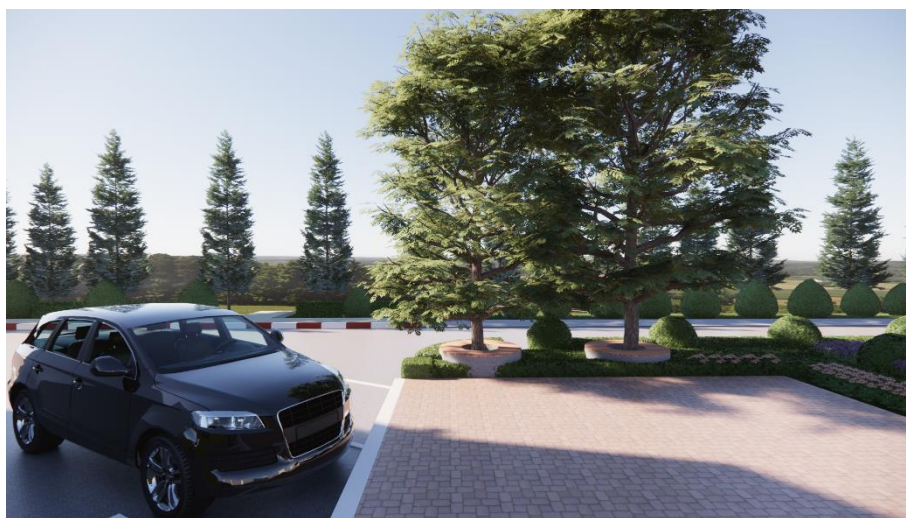
ภาพที่ 4.62 ทักษิณภาพอนุสาวรีย์

ภาพที่ 4.63 ทักษิณภาพอนุสาวรีย์

ภาพที่ 4.64 ทัดนียภาพอนุสาวรีย์

ภาพที่ 4.65 ทัดนียภาพอนุสาวรีย์

ภาพที่ 4.66 ทำคั่นียภาพอนุสาวรีย์

บริเวณสระน้ำ

ภาพที่ 4.67 ศาลากลางน้ำ

ภาพที่ 4.68 ศาลากลางน้ำ

ภาพที่ 4.69 ศาลากลางน้ำ

ภาพที่ 4.70 ศาลากลางน้ำ

ภาพที่ 4.71 ศาลากลางน้ำ

ภาพที่ 4.72 สระน้ำ

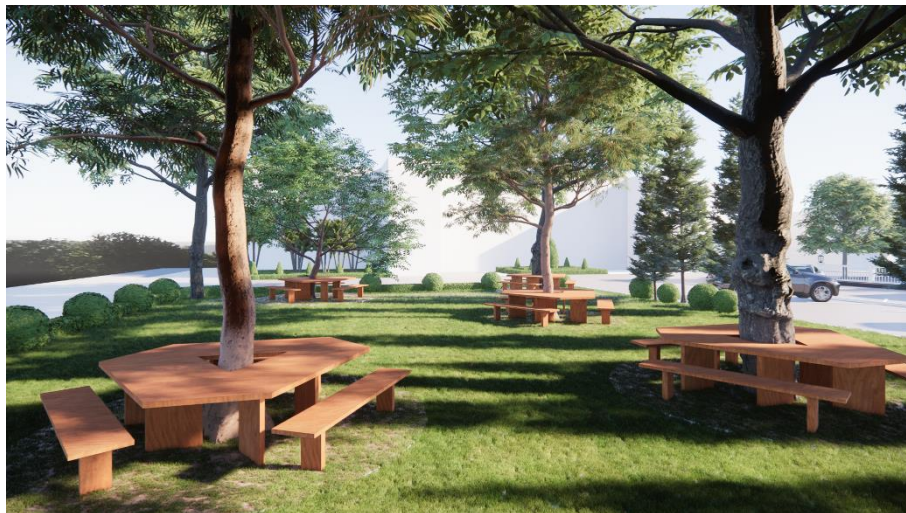

ภาพที่ 4.73 สระน้ำ

ภาพที่ 4.74 สระน้ำ

พื้นที่สีเขียว

ภาพที่ 4.75 พื้นที่สีเขียว

ภาพที่ 4.76 พื้นที่สีเขียว

ภาพที่ 4.77 พื้นที่สีเขียว

ภาพที่ 4.78 พื้นที่สีเขียว

ภาพที่ 4.79 พื้นที่สีเขียว

- ที่จอดรถ

ภาพที่ 4.80 ที่จอดรถ

ภาพที่ 4.81 ที่จอดรถ

บทที่ 5

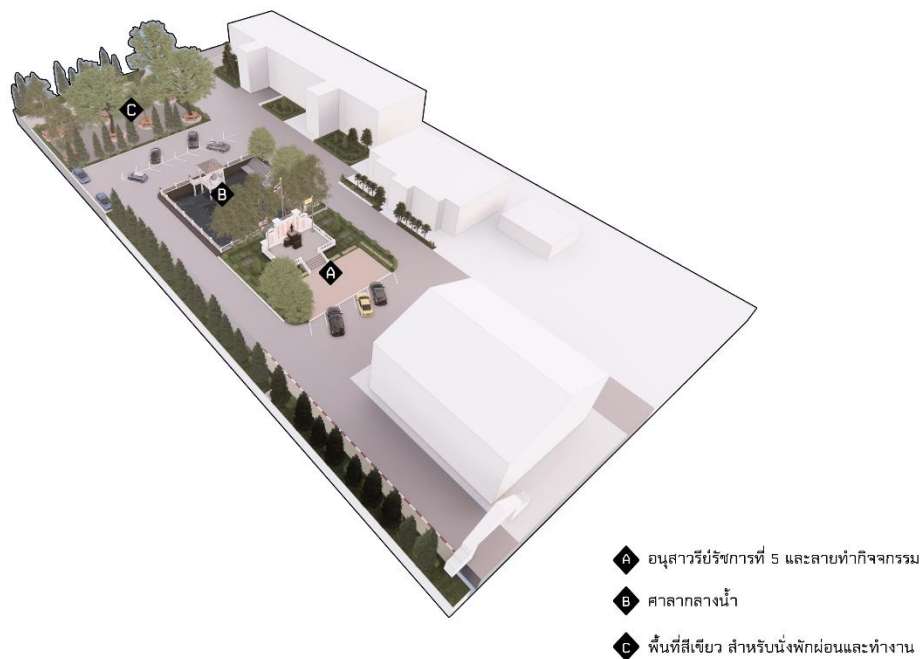
สรุปผลวิจัย

5.1 สรุปผลวิจัย

โครงการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตั้งอยู่ที่ 281 หมู่ 13 ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ ขนาดพื้นที่โดยรวมทั้งหมด 15 ไร่ เป็นสถานศึกษาสำหรับพระภิกษุสามเณร ด้านพื้นที่ที่ทำการออกแบบปรับปรุงนั้น เดิมเป็นสวนหย่อม ลานจอดรถบัส สระน้ำ พื้นที่ทั้งหมด 4,950 ตารางเมตร โดยจุดประสงค์ของวิจัยชิ้นนี้การจัดภูมิทัศน์ให้เหมาะสมกับการใช้งานในทุก ๆ ด้านมากที่สุด

จากการจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่โครงการ ไม่ว่าจะเป็นที่ตั้งของโครงการ สภาพแวดล้อม สภาพอากาศ พฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ และการสอบถามความต้องการของผู้ใช้งานพื้นที่ ทำให้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของพื้นที่ใช้งานในปัจจุบัน ได้แก่ พื้นที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน สระน้ำที่อยู่ส่วนกลางโครงการ ถูกทิ้งร้างไม่มีใช้งาน สวนหย่อมดูรกพื้นที่สำหรับนั่งทำงานมีไม่เพียงพอ ถนนที่ใช้สัญจรบางจุด ยังเป็นถนนลูกรังอยู่ ที่จอดรถไม่เพียงพอ เป็นต้น ผลของการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์วิทยาลัยสงฆ์ มีดังนี้

1. แบ่งพื้นที่ใช้งานทั้งหมดเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่ อนุสาวรีย์รัชกาลที่ 5 (ซึ่งเป็นผู้สถาปนา) ศาลากลางน้ำ และพื้นที่สีเขียว

ภาพที่ 5.1 ISOMETRIC

2. จุด A พื้นที่อนุสาวรีย์รัชกาลที่ 5 ออกแบบให้ใช้งานได้หลายอย่าง เป็นทั้งอนุสาวรีย์ มีลานทำกิจกรรม มีลานว่างไว้สำหรับจอดรถ

ภาพที่ 5.2 อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5

ภาพที่ 5.3 อนุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5

3. จุด B บริเวณของสระน้ำ ออกแบบศาลากลางน้ำ และออกแบบให้มีพื้นที่สามารถลงไปใช้งานได้ เช่น ประเพณีลอยกระทง มีบันไดสำหรับลงไปลอยกระทงได้ด้วย

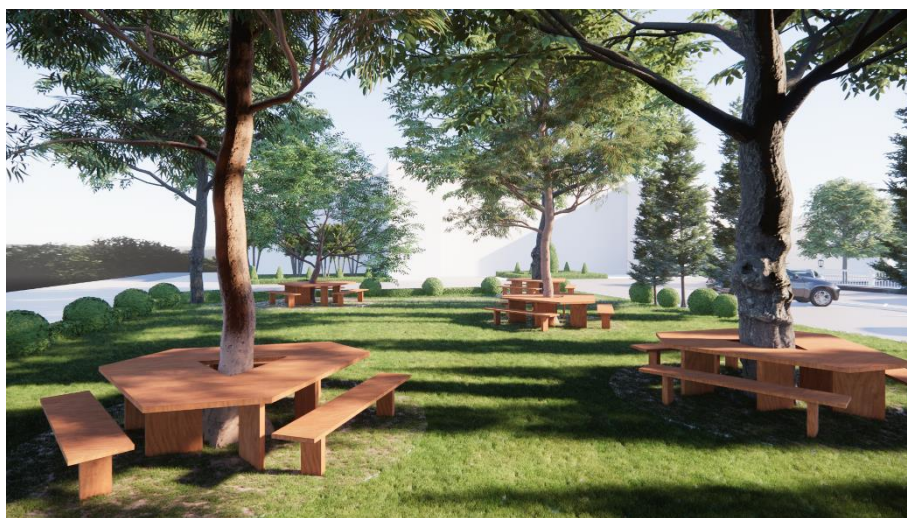

ภาพที่ 5.4 ศาลากลางน้ำ

ภาพที่ 5.5 พื้นที่สำหรับลงไปใช้งาน

4. จุด C พื้นที่สีเขียว ส่วนของที่นั่งเนื่องพฤติกรรมการใช้งานของพระภิกษุสามเณรนั้น ต่างจากบุคลธรรมดา การนั่งเล่น หรือพักผ่อนนั้นอาจไม่เหมาะสม จึงออกแบบที่นั่งให้เป็นพื้นที่ ที่นั่งพัก และยังสามารถนั่งทำงานได้ด้วย

ภาพที่ 5.6 พื้นที่สีเขียว

ภาพที่ 5.7 รายละเอียดของพื้นที่นั่งพักผ่อนและทำงาน

5. ปรับถนนที่เดิมเป็นถนนลูกรังให้กลายเป็นคอนกรีตทั้งหมด และลานว่างด้านหน้าสวนหย่อม ออกแบบให้สามารถจอดรถได้ด้วย

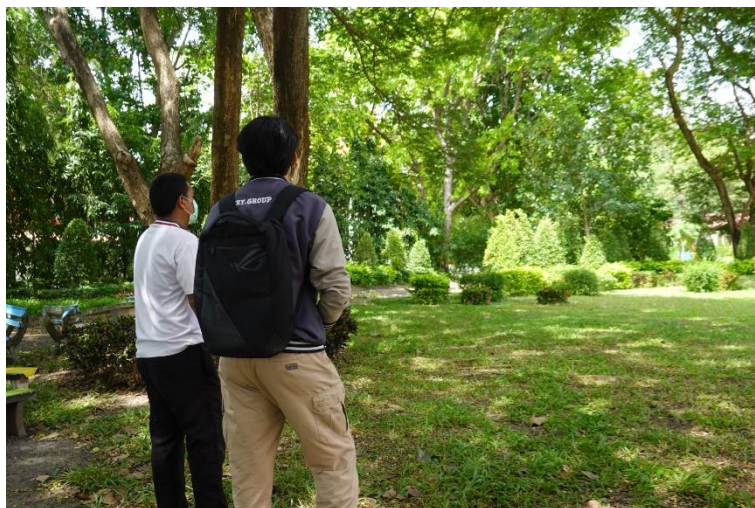
ภาพที่ 5.8 ลานจอดรถ

บรรณานุกรม

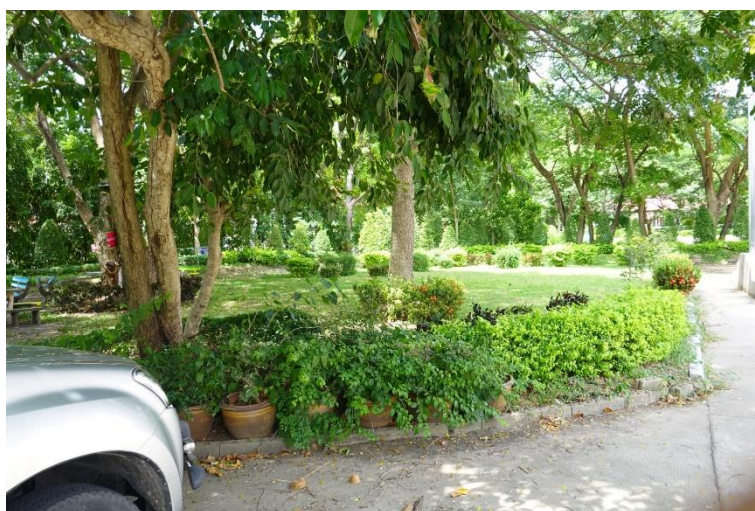
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2558). **ประวัติและพัฒนากกรมมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จักรพันธ์ อักพันธานนท์. (2542). **หลักการออกแบบตกแต่งบริเวณ**. กรุงเทพมหานคร: ไทวัฒนาพานิช
- ชวลิต ดาบแก้ว, สุภาวดี เหมทานนท์. (2541). **การเขียนทัศนียภาพ**. กรุงเทพมหานคร: ดี แอล เอส. ณ์ชาวิชญ์ ติกุล. (2552). **การออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจในงานสถาปัตยกรรม**. กรุงเทพมหานคร: โอ. เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์.
- เดชา บุญค้ำ. (2552). **การวางผังบริเวณและงานบริเวณ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพาพรรณ ศิริเวชฎารักษ์. (2547). **สวนในบ้าน**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์ พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- นวนัฐ โอศิริ. (2551). **ศิลปะในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิยา ศิริพานิช. (2554). **ภูมิทัศน์พื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท บีทีเอส เพรส จำกัด.
- สุดสวาท ศรีสถาปัตยกรรม. (2551). **กลเม็ดลัดงานแบบภูมิทัศน์-สถาปัตยกรรม**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัฉริ เหมสันต์. (2551). **ภูมิทัศน์เคหสถาน**. เชียงใหม่ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการออกแบบสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- เอี่ยมพร วิสมหมาย. (2527). **หลักการจัดสวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรพิทยา.
- เอี่ยมพร วิสมหมาย. (2527). **หลักการจัดสวนเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร :อักษรพิทยา.
- เอี่ยม อนันตศานต์. (2539). **การออกแบบผังบริเวณ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

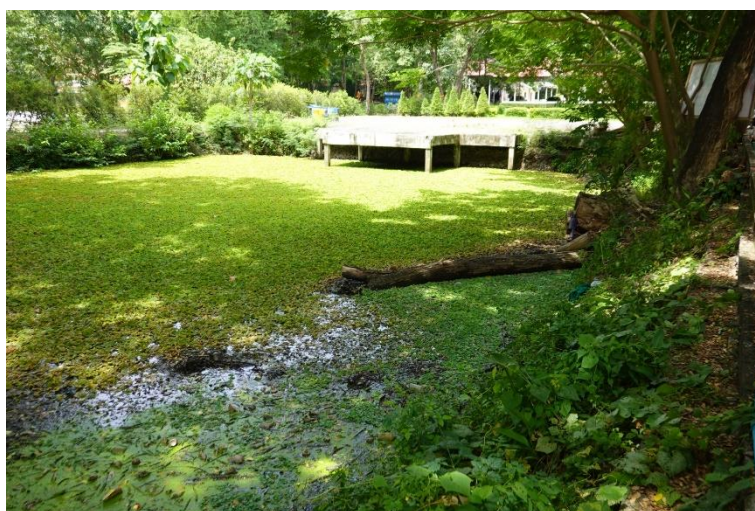
ภาคผนวก

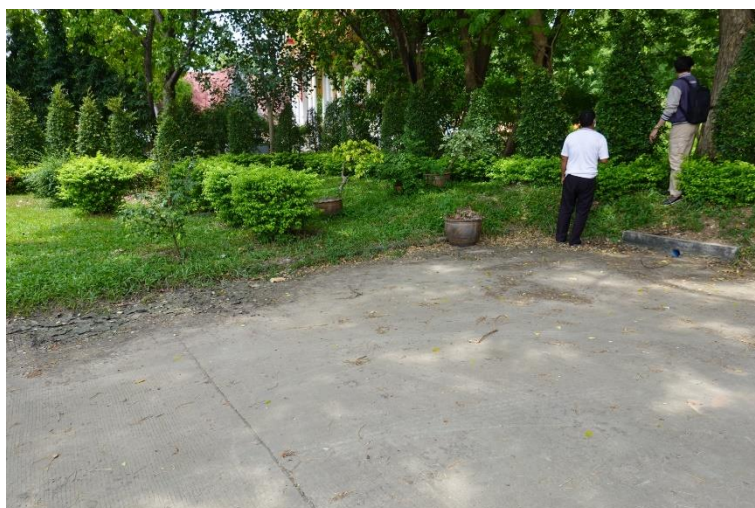
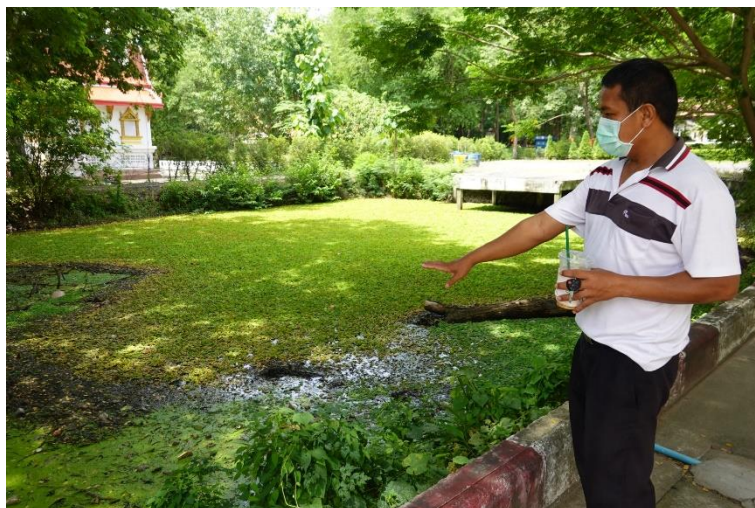
ภาคผนวก ก
ภาพการลงพื้นที่การทำงาน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อผู้วิจัย นายจිරูตมี มีพิช
รหัสประจำตัวนักศึกษา 610112555001
สาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถ.จिरะ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000

วัน/เดือน/ปีเกิด 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2542
ที่อยู่ติดต่อได้ 96/2 ม.8 บ้านหนองดุม ต.ตุมใหญ่ อ.คูเมือง จ.บุรีรัมย์ 31190
โทรศัพท์เคลื่อนที่ 0983317174
e-mail: 610112555001@bru.ac.th

ประวัติการศึกษา
1. วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีการศึกษา 2565
2. มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนตุมใหญ่วิทยา ปีการศึกษา 2560
3. มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตุมใหญ่วิทยา ปีการศึกษา 2557